

ZÁKON
ze dne 2014
o státní službě a o změně souvisejících zákonů
(zákon o státní službě)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
STÁTNÍ SLUŽBA

Hlava I
Všeobecná ustanovení

Díl 1
Předmět úpravy a rozsah působnosti

§ 1

(1) Tento zákon upravuje

- a) právní poměry státních zaměstnanců vykonávajících ve správních úřadech státní správu,
- b) organizační věci státní služby (dále jen „služba“),
- c) služební vztahy státních zaměstnanců,
- d) odměňování státních zaměstnanců, a
- e) řízení ve věcech služebního poměru.

(2) Tento zákon dále upravuje organizační věci týkající se zaměstnanců ve správních úřadech, kteří pracují v základním pracovněprávním vztahu.

§ 2

(1) Tento zákon se nevztahuje na

- a) člena vlády, jeho poradce a na zaměstnance, kteří vykonávají další činnosti pro člena vlády, včetně zaměstnanců zařazených v kabinetu člena vlády,
- b) vedoucího Úřadu vlády České republiky (dále jen „Úřad vlády“) a zaměstnance, kteří vykonávají činnosti pro vedoucího Úřadu vlády,
- c) náměstka člena vlády a zaměstnance, kteří vykonávají činnosti pro náměstka člena vlády; to neplatí, jde-li o náměstka pro řízení sekce a jemu podřízené zaměstnance,
- d) členy Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,
- e) člena Rady Českého telekomunikačního úřadu,
- f) předsedu a místopředsedu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,
- g) předsedu a místopředsedu Energetického regulačního úřadu,
- h) předsedu a inspektory Úřadu pro ochranu osobních údajů,
- i) zaměstnance, kteří vykonávají pouze pomocné, servisní nebo manuální práce ve správních úřadech, a na zaměstnance, kteří pouze řídí, organizují a kontrolují výkon pomocných, servisních nebo manuálních prací.

(2) Tento zákon se dále nevztahuje na zaměstnance zařazené v bezpečnostním sboru, Vojenské policii, Vojenském zpravodajství a v Národním bezpečnostním úřadu.

Díl 2 Základní ustanovení

§ 3 Správní úřad

Správním úřadem pro účely tohoto zákona je ministerstvo a jiný správní úřad, jestliže je zřízen zákonem a je zákonem výslovně označen jako správní úřad nebo orgán státní správy.

§ 4 Služební úřad, služební působiště a nadřízený služební úřad

(1) Správní úřad je pro účely tohoto zákona služebním úřadem.

(2) Služebním působištěm státního zaměstnance je obec, ve které má sídlo služební úřad nebo jeho organizační útvar.

(3) Nadřízeným služebním úřadem je služební úřad, který je podle jiného zákona nadřízeným správním úřadem.

§ 5 Služba a obory služby

(1) Služba zahrnuje

- a) přípravu návrhů právních předpisů a zajišťování právní činnosti,
- b) přípravu mezinárodních smluv a předpisů Evropské unie nebo jiné mezinárodní organizace,
- c) přípravu návrhů koncepcí, strategií a programů,
- d) řízení a usměrňování činnosti jiných správních úřadů, organizačních složek státu, které nejsou správními úřady, nebo orgánů veřejné moci, které nejsou správními úřady,
- e) vytváření a správu informačních systémů veřejné správy podle jiného zákona, s výjimkou provozních informačních systémů,
- f) státní statistickou službu,
- g) správu kapitoly státního rozpočtu vůči organizačním složkám státu a právnickým osobám, s výjimkou služebního úřadu, ve kterém je služba vykonávána,
- h) ochranu utajovaných informací,
- i) zabezpečování obrany státu,
- j) zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti,
- k) obhajobu zahraničních zájmů České republiky a zájmů České republiky vyplývajících z jejího členství v Evropské unii nebo v jiné mezinárodní organizaci,
- l) přípravu nebo realizaci dotační politiky,
- m) přípravu nebo realizaci politiky výzkumu a vývoje,
- n) přípravu a provádění správních úkonů včetně kontroly,

- o) ochranu obyvatelstva, krizové řízení a integrovaný záchranný systém,
- p) zadávání veřejných zakázek,
- q) audit,
- r) zajišťování organizačních věcí služby a správy služebních vztahů a odměňování státních zaměstnanců,
- s) řízení činností uvedených v písmenech a) až r),
- t) přípravu a vypracování odborných věcných podkladů k činnostem uvedeným v písmenech a) až d), g), k) až n) a p), s výjimkou podkladů spočívajících ve fyzikálních měřeních, chemických rozborech nebo porovnávání a určování technických parametrů.

(2) Vláda stanoví nařízením obory služby.

§ 6

Státní zaměstnanec

Státním zaměstnancem je fyzická osoba, která byla jmenována do služby k výkonu činnosti podle § 5.

§ 7

Služební označení státního zaměstnance

(1) Státnímu zaměstnanci přísluší služební označení.

(2) Pro služební místo státního zaměstnance se stanoveným

- a) středním vzděláním s výučním listem je služební označení referent,
- b) středním vzděláním s maturitní zkouškou je služební označení odborný referent,
- c) vyšším odborným vzděláním je služební označení vrchní referent,
- d) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v bakalářském studijním programu je služební označení rada,
- e) vysokoškolským vzděláním získaným studiem magisterském studijním programu je služební označení odborný rada nebo vrchní rada.

(3) V ministerstvu se místo služebního označení odborný rada použije služební označení ministerský rada a v Úřadu vlády vládní rada; místo služebního označení vrchní rada se použije služební označení vrchní ministerský rada a v Úřadu vlády vrchní vládní rada.

(4) Za vysokoškolské vzdělání se pro účely tohoto zákona nepovažuje vzdělání získané studiem na Vysoké škole politické Ústředního výboru Komunistické strany Československa, Vojenské politické akademii Klementa Gottwalda, vysokých politických a bezpečnostních školách a učilištích v bývalém Svazu sovětských socialistických republik a na fakultách všech těchto vysokých škol.

§ 8

Služební označení státních zaměstnanců v zahraniční službě

(1) Vedle služebního označení se státnímu zaměstnanci, který vykonává službu na služebním působišti mimo území České republiky (dále jen „zahraniční služba“), přiznává nebo propůjčuje též diplomatická nebo konzulární hodnost.

(2) Diplomatickými hodnostmi jsou

- a) attaché,
- b) III. tajemník,
- c) II. tajemník,
- d) I. tajemník,
- e) velvyslanecký rada,
- f) rada-vyslanec,
- g) velvyslanec.

(3) Konzulárními hodnostmi jsou

- a) konzulární jednatel pro attaché,
- b) vicekonzul pro III. a II. tajemníka,
- c) konzul pro I. tajemníka a velvyslaneckého radu,
- d) generální konzul pro radu-vyslance a velvyslance.

(4) Ministerstvo zahraničních věcí stanoví vyhláškou postup při přiznávání a propůjčování diplomatických nebo konzulárních hodností.

§ 9

Představený

(1) Představeným je státní zaměstnanec, který je oprávněn vést podřízené státní zaměstnance, ukládat jim služební úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat výkon jejich služby a dávat jim k tomu příkazy. Za představeného se za podmínek stanovených tímto zákonem považuje i fyzická osoba, která je ve služebním poměru podle jiného zákona.

(2) Služební místa představených v ministerstvu nebo v Úřadu vlády a jejich služební označení jsou

- a) náměstek pro řízení sekce,
- b) ředitel odboru,
- c) vedoucí oddělení.

(3) Služební místa představených v jiných správních úřadech a jejich služební označení jsou

- a) vedoucí služebního úřadu,
- b) ředitel sekce,
- c) ředitel odboru,
- d) vedoucí oddělení.

(4) Představeným je též vedoucí zastupitelského úřadu.

(5) Vedoucím služebního úřadu je ten, kdo podle jiného zákona stojí v čele tohoto správního úřadu a tento úřad řídí. Za vedoucího služebního úřadu se považuje rovněž fyzická osoba, která je ve služebním poměru podle jiného zákona, je-li podle jiného zákona vedoucím správního úřadu. Služební místo vedoucího služebního úřadu se nezřizuje v ministerstvu a v Úřadu vlády.

(6) Stanovené vzdělání představeného je odvozeno od nejnáročnější činnosti, jejíž výkon řídí nebo sám vykonává.

(7) Představený ze svých přímo podřízených představených určí jednoho, který je jeho zástupcem; nemá-li přímo podřízené představené, určí zástupce ze svých podřízených státních zaměstnanců. Takto určený státní zaměstnanec je povinen představeného zastupovat v plném rozsahu jeho činnosti; přitom se považuje za představeného.

Díl 3 **Organizační věci služby a správa služebních vztahů**

§ 10 **Služební orgán**

- (1) Služebním orgánem je
- a) generální ředitel státní služby (dále jen „generální ředitel“) a zástupce generálního ředitele vůči vedoucímu služebnímu úřadu, který nemá nadřízený služební úřad, a vůči náměstkovi pro státní službu - státnímu tajemníku (dále jen „státní tajemník“),
  - b) vedoucí služebnímu úřadu nebo státní tajemník vůči vedoucímu podřízeného služebnímu úřadu,
  - c) vedoucí služebnímu úřadu nebo státní tajemník vůči ostatním státním zaměstnancům.

(2) Služební orgán jedná a rozhoduje ve věcech služebního poměru.

(3) Stanoví-li zákon, že ve věcech služby rozhoduje zástupce generálního ředitele, je nadřízeným služebním orgánem generální ředitel.

Služební předpis

§ 11

(1) Služební předpis stanoví organizační věci služby.

(2) Služební předpis se vydává písemně.

(3) Služební předpis je pro státního zaměstnance závazný; služební předpis je závazný i pro zaměstnance v pracovním poměru vykonávajícího činnosti podle § 5. Služební úřad je povinen zajistit, aby tyto osoby byly se služebními předpisy řádně seznámeny a měly k nim zajištěn přístup.

(4) Služební předpisy vydává generální ředitel, vedoucí služebnímu úřadu nebo státní tajemník.

(5) Služební orgán je povinen vést přehled platných služebních předpisů a aktualizovat jej.

§ 12

(1) Služební předpis nesmí stanovit povinnosti nad meze zákona.

(2) Služební předpis nesmí být v rozporu se služebním předpisem vydaným nadřízeným služebním orgánem.

(3) Nadřízený služební orgán zruší služební předpis, který je v rozporu s právními předpisy; nezruší-li jej, zruší jej generální ředitel.

§ 13

Generální ředitelství

(1) Generální ředitelství je organizační jednotkou Úřadu vlády.

(2) Generální ředitelství

- a) připravuje návrh systemizace služebních míst (dále jen „systemizace“) na základě návrhů služebních orgánů a kontroluje její dodržování,
- b) připravuje návrhy právních předpisů týkajících se služby, s výjimkou návrhů právních předpisů o odměňování,
- c) zabezpečuje postup při provádění tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení a služebních předpisů vydaných generálním ředitelem,
- d) připravuje návrh systému hodnocení státních zaměstnanců,
- e) koordinuje vzdělávání státních zaměstnanců a připravuje vzdělávací programy a rámcová pravidla pro vzdělávání státních zaměstnanců,
- f) hodnotí vytváření podmínek pro sladění rodinného a osobního života s výkonem služby služebními úřady a předkládá o tom jednou ročně zprávu vládě,
- g) plní další povinnosti podle tohoto zákona.

(3) V čele generálního ředitelství je generální ředitel; generální ředitel má postavení náměstka pro řízení sekce. Generálního ředitele zastupuje zástupce generálního ředitele. Zástupce generálního ředitele plní další povinnosti stanovené zákonem.

(4) Generální ředitel

- a) služebním předpisem stanoví rámcová pravidla pro organizaci služebních úřadů,
- b) schvaluje organizační strukturu služebních úřadů, není-li stanoveno jinak,
- c) služebním předpisem stanoví pravidla pro vytvoření předpokladů sladění rodinného a osobního života s výkonem služby,
- d) služebním předpisem stanoví podmínky výkonu služby z jiného místa, než je adresa sídla služebního úřadu nebo jeho organizačního útvaru (dále jen „výkon služby z jiného místa“), a charakteristiku činností vykonávaných v jednotlivých oborech služby, u kterých výkon služby z jiného místa nelze sjednat,
- e) služebním předpisem stanoví pravidla pro ochranu státních zaměstnanců, kteří učinili oznámení o podezření ze spáchání protiprávního jednání představeným nebo jiným státním zaměstnancem, jiným zaměstnancem nebo osobou ve služebním poměru podle jiného právního předpisu, a činí vhodná opatření k ochraně těchto oznamovatelů; zejména vymezí podmínky pro poskytnutí práva oznamovatele na utajení totožnosti, pro organizační zajištění oznamování protiprávního jednání státním zaměstnancem i anonymním způsobem, pro informování o průběhu a výsledcích šetření oznámení oznamovatele a lhůt k prošetření,
- f) plní další úkoly stanovené zákonem.

(5) Generální ředitel a státní zaměstnanci jím písemně pověřeni jsou oprávněni vykonávat ve služebních úřadech kontrolu v organizačních věcech služby a služebních vztazích státních zaměstnanců. Pověření ke kontrole může mít i formu průkazu, jehož vzor stanoví Úřad vlády vyhláškou. Při výkonu kontroly se postupuje podle kontrolního řádu.

§ 14

Vedoucí služebního úřadu

(1) Vedoucí služebního úřadu řídí činnosti související se zajišťováním organizačních věcí služby a správy služebních vztahů a odměňování státních zaměstnanců a vedoucího podřízeného služebního úřadu.

(2) Vedoucí služebního úřadu dále plní úkoly související s pracovněprávními vztahy zaměstnanců ve správním úřadu, jakož i s organizačními věcmi služby a služebními vztahy osob ve služebním poměru podle jiného zákona zařazených k výkonu služby ve služebním úřadu.

(3) Rozhodování o věcech, o nichž se podle tohoto zákona nevede řízení, může vedoucí služebního úřadu přenést služebním předpisem na představené.

§ 15

Státní tajemník

(1) Služební místo státního tajemníka se zřizuje v ministerstvu a v Úřadu vlády. Státní tajemník má postavení náměstka pro řízení sekce.

(2) Státní tajemník řídí činnosti související se zajišťováním organizačních věcí služby a správy služebních vztahů a odměňování státních zaměstnanců a vedoucího služebního úřadu podřízeného ministerstvu.

(3) Státní tajemník dále plní úkoly související s pracovněprávními vztahy zaměstnanců ve správním úřadu, jakož i s organizačními věcmi služby a služebními vztahy osob ve služebním poměru podle jiného zákona zařazených k výkonu služby ve služebním úřadu.

(4) Ve věcech týkajících se změn služebního poměru podle § 45 písm. e) a skončení služebního poměru postupuje státní tajemník

- a) ve služebním úřadu, jímž je ministerstvo, po projednání se členem vlády, který ministerstvo řídí, nebo
- b) ve služebním úřadu, jímž je Úřad vlády, po projednání s vedoucím Úřadu vlády.

(5) Rozhodování o věcech, o nichž se podle tohoto zákona nevede řízení, může státní tajemník přenést služebním předpisem na představené.

§ 16

Zvláštní ustanovení o plnění některých úkolů služebního úřadu

Nadřízený služební úřad plní v organizačních věcech služby, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů zaměstnanců ve správním úřadu, popřípadě organizačních věcech služby a služebních vztahů osob ve služebním poměru podle jiného zákona, úkoly za služební úřad, v němž službu vykonává nebo v pracovním poměru pracuje celkem méně, než 25 osob, a za obvodní báňský úřad, okresní správu sociálního zabezpečení, Odvolací finanční ředitelství nebo finanční úřad.

Díl 4

Systemizace a organizační struktura služebního úřadu

§ 17

Systemizace

(1) Systemizace vychází ze závazných pravidel pro organizaci služebních úřadů a hledisek pro účinné zajišťování úkolů v oborech služby a stanoví pro každý služební úřad

- a) počet služebních míst státních zaměstnanců, kteří nejsou představenými, klasifikovaných platovými třídami,
- b) počet služebních míst představených klasifikovaných platovými třídami,
- c) objem prostředků na platy státních zaměstnanců,
- d) počet služebních míst, u kterých je s ohledem na ochranu veřejného zájmu nezbytným předpokladem státní občanství České republiky.

(2) Návrh systemizace vypracuje generální ředitelství v souladu se střednědobým výhledem státního rozpočtu na základě návrhů služebních orgánů, které mu je v termínu stanoveném generálním ředitelem předkládají prostřednictvím příslušných ústředních správních úřadů; generální ředitelství návrhy služebních úřadů přezkoumá a popřípadě si vyžádá jejich doplnění nebo přepracování. Při vypracování návrhu systemizace ministerstva nebo jemu podřízeného služebního úřadu se postupuje v součinnosti s příslušným členem vlády, v případě systemizace Úřadu vlády v součinnosti s vedoucím Úřadu vlády.

(3) Systemizaci schvaluje vláda na následující kalendářní rok. Návrh systemizace předkládá vládě předseda vlády, a to tak, aby schválení systemizace navazovalo na harmonogram zpracování návrhu státního rozpočtu. Jde-li o systemizaci Českého telekomunikačního úřadu, Energetického regulačního úřadu, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů, nemůže vláda bez souhlasu toho, kdo je v jejich čele, snížit počet služebních míst podle odstavce 1 písm. a) a b) a objem prostředků na platy podle odstavce 1 písm. c) oproti systemizaci pro předchozí kalendářní rok.

(4) Není-li systemizace schválena do 31. prosince, použije se pro následující kalendářní rok dosavadní systemizace.

(5) Služební místa a finanční prostředky na platy státních zaměstnanců podle schválené systemizace nelze použít pro jiný než stanovený účel.

§ 18
Změna systemizace

Změna systemizace, jejímž důsledkem je změna počtu služebních míst nebo změna platové třídy státního zaměstnance, je přípustná, jen dojde-li ke změně působnosti správního úřadu nebo k podstatné změně podmínek, za kterých byla systemizace schválena.

§ 19
Organizační struktura služebního úřadu

(1) Služební orgán zpracuje podle systemizace návrh organizační struktury služebního úřadu nebo její změny a prostřednictvím příslušného ústředního správního úřadu jej předloží generálnímu řediteli ke schválení. Nerozhodne-li generální ředitel o návrhu do 30 dnů od jeho předložení, považuje se návrh za schválený. Neschválí-li generální ředitel návrh, postoupí jej k rozhodnutí vládě.

(2) Nedojde-li v důsledku schválení nebo změny organizační struktury ke změně nebo skončení služebního poměru, schvaluje organizační strukturu nebo její změnu státní tajemník nebo služební orgán v nadřízeném služebním úřadu, a není-li nadřízený služební úřad, vedoucí služebního úřadu.

(3) Vláda je oprávněna upravit v souvislosti se schvalováním systemizace organizační strukturu služebního úřadu.

(4) Jde-li o organizační strukturu Českého telekomunikačního úřadu, Energetického regulačního úřadu, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů, schvaluje ji ten, kdo je v jejich čele. Ustanovení odstavců 1 až 3 se nepoužijí.

**Hlava II
Služební poměr**

**Díl 1
Služební poměr na dobu neurčitou nebo určitou**

§ 20

Služba se vykonává ve služebním poměru na dobu neurčitou nebo na dobu určitou.

§ 21

(1) Služební poměr na dobu určitou lze zvolit zpravidla v případě zahraniční služby; součástí této služby je též služba, která se koná ve služebním úřadu v České republice.

(2) Služební poměr na dobu určitou se vždy zvolí v případě, je-li do služby jmenována osoba, která dosud úspěšně nevykonala úřednickou zkoušku.

(3) Služební poměr na dobu určitou lze zvolit rovněž v případech stanovených v systemizaci nebo služebním předpisem vydaným generálním ředitelem.

Díl 2

Předpoklady a odborné požadavky ke jmenování do služby, jmenování do služby, vznik služebního poměru, služební slib a překážky jmenování do služby nebo výkonu služby

§ 22

Základní předpoklad jmenování do služby

Do služby nelze jmenovat osobu, u které nelze předpokládat, že bude ve službě dodržovat demokratické zásady ústavního pořádku České republiky a řádně vykonávat službu.

§ 23

Jmenování do služby

- (1) Jmenovat do služby lze pouze na volné služební místo.
- (2) Na jmenování do služby není nárok.
- (3) O jmenování do služby rozhoduje příslušný služební orgán.

Výběrové řízení ke jmenování do služby

§ 24

(1) Na obsazení volného služebního místa se koná výběrové řízení. Výběrové řízení se však nekoná, postupuje-li se podle § 48, 68 nebo 72. Výběrové řízení se dále nekoná, jedná-li se o služební místo v témže služebním úřadě ve stejném oboru služby a zařazené ve stejné platové třídě, jako bylo služební místo, z něhož byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby, pokud tento státní zaměstnanec splňuje stanovené požadavky na uvolněné služební místo.

(2) Výběrové řízení vyhláší služební orgán na úřední desce.

(3) Oznámení o vyhlášení výběrového řízení musí obsahovat údaje o

- a) předpokladech a požadavcích podle § 25,
- b) oboru služby, jehož se výběrové řízení týká,
- c) tom, zda se jedná o služební poměr na dobu neurčitou nebo určitou; v případě služebního poměru na dobu určitou též dobu jeho trvání,
- d) tom, zda je na služebním místě vyžadována způsobilost seznamovat se s utajovanými informacemi podle právního předpisu o ochraně utajovaných informací,
- e) zařazení do platové třídy,
- f) datu, do kterého musí být podána služebnímu úřadu žádost o jmenování do služby.

§ 25

- (1) Žadatel o jmenování do služby musí
- a) být státním občanem České republiky, občanem jiného členského státu Evropské unie nebo občanem státu, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru,
  - b) dosáhnout věku 18 let,
  - c) být plně svéprávný,
  - d) být bezúhonný,
  - e) dosáhnout tímto zákonem stanovené vzdělání, a
  - f) mít potřebnou zdravotní způsobilost.

(2) Žadatel, který není státním občanem České republiky, musí zkouškou u generálního ředitelství prokázat znalost českého jazyka; tuto podmínku nemusí splnit, doloží-li, že absolvoval alespoň po dobu 3 školních roků základní, střední nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk. Obsah a rozsah zkoušky stanoví generální ředitel služebním předpisem, který se zveřejní i způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Za bezúhonného se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, pokud odsouzení nebylo zahlazeno nebo pokud se na pachatele nehledí, jako by nebyl odsouzen; jestliže trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo-li rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, je předpoklad bezúhonnosti splněn až po uplynutí 5 let ode dne nabytí právní moci těchto rozhodnutí.

(4) Vláda může v rámci systemizace stanovit služební místa, u kterých je s ohledem na ochranu veřejného zájmu nezbytným předpokladem státní občanství České republiky.

- (5) Služební orgán může služebním předpisem stanovit pro služební místo požadavek
- a) úrovně znalosti cizího jazyka, odborného zaměření vzdělání nebo jiný odborný požadavek potřebný pro výkon služby,
  - b) způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi v souladu s právním předpisem upravujícím ochranu utajovaných informací.

§ 26

(1) Žádost o jmenování do služby se podává písemně v českém jazyce.

(2) Splnění předpokladů podle § 25 odst. 1 písm. a), e) a f) je žadatel povinen doložit příslušnými listinami. Splnění předpokladu bezúhonnosti se osvědčuje výpisem z Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce. Žadatel, který není státním občanem České republiky, osvědčuje splnění předpokladu bezúhonnosti též obdobným dokladem, který nesmí být starší než 3 měsíce, osvědčujícím bezúhonnost, vydaným domovským státem a doloženým úředním překladem do českého jazyka; pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost písemným čestným prohlášením. Splnění předpokladu podle § 25 odst. 1 písm. c) se dokládá písemným čestným prohlášením.

(3) Splnění předpokladů podle § 25 odst. 1 písm. a), e) a f) lze při podání žádosti doložit též čestným prohlášením; listiny podle odstavce 2 v takovém případě žadatel předloží následně, nejpozději před konáním pohovoru podle § 27 odst. 3.

(4) Nemá-li žádost stanovené náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, služební orgán ji usnesením odloží; toto usnesení se pouze poznamená do spisu.

§ 27

(1) Výběrového řízení se může zúčastnit jen osoba, která splňuje předpoklady a požadavky podle § 25, s výjimkou požadavku podle § 25 odst. 5 písm. b).

(2) Služební orgán usnesením vyloučí z výběrového řízení žadatele, který nesplňuje předpoklady nebo požadavky podle odstavce 1 nebo jejich splnění před konáním pohovoru nedoložil příslušnými listinami; toto usnesení se pouze poznamená do spisu.

(3) S žadatelem, který nebyl z výběrového řízení vyloučen, provede výběrová komise pohovor. Pohovor je zaměřen na obor služby, jehož se výběrové řízení týká, znalost cizího jazyka, je-li požadována, a na plnění jiného odborného požadavku.

(4) Pohovor lze doplnit písemnou zkouškou.

§ 28

(1) Výběrová komise má 3 členy. V ministerstvu nebo v Úřadu vlády její členy jmenuje a odvolává státní tajemník, z toho 2 členy na návrh příslušného ředitele odboru. V jiném služebním úřadu jmenuje a odvolává členy výběrové komise vedoucí služebního úřadu.

(2) Výběrová komise sestaví pořadí žadatelů, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam žadatelů, kteří ve výběrovém řízení neuspěli; pořadí je pro služební orgán závazné.

(3) V případě, že žádný žadatel ve výběrovém řízení neuspěl, vyhlásí se nové výběrové řízení. Ustanovení § 24 odst. 1 věty druhé a třetí není dotčeno.

§ 29

(1) Je-li na základě výsledku výběrového řízení na volné služební místo jmenována osoba, která dosud úspěšně nevykonala úřednickou zkoušku, zvolí se vždy služební poměr na dobu určitou, a to s trváním 12 měsíců, nebyla-li v oznámení o vyhlášení výběrového řízení na obsazení služebního místa do služebního poměru uvedena doba kratší.

(2) Je-li na základě výsledku výběrového řízení na volné služební místo jmenována osoba, která není státním zaměstnancem, stanoví se zkušební doba v délce 6 měsíců.

(3) Státnímu zaměstnanci, který dosud úspěšně nevykonal úřednickou zkoušku, přísluší nejnižší platový tarif v platové třídě stanovené pro služební místo, na něž je jmenován. Činnosti v oborech služby smí tento státní zaměstnanec vykonávat pouze pod odborným dohledem představeného nebo jiného jím určeného státního zaměstnance.

§ 30

Obsadí-li se na základě výsledku výběrového řízení volné služební místo státním zaměstnancem zařazeným dosud v témže služebním úřadě na služebním místě ve stejném oboru služby, může být na služební místo, které se tím uvolnilo, bez nového výběrového řízení jmenován účastník výběrového řízení, který se umístil jako další v pořadí; to neplatí, má-li být takto uvolněné služební místo obsazeno bez výběrového řízení postupem podle § 24 odst. 1 věty druhé nebo třetí.

§ 31

Rozhodnutí o jmenování do služby

Rozhodnutí o jmenování do služby kromě obecných náležitostí podle správního řádu obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, popřípadě i akademický titul,
- b) datum a místo narození,
- c) služební označení,
- d) obor služby,
- e) den vzniku služebního poměru,
- f) údaj o tom, zda se stanovuje zkušební doba,
- g) údaj o tom, zda služba bude vykonávána ve služebním poměru na dobu neurčitou nebo určitou; v případě služebního poměru na dobu určitou též dobu jeho trvání,
- h) služební úřad, v němž státní zaměstnanec bude vykonávat službu, a služební působiště,
- i) služební místo,
- j) platové zařazení,
- k) délku kratší služební doby, byla-li povolena.

§ 32

Vznik služebního poměru

(1) Služební poměr vzniká dnem, který je uveden v rozhodnutí o jmenování do služby. Tento den je dnem nástupu do služby.

(2) Nenastoupí-li státní zaměstnanec do služby v den, který je uveden v rozhodnutí o jmenování do služby, aniž by mu v tom bránila závažná překážka, nebo neuvědomí-li služební orgán o vzniku této překážky do týdne, služební orgán rozhodnutí o přijetí do služebního poměru zruší s účinky ode dne vzniku služebního poměru.

§ 33

Služební slib

(1) Státní zaměstnanec skládá služební slib v den nástupu do služby.

(2) Služební slib zní: „Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu státní služby se budu řídit právními a služebními předpisy a v souladu s nimi příkazy představených. Svě povinnosti budu vykonávat řádně, nestranně, svědomitě a nebudu zneužívat postavení státního zaměstnance.“

(3) Služební slib se skládá před služebním orgánem.

(4) Služební slib je složen, jestliže po přečtení slibu prohlásí jmenovaná fyzická osoba „Tak slibuji!“ a podepíše se na úředním záznamu o složení služebního slibu. V písemném záznamu o složení služebního slibu musí být uvedeno datum a místo složení služebního slibu. Úřední záznam o složení služebního slibu se založí do osobního spisu státního zaměstnance.

(5) Bylo-li složení služebního slibu odmítnuto nebo byl-li složen služební slib s výhradou, služební poměr se považuje od počátku za neexistující.

§ 34

Překážky jmenování do služby nebo výkonu služby

(1) Do služby nelze jmenovat

- a) justičního čekatele nebo právního čekatele,
- b) poslance nebo senátora,
- c) poslance Evropského parlamentu,
- d) prezidenta republiky,
- e) člena vlády nebo náměstka člena vlády; to neplatí, jde-li o náměstka pro řízení sekce,
- f) vedoucího Úřadu vlády,
- g) soudce Ústavního soudu,
- h) asistenta soudce Ústavního soudu,
- i) asistenta soudce nebo státního zástupce,
- j) prezidenta nebo viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu,
- k) guvernéra, viceguvernéra nebo člena bankovní rady České národní banky,
- l) Veřejného ochránce práv nebo zástupce Veřejného ochránce práv,
- m) asistenta Veřejného ochránce práv,
- n) člena Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,
- o) člena Rady Českého telekomunikačního úřadu,
- p) předsedu a místopředsedu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,
- q) předsedu a místopředsedu Energetického regulačního úřadu,
- r) předsedu a inspektory Úřadu pro ochranu osobních údajů,
- s) člena zastupitelstva územního samosprávného celku, který je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn,
- t) osobu vykonávající vojenské cvičení nebo mimořádnou službu.

(2) Do služby nelze dále jmenovat

- a) soudce,
- b) státního zástupce,
- c) člena nebo kontrolora Nejvyššího kontrolního úřadu,
- d) vyššího soudního úředníka nebo vyššího úředníka státního zastupitelství,
- e) vojáka z povolání,
- f) příslušníka bezpečnostního sboru,
- g) jinou osobu vykonávající činnost podle § 2.

(3) Nastanou-li po jmenování do služby překážky uvedené

- a) v odstavci 1, má to za následek pozastavení výkonu služby,
- b) v odstavci 2, má to za následek skončení služebního poměru.

(4) Ten, u koho nastala překážka podle odstavců 1 nebo 2, je povinen tuto skutečnost bez zbytečného odkladu písemně oznámit služebnímu orgánu; jde-li o státního zaměstnance, založí se oznámení do jeho osobního spisu.

§ 35

Pozbytí předpokladů pro jmenování do služby

(1) Předpoklady uvedené v § 25 odst. 1 musí státní zaměstnanec splňovat po celou dobu výkonu služby; služebnímu úřadu je povinen bez zbytečného odkladu oznámit, že tyto předpoklady přestal splňovat.

(2) Soud, který v posledním stupni rozhodl o odsouzení státního zaměstnance pro trestný čin nebo o omezení jeho svéprávnosti, o tom bez zbytečného průtahu po právní moci svého rozhodnutí vyrozumí služební úřad, ve kterém je státní zaměstnanec jmenován do služby.

Úřednická zkouška

§ 36

(1) Státní zaměstnanec je povinen úspěšně vykonat úřednickou zkoušku.

(2) Služební úřad umožní státnímu zaměstnanci na jeho žádost vykonat úřednickou zkoušku nejpozději před uplynutím doby trvání služebního poměru na dobu určitou.

§ 37

(1) Úřednická zkouška je tvořena částí obecnou a částí zvláštní.

(2) Obecná část úřednické zkoušky se koná písemně. Účelem obecné části úřednické zkoušky je ověřit, zda státní zaměstnanec má potřebné znalosti organizace a činnosti veřejné správy, práv a povinností a pravidel etiky státního zaměstnance vydaných služebním předpisem generálního ředitele, znalost právních předpisů obecně dopadajících na činnost státní správy a základní znalosti práva Evropské unie. Provedení obecné části úřednické zkoušky zabezpečuje generální ředitelství.

(3) Zvláštní část úřednické zkoušky se koná po úspěšném vykonání obecné části úřednické zkoušky, a to ústně před zkušební komisí. Účelem zvláštní části úřednické zkoušky je ověřit, zda státní zaměstnanec má potřebné vědomosti a schopnosti a je dostatečně odborně připraven pro další výkon služby v oboru služby, pro který byl do služby jmenován. Provedení zvláštní části úřednické zkoušky zabezpečuje ústřední správní úřad ve spolupráci se služebním úřadem.

§ 38

(1) Zkušební komise se zřizuje podle oboru služby u ústředního správního úřadu; ústřední správní úřady se mohou dohodnout, že pro konkrétní obor služby zajistí konání zkoušky zkušební komise zřízená u jednoho z nich. U této komise se též konají úřednické zkoušky státních zaměstnanců vykonávajících službu v podřízených služebních úřadech.

(2) Členy zkušební komise jmenuje a odvolává služební orgán v ústředním správním úřadu. Zkušební komise má 3 členy, z nichž nejméně 2 jsou státními zaměstnanci.

(3) Členem zkušební komise nesmí být ten, u něhož lze s ohledem na jeho poměr ke zkoušenému pochybovat o jeho nepodjatosti.

§ 39

(1) Služební orgán ve spolupráci s generálním ředitelstvím a ústředním správním úřadem nejméně 21 dnů přede dnem konání úřednické zkoušky písemně vyrozumí státního zaměstnance o termínu a místě konání úřednické zkoušky; při stanovení termínu zkoušky se přihlíží k žádosti státního zaměstnance.

(2) Brání-li státnímu zaměstnanci ve vykonání úřednické zkoušky v určeném termínu překážka ve službě, stanoví se mu náhradní termín konání úřednické zkoušky.

§ 40

(1) Zkušební komise je usnášeníschopná za přítomnosti všech svých členů a usnesení přijímá většinou hlasů. Členové zkušební komise se při své činnosti v komisi neřídí příkazy představených ani jiných osob. Člen zkušební komise se nesmí zdržet hlasování. Usnesení zkušební komise zní: „vyhověl“ nebo „nevyhověl“.

(2) O úspěšném vykonání úřednické zkoušky vystaví zkušební komise osvědčení, a to ve 2 stejnopisech. Jeden stejnopis osvědčení se předá státnímu zaměstnanci do vlastních rukou, druhý se založí do osobního spisu státního zaměstnance.

(3) O neúspěšném vykonání úřednické zkoušky vystaví zkušební komise písemnou zprávu, a to ve 2 stejnopisech. Jeden stejnopis zprávy se předá státnímu zaměstnanci do vlastních rukou, druhý se založí do osobního spisu státního zaměstnance.

(4) Ústřední správní úřad vede evidenci osvědčení vystavených u něj zřízenými zkušebními komisemi.

§ 41

(1) Jestliže státní zaměstnanec úřednickou zkoušku nevykonal úspěšně, umožní mu služební orgán její opakování na základě jeho písemné žádosti. Úřednickou zkoušku lze opakovat jen jednou.

(2) Žádost o opakování úřednické zkoušky musí být doručena služebnímu orgánu do 30 pracovních dnů po doručení zprávy o neúspěšném vykonání úřednické zkoušky, jinak možnost opakovat zkoušku zaniká; ustanovení § 39 odst. 1 se použije obdobně.

(3) Opakovaná úřednická zkouška může být konána nejdříve po uplynutí 1 měsíce po neúspěšném vykonání úřednické zkoušky.

(4) Členem zkušební komise při opakované úřednické zkoušce nesmí být ten, kdo byl jejím členem při úřednické zkoušce, kterou státní zaměstnanec nevykonal úspěšně.

(5) Doba trvání služebního poměru se při opakování úřednické zkoušky neprodlužuje.

§ 42

Generální ředitel stanoví služebním předpisem obsah, rozsah a další náležitosti úřednické zkoušky včetně způsobu jejího provedení a hodnocení.

§ 43

Postup po úspěšném vykonání úřednické zkoušky

Bylo-li výběrové řízení vyhlášeno na obsazení služebního místa do služebního poměru na dobu neurčitou, má státní zaměstnanec uvedený v § 29 odst. 1 po úspěšném vykonání úřednické zkoušky nárok na jmenování do služebního poměru na dobu neurčitou. Zkušební doba podle § 29 odst. 2 tím není dotčena.

Díl 3

Zařazení státního zaměstnance ve službě s ohledem na jeho příbuzenské a obdobné vztahy

§ 44

(1) Státní zaměstnanci, kteří jsou sobě navzájem osobami blízkými, nesmějí být zařazeni ve službě tak, aby jeden byl přímo podřízen druhému nebo podléhal jeho finanční nebo účetní kontrole.

(2) V zahraniční službě lze podřídít jednoho státního zaměstnance druhému, i když jsou sobě navzájem osobami blízkými.

(3) Žadatel o jmenování do služby je povinen oznámit služebnímu orgánu před jmenováním do služby skutečnost podle odstavce 1. Státní zaměstnanec je povinen oznámit služebnímu orgánu bez zbytečného průtahy skutečnost podle odstavce 1, k níž došlo po vzniku služebního poměru.

(4) Nastane-li skutečnost podle odstavce 1 po vzniku služebního poměru, služební orgán změní podřízenost státního zaměstnance oproti té, která vyplývá z organizačního uspořádání správního úřadu v činnostech vykonávaných ve službě.

Díl 4 **Změny služebního poměru**

§ 45 **Druhy změn služebního poměru**

- Změnou služebního poměru je
- a) vyslání na služební cestu,
  - b) přeložení,
  - c) zproštění výkonu služby na základě usnesení o zahájení trestního stíhání nebo z důvodu vazby,
  - d) jmenování na služební místo představeného,
  - e) odvolání ze služebního místa představeného,
  - f) převedení na jiné služební místo,
  - g) zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů,
  - h) zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené,
  - i) zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci,
  - j) zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby,
  - k) zastupování,
  - l) vyslání k výkonu zahraniční služby a zařazení po jeho ukončení,
  - m) zkrácení služební doby,
  - n) přerušení výkonu služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže.

Služební cesta **§ 46**

(1) Státní zaměstnanec může být na dobu nezbytně nutnou vyslán na služební cestu, a to i bez svého souhlasu. Při vyslání na služební cestu se určí místo nástupu, místo cíle a místo ukončení služební cesty, doba trvání a způsob dopravy a ubytování; mohou se též určit další podmínky služební cesty.

(2) Při vyslání na služební cestu musí být přihlédnuto ke zdravotnímu stavu a osobnímu stavu státního zaměstnance a k jeho rodinným poměrům.

(3) Těhotná státní zaměstnankyně a státní zaměstnankyně nebo státní zaměstnanec pečující o dítě do 8 let smějí být vysláni na služební cestu jen se svým souhlasem; to platí obdobně i pro osamělou státní zaměstnankyni a osamělého státního zaměstnance, kteří pečují o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let, jakož i pro státního zaměstnance, který prokáže, že převážně sám dlouhodobě pečuje o osobu, která se podle jiného právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost).

§ 47

(1) Státní zaměstnanec je povinen nastoupit služební cestu i ve dnech pracovního klidu, jestliže to je k plnění úkolů služby nezbytné.

(2) Státní zaměstnanec na služební cestě koná službu podle příkazů představeného, který ho na tuto cestu vyslal.

(3) Za člena rodiny státního zaměstnance se pro účely náhrady výdajů v souvislosti se služební cestou považuje jeho manžel, partner podle zákona o registrovaném partnerství (dále jen „partner“), vlastní dítě, osvojenec, dítě svěřené státnímu zaměstnanci do pěstounské péče nebo do výchovy, vlastní rodiče, osvojitel, opatrovník a pěstoun. Jiná osoba je postavena na roveň člena rodiny pouze za předpokladu, že žije se státním zaměstnancem v domácnosti.

(4) Pro účely tohoto zákona se domácností rozumí společenství osob, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.

§ 48 Přeložení

(1) Státní zaměstnanec může být na dobu nezbytně nutnou, která musí být předem určena, nejdéle však na dobu 180 dnů v kalendářním roce, přeložen k výkonu služby v oboru služby, který vykonává, do jiného služebního úřadu nebo do jiného organizačního útvaru služebního úřadu, a to i bez svého souhlasu. Se souhlasem státního zaměstnance lze dobu jeho přeložení prodloužit, nejdéle však o dobu 180 dnů.

(2) Pro přeložení musí trvat potřeba zajištění výkonu služby v jiném služebním úřadu nebo v jiném organizačním útvaru služebního úřadu, a to po celou dobu přeložení. Přeložení nelze použít k jinému účelu než k zajištění výkonu služby. Při přeložení státního zaměstnance musí být přihlédnuto k jeho osobním a rodinným poměrům.

(3) Těhotná státní zaměstnankyně a státní zaměstnankyně nebo státní zaměstnanec pečující o dítě do 8 let smějí být přeloženi jen se svým souhlasem; to platí obdobně i pro osamělou státní zaměstnankyni a osamělého státního zaměstnance, kteří pečují o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let, jakož i pro státního zaměstnance, který prokáže, že převážně sám dlouhodobě pečuje o osobu, která se podle jiného právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost).

(4) Při přeložení státního zaměstnance do jiné obce, než ve které je jeho služební působiště nebo bydliště, zajistí státnímu zaměstnanci služební úřad, do kterého byl přeložen, ubytování na své náklady a poskytuje mu náhrady výdajů jako při služební cestě.

(5) Dojde-li v důsledku přeložení ke snížení platu státního zaměstnance, přísluší mu doplatek do výše platu před přeložením.

§ 49

Zproštění výkonu služby na základě usnesení o zahájení trestního stíhání nebo z důvodu vazby

(1) Státní zaměstnanec se na základě usnesení o zahájení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti zproští výkonu služby až do skončení trestního stíhání. Státní zaměstnanec se dále zproští výkonu služby, byl-li vzat do vazby, a to po dobu jejího trvání.

(2) Orgán činný v trestním řízení neprodleně vyrozumí služební orgán o vydání usnesení o zahájení trestního stíhání podle odstavce 1 nebo o vzetí státního zaměstnance do vazby.

(3) Ode dne zproštění výkonu služby přísluší státnímu zaměstnanci plat ve výši 50 % jeho měsíčního platu, nejméně však ve výši minimální mzdy podle jiného zákona; tato část platu se zvýší o 10 % jeho měsíčního platu na každou státním zaměstnancem vyživovanou osobu, nejvýše však do výše 80 % jeho měsíčního platu. Vyživovanou osobou se rozumí osoba, které státní zaměstnanec výživu poskytuje nebo je povinen poskytovat.

(4) Pokud státní zaměstnanec nebyl pro trestný čin uvedený v odstavci 1 pravomocně odsouzen, jeho trestní stíhání nebylo podmíněně zastaveno ani nebylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, zkrácení jeho platu se mu po skončení trestního stíhání doplatí.

§ 50

Základní ustanovení o jmenování na služební místo představeného

Na obsazení volného služebního místa představeného se koná výběrové řízení, není-li dále stanoveno jinak.

§ 51

Jmenování na služební místo generálního ředitele

(1) Generálního ředitele jmenuje vláda na návrh předsedy vlády na dobu 7 let na základě výsledku výběrového řízení. Nikdo nemůže být generálním ředitelem jmenován více než jednou.

(2) Výběrová komise má 5 členů, které jmenuje a odvolává vláda.

(3) Výběrového řízení se mohou zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří jsou státními občany České republiky, dosáhli věku 40 let a vykonávají službu na služebním místě zástupce generálního ředitele nebo státního tajemníka.

(4) Výběrová komise sestaví pořadí účastníků, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam účastníků, kteří ve výběrovém řízení neuspěli. Předseda vlády bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí účastníky výběrového řízení o jeho výsledku.

(5) Účastníci, kteří ve výběrovém řízení uspěli, mají nárok na jmenování v pořadí, ve kterém se ve výběrovém řízení umístili.

§ 52

Jmenování na služební místo zástupce generálního ředitele

(1) Zástupce generálního ředitele jmenuje vláda na návrh předsedy vlády na dobu 7 let na základě výsledku výběrového řízení. Nikdo nemůže být zástupcem generálního ředitele jmenován více než jednou.

(2) Výběrová komise má 5 členů, které jmenuje a odvolává vláda.

(3) Výběrového řízení se mohou zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří jsou státními občany České republiky, dosáhli věku 40 let a vykonávají službu na služebním místě generálního ředitele nebo státního tajemníka.

(4) Výběrová komise sestaví pořadí účastníků, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam účastníků, kteří ve výběrovém řízení neuspěli. Předseda vlády bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí účastníky výběrového řízení o jeho výsledku.

(5) Účastníci, kteří ve výběrovém řízení uspěli, mají nárok na jmenování v pořadí, ve kterém se ve výběrovém řízení umístili.

§ 53

Jmenování na služební místo státního tajemníka

(1) Státního tajemníka jmenuje generální ředitel na dobu 7 let na základě výsledku výběrového řízení.

(2) Výběrová komise má 4 členy, které jmenuje a odvolává generální ředitel, z toho 2 členy na návrh příslušného ministra nebo vedoucího Úřadu vlády. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy výběrové komise, kterého jmenuje generální ředitel z těch členů výběrové komise, které jmenoval bez návrhu příslušného ministra nebo vedoucího Úřadu vlády.

(3) V prvním kole se mohou výběrového řízení zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu na služebním místě představeného v příslušném ministerstvu, nebo v Úřadu vlády, jde-li o výběrové řízení na státního tajemníka v Úřadu vlády, pokud v uplynulých 8 letech vykonávali nejméně po dobu 4 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(4) V případě, že žádný z účastníků výběrového řízení ve výběrovém řízení neuspěl, vyhlásí se druhé kolo výběrového řízení.

(5) Ve druhém kole se mohou výběrového řízení zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu na služebním místě představeného v ministerstvu nebo v Úřadu vlády a v uplynulých 8 letech vykonávali nejméně po dobu 4 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(6) Výběrová komise sestaví pořadí účastníků, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam účastníků, kteří ve výběrovém řízení neuspěli.

(7) Účastníci, kteří ve výběrovém řízení uspěli, mají nárok na jmenování v pořadí, ve kterém se ve výběrovém řízení umístili.

§ 54

Jmenování na služební místo vedoucího služebního úřadu

(1) Vedoucího služebního úřadu jmenuje ten, o kom to stanoví zákon, na dobu v něm stanovenou, jinak na dobu neurčitou, a to na základě výsledku výběrového řízení. Nestanoví-li zákon jinak, vedoucího služebního úřadu na služební místo jmenuje služební orgán ve služebním úřadu, který je bezprostředně nadřízen služebnímu úřadu, v němž má být služební místo obsazeno; není-li takový nadřízený služební úřad, jmenuje vedoucího služebního úřadu zástupce generálního ředitele.

(2) Výběrová komise má 3 členy, které jmenuje a odvolává ten, kdo vedoucího služebního úřadu jmenuje, z toho 1 člena na návrh generálního ředitele.

(3) V prvním kole se mohou výběrového řízení zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu na služebním místě představeného v příslušném správním úřadu, pokud v uplynulých 8 letech vykonávali nejméně po dobu 4 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(4) V případě, že žádný z účastníků výběrového řízení ve výběrovém řízení neuspěl, vyhlásí se druhé kolo výběrového řízení.

(5) Ve druhém kole se mohou výběrového řízení zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu na služebním místě představeného ve správním úřadu a v uplynulých 8 letech vykonávali nejméně po dobu 4 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(6) Výběrová komise sestaví pořadí účastníků, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam účastníků, kteří ve výběrovém řízení neuspěli. Jmenuje-li vedoucího služebního úřadu vláda, předseda vlády bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí účastníky výběrového řízení o jeho výsledku.

(7) Účastníci, kteří ve výběrovém řízení uspěli, mají nárok na jmenování v pořadí, ve kterém se ve výběrovém řízení umístili.

§ 55

Jmenování na služební místo náměstka pro řízení sekce nebo ředitele sekce

(1) Náměstka pro řízení sekce jmenuje státní tajemník na základě výsledku výběrového řízení. Ředitele sekce jmenuje vedoucí služebního úřadu na základě výsledku výběrového řízení.

(2) Výběrová komise v ministerstvu nebo v Úřadu vlády má 4 členy, které jmenuje a odvolává státní tajemník, z toho 2 členy na návrh příslušného ministra nebo vedoucího Úřadu vlády; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy výběrové komise, kterého jmenuje státní tajemník z těch členů výběrové komise, které jmenoval na návrh příslušného ministra nebo vedoucího Úřadu vlády. V jiném správním úřadu má výběrová komise 3 členy, které jmenuje a odvolává vedoucí služebního úřadu.

(3) V prvním kole se mohou výběrového řízení zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu na služebním místě představeného v příslušné sekci příslušného správního úřadu a v uplynulých 8 letech vykonávali nejméně po dobu 4 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(4) V případě, že žádný z účastníků výběrového řízení ve výběrovém řízení neuspěl, vyhlásí se druhé kolo výběrového řízení.

(5) Ve druhém kole se mohou výběrového řízení zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu na služebním místě představeného v příslušném správním úřadu a v uplynulých 8 letech vykonávali nejméně po dobu 4 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(6) V případě, že žádný z účastníků výběrového řízení neuspěl ani ve druhém kole výběrového řízení, vyhlásí se třetí kolo výběrového řízení, kterého se mohou zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu na služebním místě představeného ve správním úřadu a v uplynulých 8 letech vykonávali nejméně po dobu 4 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(7) Výběrová komise sestaví pořadí účastníků, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam účastníků, kteří ve výběrovém řízení neuspěli.

(8) Účastníci, kteří ve výběrovém řízení uspěli, mají nárok na jmenování v pořadí, ve kterém se ve výběrovém řízení umístili.

§ 56

Jmenování na služební místo ředitele odboru

(1) Ředitele odboru v ministerstvu nebo v Úřadu vlády jmenuje státní tajemník na základě výsledku výběrového řízení. V jiném správním úřadu jmenuje ředitele odboru na základě výsledku výběrového řízení vedoucí služebního úřadu.

(2) Výběrová komise má 3 členy. V ministerstvu nebo v Úřadu vlády její členy jmenuje a odvolává státní tajemník, z toho 2 členy na návrh příslušného náměstka pro řízení sekce. V jiném správním úřadu jmenuje a odvolává členy výběrové komise vedoucí služebního úřadu.

(3) V prvním kole se mohou výběrového řízení zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu na služebním místě představeného v příslušné sekci příslušného správního úřadu, a není-li sekce, v příslušném správním úřadu, a v uplynulých 6 letech vykonávali nejméně po dobu 3 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(4) V případě, že žádný z účastníků výběrového řízení ve výběrovém řízení neuspěl, vyhlásí se druhé kolo výběrového řízení.

(5) Ve druhém kole se mohou výběrového řízení zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu na služebním místě představeného v příslušném správním úřadu

a v uplynulých 6 letech vykonávali nejméně po dobu 3 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(6) V případě, že žádný z účastníků výběrového řízení neuspěl ani ve druhém kole výběrového řízení, vyhlásí se třetí kolo výběrového řízení, kterého se mohou zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu na služebním místě představeného ve správním úřadu a v uplynulých 6 letech vykonávali nejméně po dobu 3 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(7) Výběrová komise sestaví pořadí účastníků, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam účastníků, kteří ve výběrovém řízení neuspěli.

(8) Účastníci, kteří ve výběrovém řízení uspěli, mají nárok na jmenování v pořadí, ve kterém se ve výběrovém řízení umístili.

Jmenování na služební místo vedoucího oddělení

§ 57

(1) Vedoucího oddělení v ministerstvu nebo v Úřadu vlády jmenuje státní tajemník na základě výsledku výběrového řízení. V jiném správním úřadu jmenuje vedoucího oddělení na základě výsledku výběrového řízení vedoucí služebního úřadu.

(2) Výběrová komise má 3 členy. V ministerstvu nebo v Úřadu vlády její členy jmenuje a odvolává státní tajemník, z toho 2 členy na návrh příslušného ředitele odboru. V jiném správním úřadu jmenuje a odvolává členy výběrové komise vedoucí služebního úřadu.

(3) V prvním kole se mohou výběrového řízení zúčastnit pouze státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu ve služebním poměru na dobu neurčitou v příslušném správním úřadu a v uplynulých 4 letech vykonávali nejméně po dobu 2 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(4) V případě, že žádný z účastníků výběrového řízení ve výběrovém řízení neuspěl, vyhlásí se druhé kolo výběrového řízení.

(5) Ve druhém kole se mohou výběrového řízení zúčastnit pouze osoby, které úspěšně vykonaly úřednickou zkoušku a v uplynulých 4 letech vykonávali nejméně po dobu 2 let činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.

(6) V případě, že žádný z účastníků výběrového řízení neuspěl ani ve druhém kole výběrového řízení, vyhlásí se třetí kolo výběrového řízení, kterého se mohou zúčastnit osoby, které splňují předpoklady a požadavky podle § 25, s výjimkou požadavku podle § 25 odst. 5 písm. b).

(7) Výběrová komise sestaví pořadí účastníků, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam účastníků, kteří ve výběrovém řízení neuspěli.

(8) Účastníci, kteří ve výběrovém řízení uspěli, mají nárok na jmenování v pořadí, ve kterém se ve výběrovém řízení umístili.

§ 58

(1) Je-li na základě výsledku výběrového řízení na volné služební místo vedoucího oddělení jmenována osoba, která dosud úspěšně nevykonala úřednickou zkoušku, zvolí se vždy služební poměr na dobu určitou, a to s trváním 2 měsíců; ustanovení § 29 odst. 3 se použije obdobně. Příplatek za vedení po tuto dobu nepřísluší.

(2) Státní zaměstnanec uvedený v odstavci 1 má po úspěšném vykonání úřednické zkoušky nárok na jmenování na služební místo vedoucího oddělení na dobu neurčitou, nebo na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení.

§ 59

Společná ustanovení o výběrovém řízení na služební místo představeného

(1) Výběrové řízení na služební místo představeného vyhlašuje ten, kdo jej na dané služební místo jmenuje. Na výběrové řízení se přiměřeně použije § 24 až 27.

(2) Předpoklad praxe se dokládá příslušnými listinami. Požaduje-li se pro účast ve výběrovém řízení na služební místo představeného praxe v uplynulém období, nezapočítává se do něj doba mateřské nebo rodičovské dovolené.

(3) Osoba, která byla jmenována na služební místo představeného na dobu určitou, se po dobu 3 let od uplynutí této doby považuje za osobu splňující předpoklady pro účast ve výběrovém řízení na služební místo představeného na stejný nebo nižší stupeň řízení.

§ 60

Výjimka z výběrového řízení na služební místo představeného

Na služební místo vedoucího zastupitelského úřadu se výběrové řízení neprovede.

§ 61

Odvolání ze služebního místa představeného

(1) Ten, kdo představeného na dané služební místo jmenoval, jej z tohoto služebního místa odvolá, jen pokud

- a) došlo ke zrušení služebního místa představeného,
- b) služební hodnocení obsahuje závěr o tom, že ve službě dosahoval nevyhovující výsledky,
- c) přestal splňovat předpoklad zdravotní způsobilosti,
- d) přestal splňovat předpoklad spočívající ve způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi, nebo
- e) byl zproštěn výkonu služby z důvodu vazby.

(2) Představený se ze služebního místa odvolá, jestliže o to písemně požádá. Rozhodnutí o odvolání se vydá tak, aby k odvolání došlo nejpozději do uplynutí doby 60 dnů ode dne podání žádosti.

(3) Generální ředitel nebo zástupce generálního ředitele se ze služebního místa odvolá i v případě, pokud zvláště závažným způsobem porušil služební kázeň nebo se dopustil zaviněného chování nebo jednání, jímž narušil důstojnost své funkce nebo ohrozil důvěru v jeho nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování.

(4) Vedoucí zastupitelského úřadu může být odvolán ze služebního místa z jakýchkoli důvodů nebo bez uvedení důvodu.

(5) Výkon služby na služebním místě představeného končí též dnem nabytí právní moci rozhodnutí o kárném opatření podle § 91 odst. 2 písm. c) nebo d).

§ 62

Převedení na jiné služební místo

(1) Státní zaměstnanec se převede na jiné služební místo, nemůže-li vykonávat službu na dosavadním služebním místě

- a) ze zdravotních důvodů,
- b) jestliže byl odvolán ze služebního místa představeného,
- c) v důsledku zrušení jeho služebního místa z důvodu změny systemizace, nebo
- d) přestal-li splňovat předpoklad spočívající ve způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi.

(2) Podle odstavce 1 písm. a) se převede státní zaměstnanec na služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná,

- a) jestliže pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu na základě lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovnělékařských služeb nebo rozhodnutí orgánu státní zdravotní správy dlouhodobě způsobilost vykonávat dosavadní službu nebo ji nesmí konat pro služební úraz, onemocnění nemocí z povolání nebo ohrožení touto nemocí,
- b) koná-li těhotná státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, která kojí, nebo státní zaměstnankyně-matka do konce devátého měsíce po porodu službu, kterou nesmějí být tyto státní zaměstnankyně zaměstnány nebo která podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství nebo mateřské poslání,
- c) jestliže to je nutné podle lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovnělékařských služeb nebo rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví v zájmu ochrany zdraví jiných fyzických osob před infekčními nemocemi,
- d) jestliže byl uznán nezpůsobilým ke službě v noci, nebo
- e) požádá-li o to těhotná státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, která kojí, nebo státní zaměstnankyně-matka do konce devátého měsíce po porodu, která vykonává službu v noci.

(3) Dlouhodobé pozbytí způsobilosti vykonávat dosavadní službu podle odstavce 2 písm. a) spočívá ve zdravotním stavu, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti státního zaměstnance významně pro jeho schopnost vykonávat službu, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok.

(4) Při převedení státního zaměstnance podle odstavce 2 se vedle zdravotních hledisek sleduje, aby služba byla pro něj vhodná též vzhledem k jeho kvalifikaci a schopnostem.

(5) Dojde-li v důsledku převedení podle odstavce 2 písm. a) ke snížení platu státního zaměstnance, přísluší mu po dobu převedení k platu doplatek do výše platu před převedením. Doplatek přísluší nejdéle po dobu 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích.

§ 63

Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů

Nemůže-li být státní zaměstnanec v případech uvedených v § 62 odst. 1 písm. b) až d) a v § 62 odst. 2 písm. a) převeden na jiné služební místo, protože žádné není volné, zařadí se mimo výkon služby, nejdéle však na 12 měsíců. Ode dne zařazení mimo výkon služby činí plat státního zaměstnance 50 % měsíčního platu, nejméně však ve výši minimální mzdy podle jiného zákona; tato část platu se zvýší o 10 % měsíčního platu na každou státním zaměstnancem vyživovanou osobu, nejvýše však do výše 80 % měsíčního platu.

§ 64

Zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené

(1) Státní zaměstnankyně, která čerpá mateřskou dovolenou, se zařadí mimo výkon služby. Mimo výkon služby se zařadí též státní zaměstnankyně nebo státní zaměstnanec, čerpají-li rodičovskou dovolenou.

(2) Po dobu zařazení podle odstavce 1 nepřísluší státní zaměstnankyni a státnímu zaměstnanci plat.

(3) Na služební místo státní zaměstnankyně a státního zaměstnance uvedených v odstavci 1 nelze jmenovat státního zaměstnance ve služebním poměru na dobu neurčitou.

§ 65

Zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci

(1) Státní zaměstnanec, který byl zvolen do funkce v orgánu odborové organizace, jejíž výkon vyžaduje jeho uvolnění v rozsahu stanovené služební doby, se zařadí mimo výkon služby po dobu výkonu této funkce.

(2) Po dobu zařazení podle odstavce 1 nepřísluší státnímu zaměstnanci plat.

§ 66

Zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby

(1) Nastanou-li po vzniku služebního poměru překážky, které mají za následek pozastavení výkonu služby, zařadí se státní zaměstnanec mimo výkon služby.

(2) Po dobu zařazení podle odstavce 1 nepřísluší státnímu zaměstnanci plat.

§ 67

Zastupování

(1) Státní zaměstnanec je povinen na základě příkazu zastupovat představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě, než je zařazeno služební místo, na které byl jmenován.

(2) V době zastupování státní zaměstnanec nevykonává v plném rozsahu dosavadní služební úkoly.

(3) Doba zastupování nesmí překročit 180 dnů v kalendářním roce; to neplatí v případě, že státní zaměstnanec s delší dobou zastupování souhlasí.

§ 68

Vyslání k výkonu zahraniční služby a zařazení po jeho ukončení

(1) Státní zaměstnanec může být s písemným souhlasem vyslán na předem určenou dobu k výkonu zahraniční služby.

(2) Služební orgán může se státním zaměstnancem v souvislosti s vysláním k výkonu zahraniční služby uzavřít dohodu o výkonu zahraniční služby, která obsahuje

a) dobu vyslání k výkonu zahraniční služby,

b) závazek státního zaměstnance

1. vykonávat zahraniční službu na služebním působišti po dobu podle písmene a),

2. uhradit náklady spojené s vysláním k výkonu zahraniční služby, nevykoná-li zahraniční službu na služebním působišti po dobu podle písmene a),

c) druhy nákladů, které bude státní zaměstnanec povinen služebnímu úřadu uhradit, a jejich nejvyšší částku,

d) důvody, pro které lze státnímu zaměstnanci povinnost k úhradě nákladů prominout.

(3) Služební orgán může výkon zahraniční služby ukončit i před uplynutím určené doby. Se souhlasem státního zaměstnance lze dobu výkonu zahraniční služby prodloužit.

(4) Státní zaměstnanec po ukončení výkonu zahraniční služby může být jmenován až na dobu 2 let na volné služební místo v jím vykonávaném oboru služby i do kteréhokoliv ústředního správního úřadu i bez jeho souhlasu, a se svým souhlasem i na dobu delší; výběrové řízení se nekoná. Státního zaměstnance lze jmenovat i na služební místo v nižší platové třídě; doplatek do výše platu před vysláním k výkonu zahraniční služby mu nepřísluší.

§ 69

Zkrácení služební doby

Státnímu zaměstnanci může být na jeho žádost povoleno zkrácení stanovené služební doby.

§ 70

Přerušování výkonu služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže

(1) Státnímu zaměstnanci, který vykonává službu bez přerušení po dobu alespoň 5 let, lze na žádost přerušit výkon služby za účelem jeho dalšího vzdělání nebo odborné stáže až na dobu 12 měsíců.

(2) Po dobu přerušení výkonu služby podle odstavce 1 nepřísluší státnímu zaměstnanci plat.

Společná ustanovení o změnách služebního poměru

§ 71

Generální ředitelství vede přehled státních zaměstnanců zařazených mimo výkon služby včetně důvodu zařazení mimo výkon služby. Služební úřady jsou povinny sdělit bez zbytečného odkladu generálnímu ředitelství prostřednictvím nadřízených služebních úřadů evidenční čísla, služební označení, obory služby a platová zařazení státních zaměstnanců zařazených mimo výkon služby a důvod jejich zařazení mimo výkon služby a tyto údaje aktualizovat.

§ 72

Odpadne-li důvod změny služebního poměru, pro který nemůže státní zaměstnanec vykonávat službu, státní zaměstnanec se zařadí k výkonu služby. Volná služební místa se obsazují přednostně státními zaměstnanci z příslušného oboru služby zařazenými mimo výkon služby. K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby zařadit jen s jeho souhlasem.

Díl 4

Skončení služebního poměru

§ 73

Základní ustanovení

Služební poměr skončí v případech stanovených tímto zákonem, neskončil-li smrtí státního zaměstnance nebo jeho prohlášením za mrtvého, popřípadě uplynutím doby, jde-li o služební poměr na dobu určitou.

§ 74

Skončení služebního poměru rozhodnutím služebního orgánu

- (1) Služební orgán rozhodne o skončení služebního poměru
- a) nesplňuje-li státní zaměstnanec předpoklad státního občanství,
  - b) nesplňuje-li státní zaměstnanec předpoklad zdravotní způsobilosti, protože pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu na základě lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovnílékařských služeb nebo rozhodnutí orgánu státní zdravotní správy dlouhodobě způsobilost vykonávat službu nebo ji nesmí konat pro služební úraz,

- onemocnění nemocí z povolání nebo ohrožení touto nemocí, uplynula-li doba 12 měsíců ode dne převedení na jiné služební místo,
- c) jestliže dvě po sobě jdoucí služební hodnocení státního zaměstnance obsahují závěr o tom, že ve službě dosahoval nevyhovující výsledky,
  - d) nesplňuje-li státní zaměstnanec bez zavinění služebního úřadu jiný předpoklad potřebný k výkonu služby, nebo
  - e) uplynula-li doba 12 měsíců, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, v případě, kdy
    1. byl odvolán ze služebního místa představeného,
    2. bylo zrušeno jeho služební místo v systemizaci, nebo
    3. pozbyl způsobilost seznamovat se s utajovanými informacemi.

(2) Při skončení služebního poměru na dobu neurčitou z důvodu podle odstavce 1 písm. e) má státní zaměstnanec nárok na výplatu odbytného. Při nepřetržité době trvání služebního poměru

- a) nepřesahující 3 roky přísluší odbytné ve výši trojnásobku měsíčního platu,
- b) nepřesahující 6 let, ale přesahující 3 roky, přísluší odbytné ve výši šestinásobku měsíčního platu,
- c) nepřesahující 9 let, ale přesahující 6 let, přísluší odbytné ve výši devítinásobku měsíčního platu,
- d) přesahující 9 let přísluší odbytné ve výši dvanáctinásobku měsíčního platu státního zaměstnance.

(3) Není-li odbytné podle odstavce 2 vyplaceno státnímu zaměstnanci v den skončení služebního poměru, vyplatí se v nejbližším výplatním termínu určeném ve služebním úřadu pro výplatu platu.

(4) Služební poměr skončí uplynutím doby uvedené v rozhodnutí; tato doba počíná plynout ode dne nabytí právní moci rozhodnutí a činí v případě podle odstavce 1 písm. a) a e) 10 dnů a v případě podle odstavce 1 písm. b) až d) 60 dnů.

§ 75

Skončení služebního poměru na základě žádosti státního zaměstnance

Služební poměr může skončit na základě písemné žádosti státního zaměstnance. Služební poměr skončí uplynutím doby uvedené v rozhodnutí. Rozhodnutí o skončení služebního poměru se vydá tak, aby služební poměr skončil do 60 dnů ode dne podání žádosti.

§ 76

Skončení služebního poměru ze zákona

- (1) Služební poměr skončí
- a) v případě, kdy byl státní zaměstnanec pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti anebo byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, dnem nabytí právní moci rozsudku,
  - b) v případě, kdy v řízení o trestném činu podle písmene a), kterého se státní zaměstnanec dopustil, za který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje 5 let,

- bylo trestní stíhání podmíněně zastaveno nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, dnem nabytí právní moci rozhodnutí,
- c) v případě, že byl státnímu zaměstnanci pravomocně uložen trest zákazu činnosti vykonávat službu, dnem nabytí právní moci rozhodnutí,
  - d) v případě, kdy byl státní zaměstnanec na základě pravomocného soudního rozhodnutí omezen na svéprávnosti, dnem nabytí právní moci rozsudku,
  - e) bylo-li státnímu zaměstnanci pravomocně uloženo kárné opatření propuštění ze služebního poměru, dnem nabytí právní moci rozhodnutí,
  - f) posledním dnem kalendářního měsíce, v němž státní zaměstnanec nevykonal úspěšně ani opakovanou úřednickou zkoušku, nebo
  - g) dnem 31. prosince kalendářního roku, v němž státní zaměstnanec dovršil věk 70 let.

(2) Služební poměr skončí rovněž dnem vzniku překážky výkonu služby podle § 34 odst. 3 písm. b).

§ 77

Nezákonné skončení služebního poměru

(1) Je-li pravomocné rozhodnutí o skončení služebního poměru zrušeno pro nezákonnost, služební poměr státnímu zaměstnanci neskončil a má nárok na plat ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o skončení služebního poměru, a to až do doby jeho zařazení k výkonu služby.

(2) Oznámí-li státní zaměstnanec písemně služebnímu úřadu, že nehodlá ve službě pokračovat, postupuje se při skončení služebního poměru podle § 75. V takovém případě má zaměstnanec nárok na plat do dne nabytí právní moci rozhodnutí podle § 75.

Díl 5

Služební posudek a potvrzení o službě

§ 78

(1) Služební orgán vydá státnímu zaměstnanci služební posudek a potvrzení o službě; jinému je nelze vydat. Generálnímu řediteli a zástupci generálního ředitele se služební posudek nevydává. Potvrzení o službě generálnímu řediteli a zástupci generálního ředitele vydá státní tajemník v Úřadu vlády.

(2) Služební posudek vychází ze služebního hodnocení státního zaměstnance a smí obsahovat jen skutečnosti týkající se výkonu služby.

(3) Potvrzení o službě obsahuje

- a) obor služby, který státní zaměstnanec vykonával,
- b) dobu trvání služebního poměru,
- c) závazky státního zaměstnance vůči služebnímu úřadu,
- d) v jakém pořadí a v čí prospěch jsou z platu státního zaměstnance prováděny srážky,
- e) údaj o důvodu skončení služebního poměru,
- f) údaje o výši průměrného výdělku a o dalších skutečnostech rozhodných pro posouzení nároku na podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci.

(4) Jiné informace o státním zaměstnanci, než uvedené v odstavci 3, mohou být podávány pouze s jeho souhlasem, nestanoví-li zákon jinak.

Hlava III

Povinnosti a práva státních zaměstnanců, příkazy k výkonu služby a ocenění za příkladný výkon služby

Povinnosti státních zaměstnanců

§ 79

- (1) Státní zaměstnanec je povinen
- a) vykonávat službu nestranně, v mezích svého oprávnění a zdržet se při výkonu služby všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v jeho nestrannost,
  - b) při výkonu služby dodržovat právní předpisy vztahující se k jejímu výkonu, služební předpisy a příkazy k výkonu služby,
  - c) plnit služební úkoly osobně, řádně a včas,
  - d) prohlubovat si vzdělání podle pokynů služebního orgánu,
  - e) dodržovat služební kázeň,
  - f) poskytovat informace o činnosti služebního úřadu podle zákona o svobodném přístupu k informacím, jestliže to patří k jeho služebním úkolům,
  - g) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděl při výkonu služby, a které v zájmu služebního úřadu nelze sdělovat jiným osobám; to neplatí, pokud byl této povinnosti zproštěn; povinnost zachovávat mlčenlivost, která státnímu zaměstnanci vyplývá z jiného zákona, není dotčena,
  - h) zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem služby ve prospěch vlastní nebo jiného, jakož i nezneužívat postavení státního zaměstnance,
  - i) v souvislosti s výkonem služby nepřijímat dary nebo jiné výhody v hodnotě přesahující částku 300 Kč, s výjimkou darů nebo výhod poskytovaných služebním orgánem,
  - j) oznámit služebnímu orgánu, že je proti němu zahájeno trestní stíhání a v jaké věci,
  - k) zastupovat představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě,
  - l) vykonávat službu ve výběrové komisi, zkušební komisi, při smírčím řízení, v kárné komisi a v dalších orgánech zřizovaných služebním orgánem podle služebního předpisu,
  - m) zachovávat pravidla slušnosti vůči představeným, ostatním státním zaměstnancům a zaměstnancům ve správním úřadu a při úředním jednání,
  - n) plně využívat služební dobu k výkonu služby,
  - o) řádně hospodařit s prostředky svěřenými mu služebním úřadem a střežit a ochraňovat majetek, který mu byl svěřen, před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím,
  - p) při výkonu služby z jiného místa vykonávat službu pouze na místě sjednaném v dohodě o výkonu služby z jiného místa a dodržovat podmínky sjednané v této dohodě,
  - q) při úředním ústním nebo písemném jednání s fyzickými osobami nebo právníckými osobami sdělit své jméno, popřípadě jména, a příjmení, služební označení a název organizačního útvaru služebního úřadu, v němž je zařazen,
  - r) vykonávat službu při odvracení živelní pohromy nebo jiného hrozícího nebezpečí anebo se podílet na zmírnění jejich bezprostředních následků,

s) dodržovat pravidla etiky státního zaměstnance vydaná služebním předpisem generálního ředitele.

(2) Povinnosti podle odstavce 1 písm. g) až j) je povinen státní zaměstnanec dodržovat, i když nevykonává službu.

(3) Víra, náboženství ani politické nebo jiné smýšlení státního zaměstnance nesmějí být na újmu řádného a nestranného výkonu jeho služby.

(4) Povinnosti zachovávat mlčenlivost o služebních věcech může státního zaměstnance zprostit služební orgán; vedoucího služebního úřadu může této povinnosti zprostit vedoucí nadřízeného služebního úřadu. Nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, může vedoucího služebního úřadu zprostit povinnosti zachovávat mlčenlivost generální ředitel.

(5) Povinnosti zachovávat mlčenlivost o služebních věcech může generálního ředitele a zástupce generálního ředitele zprostit předseda vlády.

(6) Jiné zákony, které stanoví povinnost zachovávat mlčenlivost, nejsou odstavci 4 a 5 dotčeny.

§ 80

Představený je dále povinen

- a) řídit a kontrolovat výkon služby podřízenými státními zaměstnanci, průběžně hodnotit výkon služby státních zaměstnanců a podílet se na jejich služebním hodnocení,
- b) zachovávat pravidla slušnosti vůči podřízeným státním zaměstnancům a zaměstnancům,
- c) plnit vůči podřízeným zaměstnancům povinnosti vedoucího zaměstnance podle zákoníku práce,
- d) poskytovat podřízeným státním zaměstnancům informace potřebné pro řádný výkon jejich služby.

§ 81

Práva státních zaměstnanců

(1) Státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu v mezích oprávnění stanovených jinými právními předpisy, tímto zákonem a služebními předpisy, mají právo, aby jim služební úřad, v němž vykonávají službu, poskytoval podporu při výkonu služby. Bude-li vůči státnímu zaměstnanci podána stížnost, že porušil povinnosti, které státním zaměstnancům vyplývají ze zákona, musí služební orgán záležitost, která je předmětem stížnosti, řádně přezkoumat a včas vyřídit a státního zaměstnance o výsledku jejího vyřízení vyrozumět.

(2) Státní zaměstnanec má zejména právo

- a) na vytvoření podmínek pro řádný výkon služby,
- b) na to, aby mu byla ve služebním úřadu k dispozici odborná literatura vztahující se k jím vykonávanému oboru služby,
- c) na veřejné užívání služebního označení státního zaměstnance včetně služebního označení představeného nebo služebního orgánu,
- d) na prohlubování vzdělání,

- e) na plat a platový postup; platová třída státního zaměstnance odpovídá služebnímu místu v oboru služby, na které je státní zaměstnanec jmenován; změnu služebního místa spojenou se snížením platové třídy lze bez souhlasu státního zaměstnance provést jen v případech stanovených tímto zákonem nebo na základě zákona, kterým se mění působnost služebního úřadu,
- f) odmítnout vyřizovat služební úkoly, které nepatří do působnosti služebního úřadu, v němž vykonává službu, nebo nepatří do oboru služby, v němž vykonává službu,
- g) odmítnout splnit služební úkol, který má podle jiného právního předpisu, služebního předpisu nebo příkazu splnit osobně představený; to neplatí v případě zastupování,
- h) podat ve věcech výkonu služby a služebních vztahů stížnost,
- i) domáhat se zákonným způsobem svých práv vyplývajících ze služebního poměru.

Omezení některých práv státních zaměstnanců

§ 82

Představený nesmí po dobu trvání služebního poměru vykonávat žádnou funkci v politické straně nebo v politickém hnutí.

§ 83

(1) Státní zaměstnanec nesmí být členem řídicích nebo kontrolních orgánů obchodních korporací provozujících podnikatelskou činnost, s výjimkou případů, kdy byl do těchto orgánů vyslán služebním orgánem; vyslaný státní zaměstnanec jedná v těchto orgánech jako zástupce státu, je povinen prosazovat jeho zájmy a nesmí od příslušné obchodní korporace pobírat odměnu, nestanoví-li zákon jinak. Zákaz pobírat odměnu trvá i v době po skončení služebního poměru.

(2) Státní zaměstnanec může vykonávat jinou výdělečnou činnost než službu podle tohoto zákona pouze s předchozím písemným souhlasem služebního orgánu; toto omezení neplatí v případech podle § 65 a 66 a při výkonu vazby. Toto omezení se rovněž nevztahuje na činnost vědeckou, pedagogickou, publicistickou, literární nebo uměleckou, na činnost znalce nebo tlumočnicka vykonávanou podle jiného zákona pro soud nebo jiný správní úřad, než ten, ve kterém vykonává službu, na činnost v poradních orgánech vlády a jejích orgánů, činnost v poradních nebo jiných orgánech ústředního správního úřadu a na správu vlastního majetku.

§ 84

(1) Představenému nepřísluší vykonávat právo na stávku.

(2) Požadavky týkající se služebních vztahů státních zaměstnanců uplatňované představenými musí být bez zbytečného odkladu a průtahů projednány ve smírčím řízení. Ve smírčím řízení jednají představení nebo jejich zástupci a za služební úřad služební orgán nebo státní zaměstnanec, do jehož oboru služby tato záležitost spadá, anebo zástupce.

§ 85

(1) Osoba, která vykonávala službu na služebním místě jako vedoucí služebního úřadu, náměstek pro řízení sekce nebo ředitel sekce, jehož služební poměr skončil, nesmí po dobu 2 let po skončení služebního poměru vykonávat přímou podnikatelskou činnost ani podnikatelskou činnost jako společník právnické osoby v takovém oboru, v jakém vykonávala službu; to neplatí, jde-li o podnikatelskou činnost vykonávanou jako svobodné povolání podle jiného zákona.

(2) Porušení povinnosti podle odstavce 1 je přestupkem, za který lze uložit pokutu až do výše 500 000 Kč nebo zákaz činnosti.

(3) Přestupek podle odstavce 2 projedná krajský úřad, v jehož obvodu má sídlo služební úřad, ve kterém osoba uvedená v odstavci 1 jako státní zaměstnanec vykonávala službu.

§ 86

Příkaz k výkonu služby

(1) Služební úkoly ukládá a jejich plnění řídí a kontroluje příslušný člen vlády, vedoucí Úřadu vlády a představený.

(2) Člen vlády může státním zaměstnancům zařazeným v příslušném útvaru Úřadu vlády ukládat služební úkoly a jejich plnění řídit a kontrolovat, pokud jej vláda pověřila zabezpečováním úkolů, které jinak spadají do působnosti Úřadu vlády. Je-li takovým útvarem sekce, považuje se náměstek pro řízení sekce za náměstka tohoto člena vlády.

(3) Příkazy k výkonu služby je oprávněn dávat státnímu zaměstnanci ten, kdo je uveden v odstavci 1 anebo 2, nebo ten, o němž tak stanoví jiný zákon; představený je oprávněn státním zaměstnancům dávat tyto příkazy v rozsahu stanoveném služebním předpisem.

(4) Ten, kdo je uveden v odstavci 3, není oprávněn přikázat podřízenému státnímu zaměstnanci, aby plnil služební úkol, který má podle jiného právního předpisu, služebního předpisu nebo příkazu splnit osobně sám; to neplatí v případě zastupování.

§ 87

(1) Má-li státní zaměstnanec za to, že příkaz je v rozporu s právním předpisem nebo služebním předpisem, je povinen na to upozornit bezprostředně nadřízeného představeného, vyššího představeného, vedoucího služebního úřadu, příslušného člena vlády nebo vedoucího Úřadu vlády dříve, než tento příkaz začne plnit. Nedojde-li k nápravě, je státní zaměstnanec povinen na tento rozpor písemně upozornit.

(2) Trvá-li bezprostředně nadřízený představený, vyšší představený, vedoucí služebního úřadu, příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády přes písemné upozornění na splnění příkazu, je povinen vydat příkaz státnímu zaměstnanci písemně. Písemné upozornění a písemný příkaz se založí do osobního spisu státního zaměstnance; o tomto postupu se neprodleně písemně vyrozumí generální ředitel.

(3) Státní zaměstnanec nesmí splnit příkaz, spáchal-li by jeho splněním trestný čin nebo správní delikt.

(4) Odstavce 1 až 3 se použijí přiměřeně i v případě, má-li státní zaměstnanec za to, že služební předpis je v rozporu s právním předpisem.

§ 88

Ocenění za příkladný výkon služby

(1) Služební orgán může státnímu zaměstnanci přiznat ocenění za příkladný výkon služby.

(2) Oceněním za příkladnou službu je písemná pochvala nebo věcný dar.

(3) Záznam o přiznání ocenění za příkladnou službu se založí do osobního spisu státního zaměstnance. Hodnota věcného daru nesmí překročit v kalendářním roce částku 5 000 Kč.

(4) Služební orgán může státnímu zaměstnanci poskytnout peněžitou odměnu, kterou ocení poskytnutí pomoci při předcházení požárům nebo živelním událostem, jejich likvidaci nebo odstraňování jejich následků nebo při jiných mimořádných událostech, při nichž může být ohrožen majetek, zdraví nebo život. Odměnu lze poskytnout i při životním nebo pracovním jubileu a při prvním skončení služebního poměru po přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nebo po nabytí nároku na starobní důchod.

Hlava IV

Kárná odpovědnost

§ 89

Služební kázeň

Služební kázní se rozumí řádné plnění povinností státního zaměstnance vyplývajících mu z právních předpisů, které se vztahují ke službě v jím vykonávaném oboru služby, ze služebních předpisů a z příkazů.

§ 90

Kárné provinění

(1) Zaviněné porušení služební kázně je kárným proviněním.

(2) Státní zaměstnanec odpovídá za kárné provinění. Za kárné provinění nelze podle této hlavy postihnout generálního ředitele a zástupce generálního ředitele.

(3) Drobné nedostatky ve službě může představený nebo služební orgán vyřídit tak, že je státnímu zaměstnanci ústně nebo písemně vytkne. Písemná výtka se založí do osobního spisu státního zaměstnance na dobu 1 roku; po uplynutí této doby se z osobního spisu státního zaměstnance vyřadí.

§ 91
Kárné opatření

(1) Za kárné provinění lze uložit státnímu zaměstnanci kárné opatření.

(2) Kárným opatřením je

- a) písemná důtka,
- b) snížení platu až o 15 % na dobu až 3 kalendářních měsíců,
- c) odvolání ze služebního místa představeného, nebo
- d) propuštění ze služebního poměru.

(3) Při určení druhu kárného opatření se přihlídně k závažnosti kárného provinění, zejména ke způsobu jeho spáchání, k významu a rozsahu jeho následků, k okolnostem, za nichž bylo spácháno, k míře zavinění, pohnutkám, dosavadnímu přístupu státního zaměstnance k dodržování služební kázně a k tomu, zda již byl kázeňsky trestán. Odvolání ze služebního místa představeného nebo propuštění ze služebního poměru lze uložit jen za zvlášť závažné kárné provinění.

(4) Za více kárných provinění státního zaměstnance projednaných ve společném řízení se uloží kárné opatření podle nejzávažnějšího kárného provinění.

(5) Kárné opatření nelze uložit, byl-li státní zaměstnanec za týž skutek pravomocně potrestán soudem nebo jiným správním orgánem.

(6) Od uložení kárného opatření lze v rozhodnutí o kárném provinění upustit, jestliže k nápravě státního zaměstnance postačí samotné projednání kárného provinění.

(7) Rozhodnutí o uložení kárného opatření, které je v právní moci, se založí do osobního spisu státního zaměstnance.

§ 92
Zánik kárné odpovědnosti

Kárná odpovědnost státního zaměstnance za kárné provinění zaniká, jestliže do 1 roku od jeho spáchání nebylo zahájeno kárné řízení.

Výkon kárné pravomoci
§ 93

(1) Kárnou pravomoc vykonávají kárné komise prvního stupně a kárné komise druhého stupně.

(2) Členy kárné komise složené ze státních zaměstnanců jmenuje a odvolává příslušný služební orgán; komise má 3 členy. Nejméně 1 člen kárné komise musí mít vysokoškolské vzdělání v oboru právo v magisterském studijním programu. Kárné komisi předsedá nejvýše služebně postavený státní zaměstnanec. Je-li v kárné komisi více stejně služebně postavených státních zaměstnanců, určí se z nich předseda komise losem. Členem kárné komise nemůže být státní zaměstnanec, kterému bylo pravomocně uloženo kárné opatření, pokud nebylo

zahlazeno, nebo který byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, který nezakládá ztrátu bezúhonnosti podle tohoto zákona, pokud odsouzení nebylo zahlazeno nebo se na státního zaměstnance nehledí, jako by nebyl odsouzen.

(3) Kárná komise je usnášeníschopná za přítomnosti všech svých členů a usnesení se přijímá většinou hlasů. Člen kárné komise se nesmí zdržet hlasování. Členové kárné komise se při svém rozhodování v kárném řízení neřídí příkazy představených.

(4) Kárná komise se nejprve usnáší o tom, zda státní zaměstnanec spáchal kárné provinění, a posléze o tom, jaké kárné opatření se mu uloží.

§ 94

(1) Kárná komise prvního stupně se zřizuje ve služebním úřadu, jestliže v něm službu vykonává alespoň 25 státních zaměstnanců. Nelze-li ve služebním úřadu zřídit kárnou komisi prvního stupně, je příslušná kárná komise prvního stupně zřízená u nadřízeného služebního úřadu. Nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, je příslušná kárná komise prvního stupně zřízená u generálního ředitelství.

(2) Kárnou pravomoc vůči vedoucímu služebního úřadu vykonává kárná komise prvního stupně zřízená u nadřízeného služebního úřadu. Nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, vykonává kárnou pravomoc kárná komise prvního stupně zřízená u generálního ředitelství.

§ 95

Kárná komise druhého stupně se zřizuje u generálního ředitelství.

Kárné řízení

§ 96

(1) Kárné řízení zahajuje z moci úřední kárná komise na základě podnětu generálního ředitele, příslušného služebního orgánu nebo představeného. Jde-li o kárné provinění vedoucího služebního úřadu, zahajuje se řízení na základě podnětu služebního orgánu v nadřízeném služebním úřadu, a nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, na základě podnětu generálního ředitele.

(2) Podnět k zahájení kárného řízení z moci úřední, jde-li o kárné provinění státního tajemníka nebo náměstka pro řízení sekce, může podat i příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády.

§ 97

Podnět k zahájení kárného řízení kromě údajů potřebných k identifikaci státního zaměstnance obsahuje

a) označení služebního úřadu, v němž státní zaměstnanec vykonává službu,

- b) popis skutku, kterým měla být porušena služební kázeň, a
- c) označení důkazů.

§ 98

(1) Jestliže se státní zaměstnanec dopustil více kárných provinění, projednávají se ve společném řízení.

(2) Na státního zaměstnance se do doby, než je o jeho vině pravomocně rozhodnuto, hledí, jako by byl nevinný.

- (3) Kárná komise zastaví řízení o kárném provinění, jestliže zjistí, že
- a) skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není kárným proviněním,
  - b) skutek nespáchal státní zaměstnanec,
  - c) spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo státnímu zaměstnanci prokázáno,
  - d) odpovědnost za kárné provinění zanikla,
  - e) státní zaměstnanec byl za týž skutek již pravomocně potrestán rozhodnutím soudu nebo správního orgánu,
  - f) státní zaměstnanec zemřel nebo přestal být státním zaměstnancem,
  - g) věc byla po zahájení řízení postoupena jinému správnímu orgánu nebo orgánu činnému v trestním řízení.

(4) V případech podle odstavce 3 písm. a) až c) se usnesení účastníkovi řízení oznamuje, jinak se pouze poznamená do spisu.

§ 99

Zahlazení kárného opatření

(1) Na státního zaměstnance se hledí, jako by nebyl za kárné provinění postižen, po uplynutí

- a) 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, byla-li jím uložena písemná důtka,
- b) 2 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, bylo-li jím uloženo snížení platu, nebo
- c) 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí v ostatních případech.

(2) Rozhodnutí o uložení kárného opatření se po zahlazení kárného opatření vyřadí z osobního spisu státního zaměstnance; to neplatí v případě propuštění ze služebního poměru.

Hlava V

Podmínky výkonu služby

Díl 1

Rovné zacházení a zákaz diskriminace

§ 100

Na rovné zacházení a zákaz diskriminace ve služebním poměru se § 16 a 17 zákoníku práce použijí obdobně.

Díl 2 **Služební doba a doba odpočinku**

§ 101 **Služební doba**

(1) Služební doba státních zaměstnanců a přestávka ve službě se řídí § 78, § 79 odst. 1 a 2, § 80 až 84, 88 a 89 zákoníku práce. Pracovní doba podle zákoníku práce se pro účely tohoto zákona považuje za služební dobu.

(2) Stanovená týdenní pracovní doba podle § 79 odst. 1 zákoníku práce se pro účely tohoto zákona považuje za stanovenou služební dobu.

(3) Služební dobu rozvrhuje, kratší služební dobu povoluje a začátek a konec služební doby určuje služební orgán; řídí se § 90 odst. 1, § 90 odst. 2 písm. a) a e), § 91 odst. 1 a 2, § 91 odst. 3 písm. c) až f), § 91 odst. 4 a 5, § 92 odst. 1 až 3 a § 96 zákoníku práce.

(4) Generální ředitel stanoví služebním předpisem podrobnější pravidla pro rozvržení služební doby včetně začátku a konce služební doby a pružného rozvržení služební doby, a to i s ohledem na vytvoření předpokladů sladění rodinného a osobního života s výkonem služby.

§ 102 **Pružné rozvržení služební doby**

(1) Pružné rozvržení služební doby může povolit služební orgán.

(2) Bylo-li pružné rozvržení služební doby povoleno, řídí se § 85, 97 a 98 zákoníku práce.

§ 103 **Služební pohotovost**

(1) Služební pohotovost nařizuje státnímu zaměstnanci písemně služební orgán.

(2) Služba konaná v době služební pohotovosti nad stanovenou služební dobu je službou přesčas.

§ 104 **Služba přesčas a služba v noční době**

(1) Služba přesčas a služba v noční době státních zaměstnanců se řídí § 93 a 94 zákoníku práce.

(2) Službu přesčas státnímu zaměstnanci nařizuje písemně služební orgán.

§ 105

Dovolená a dodatková dovolená

(1) Dovolená státních zaměstnanců činí 5 týdnů v kalendářním roce; jinak se řídí § 211 písm. a) a b) a § 212 až 223 zákoníku práce.

(2) Čerpání dovolené a dodatkové dovolené nařizuje písemně služební orgán.

(3) Za dobu čerpání dovolené a dodatkové dovolené přísluší státnímu zaměstnanci náhrada platu ve výši průměrného výdělku.

Díl 3

Služební volno

Překážky ve službě na straně státního zaměstnance a služební volno

§ 106

(1) Překážky ve službě na straně státního zaměstnance pro důležité osobní překážky, překážky ve službě na straně státního zaměstnance z důvodu obecného zájmu a společná ustanovení o překážkách ve službě na straně státního zaměstnance se řídí § 191, 199 až 204 a 206 zákoníku práce a nařízením vlády, kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci.

(2) Státnímu zaměstnanci přísluší za dobu překážky ve službě plat, pokud jde o překážku, která se řídí

a) § 199 odst. 2 zákoníku práce a nařízením vlády, kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci, a je podle těchto pracovněprávních předpisů placená,

b) § 203 odst. 2 zákoníku práce a je podle tohoto pracovněprávního předpisu placená, nebo

c) § 204 zákoníku práce a je podle tohoto pracovněprávního předpisu placená.

(3) Generální ředitel může služebním předpisem stanovit další překážky ve službě, za které přísluší státnímu zaměstnanci plat.

§ 107

(1) Státnímu zaměstnanci lze na jeho žádost povolit čerpání neplaceného služebního volna. Služební volno povoluje služební orgán.

(2) Povolení podle odstavce 1 má písemnou formu a musí v něm být uvedena doba, na kterou bylo čerpání služebního volna povoleno.

§ 108

Překážky ve službě na straně služebního úřadu

(1) Za dobu, po kterou nemohl státní zaměstnanec konat službu pro přechodnou závadu způsobenou dodávkou energie, chybnými podklady nebo jinými provozními příčinami, mu přísluší plat.

(2) Za dobu, po kterou nemohl státní zaměstnanec konat službu v důsledku nepříznivých povětrnostních vlivů, mu přísluší plat.

(3) Za dobu, po kterou nemohl státní zaměstnanec konat službu pro jiné překážky na straně služebního úřadu, než jsou uvedeny v odstavci 1, mu přísluší plat.

Díl 4

Vzdělávání státních zaměstnanců

§ 109

Prohlubování vzdělání

(1) Prohlubováním vzdělání je vstupní vzdělávání, průběžné vzdělávání, vzdělávání představených a jazykové vzdělávání. Prohlubování vzdělání státního zaměstnance se zaměřuje na jeho další odborný růst v jím vykonávaném oboru služby včetně zdokonalování nebo získávání jazykových znalostí.

(2) Prohlubování vzdělání státního zaměstnance se považuje za výkon služby, za který přísluší státnímu zaměstnanci plat.

(3) Rozsah prohlubování vzdělání státního zaměstnance určuje služební orgán, přitom vychází z výsledku služebního hodnocení státního zaměstnance.

(4) Náklady vynaložené na prohlubování vzdělání nese služební úřad.

§ 110

Služební volno k individuálním studijním účelům

(1) Státnímu zaměstnanci přísluší v kalendářním roce služební volno k individuálním studijním účelům v rozsahu 6 dnů výkonu služby.

(2) Čerpání služebního volna k individuálním studijním účelům nařizuje písemně služební orgán a stanovuje individuální vzdělávací cíl tohoto služebního volna.

(3) Za dobu čerpání služebního volna k individuálním studijním účelům se státnímu zaměstnanci plat nekrátí.

Zvýšení vzdělání

§ 111

(1) Ke zvýšení vzdělání státního zaměstnance na náklady služebního úřadu včetně služebního volna k tomuto vzdělání je třeba povolení služebního orgánu. Zvýšením vzdělání se rozumí též jeho rozšíření.

(2) Při zvyšování vzdělání státního zaměstnance studiem na vyšší odborné škole nebo vysoké škole anebo vysláním na studijní pobyt přísluší státnímu zaměstnanci služební volno s náhradou platu ve výši průměrného výdělku. Za vyslání na studijní pobyt se považuje i vyslání národního experta do instituce Evropské unie, jiné mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace anebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí.

(3) Rozsah úlev ve službě při zvýšení vzdělání státního zaměstnance se řídí § 232 odst. 1 zákoníku práce; větší rozsah úlev nelze povolit.

(4) K účasti na přijímací zkoušce ke studiu přísluší státnímu zaměstnanci služební volno v nezbytně nutném rozsahu.

(5) Plat nepřísluší za služební volno k účasti na

- a) přijímací zkoušce,
- b) opravné zkoušce, nebo
- c) promoci nebo podobném závěrečném ceremoniálu.

§ 112

(1) Státní zaměstnanec, kterému bylo povoleno zvýšení vzdělání na náklady služebního úřadu studiem na vyšší odborné škole nebo vysoké škole, je povinen setrvat po ukončení studia ve služebním poměru po dobu odpovídající době trvání studia.

(2) Státní zaměstnanec, kterému bylo povoleno zvýšení vzdělání na náklady služebního úřadu vysláním na studijní pobyt, je povinen po skončení studijního pobytu setrvat ve služebním poměru po dobu

- a) 1 roku, jestliže náklady na studijní pobyt přesáhnou částku 20 000 Kč,
- b) 2 let, jestliže náklady na studijní pobyt přesáhnou částku 30 000 Kč,
- c) 4 let, jestliže náklady na studijní pobyt přesáhnou částku 50 000 Kč,
- d) 5 let, jestliže náklady na studijní pobyt přesáhnou částku 100 000 Kč.

(3) Nesplní-li státní zaměstnanec povinnost setrvat ve služebním poměru po dobu uvedenou v odstavcích 1 a 2, je povinen uhradit služebnímu úřadu náklady spojené se studiem nebo vysláním na studijní pobyt. Povinnost uhradit náklady mu vznikne i tehdy, jestliže jeho služební poměr skončí v průběhu studia nebo vyslání na studijní pobyt.

(4) Náklady spojené se studiem nebo vysláním na studijní pobyt zahrnují plat poskytnutý státnímu zaměstnanci za dobu služebního volna při studiu nebo vyslání na studijní pobyt, náhradu cestovních výdajů, jakož i další náklady uhrazené služebním úřadem v souvislosti se studiem nebo vysláním na studijní pobyt. Celková výše nákladů, které je povinen státní zaměstnanec uhradit, nesmí překročit částku

- a) 100 000 Kč, jde-li o studium při výkonu služby na vyšší odborné škole,

- b) 150 000 Kč, jde-li o studium při výkonu služby na vysoké škole v bakalářském studijním programu nebo v programu celoživotního vzdělávání,
- c) 200 000 Kč, jde-li o studium při výkonu služby na vysoké škole v magisterském nebo doktorském studijním programu,
- d) 500 000 Kč, jde-li o studijní pobyt.

(5) Splní-li státní zaměstnanec povinnost setrvat ve služebním poměru jenom zčásti, úhrada nákladů spojených se studiem nebo vysláním na studijní pobyt se poměrně sníží.

(6) Do doby setrvání státního zaměstnance ve služebním poměru se nezapočítává

- a) zproštění služby na základě usnesení o zahájení trestního stíhání nebo z důvodu vazby,
- b) zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské dovolené nebo rodičovské dovolené.

§ 113

(1) Služební úřad kontroluje průběh a výsledky zvyšování vzdělání státního zaměstnance; může zastavit poskytování úlev ve službě, jestliže státní zaměstnanec

- a) se stal dlouhodobě nezpůsobilým k výkonu služby, pro kterou si zvyšuje vzdělání; služební orgán mu však může poskytnout neplacené služební volno, nebo
- b) bez zavinění služebního úřadu neplní bez vážného důvodu povinnosti, které má při zvyšování vzdělání.

(2) Povinnost státního zaměstnance k úhradě nákladů vynaložených služebním úřadem na zvýšení vzdělání nevzniká, jestliže

- a) služební orgán v průběhu zvyšování vzdělání zastavil poskytování volna ke zvýšení vzdělání, protože státní zaměstnanec se bez svého zavinění stal dlouhodobě nezpůsobilým k výkonu služby, pro kterou si zvyšoval vzdělání,
- b) služební poměr skončil z některého z důvodů uvedených v § 74 odst. 1 písm. b) nebo e) nebo na žádost státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby podle § 63, nebo
- c) služební úřad nevyužíval v posledních 12 měsících po dobu nejméně 6 měsíců kvalifikaci státního zaměstnance, které na základě zvýšení vzdělání dosáhl.

Díl 5

Náhrady výdajů v souvislosti s výkonem služby

§ 114

Náhrada výdajů, které státním zaměstnancům vzniknou v souvislosti s výkonem služby a při výkonu zahraniční služby, se řídí § 151 až 154, § 173 až 176 a 178 až 189 zákoníku práce; nelze však použít možnost ujednání v kolektivní dohodě ani v jiné smlouvě. Pravidelným pracovištěm pro účely cestovních náhrad je adresa sídla služebního úřadu nebo jeho organizačního útvaru nebo adresa jiného místa, ze které státní zaměstnanec nejčastěji začíná cesty za účelem výkonu služby, a byl-li sjednán výkon služby z jiného místa, též sjednaná adresa místa jejího výkonu. Kde je v části sedmé zákoníku práce svěřena pravomoc zaměstnavateli, vykonává tuto pravomoc generální ředitel prostřednictvím služebního předpisu.

Díl 6 Bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby

§ 115

- Bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby státních zaměstnanců se řídí
- a) § 101 až 108 a 323 zákoníku práce,
  - b) § 2 až 11 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
  - c) zákonem o ochraně veřejného zdraví,
  - d) zákonem o specifických zdravotních službách..

Díl 7 Podmínky pro výkon služby a zabezpečení státního zaměstnance

§ 116

Podmínky pro výkon služby

- (1) Služební úřad, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, vytváří podmínky pro řádný a bezpečný výkon služby; za tím účelem zajišťuje informace potřebné k řádnému výkonu služby a pracovnělékařské služby.
- (2) Ustanovení § 225 zákoníku práce se použije obdobně.
- (3) Služební úřad vytváří podmínky pro stravování státních zaměstnanců a bývalých státních zaměstnanců - důchodců, které se řídí § 69 rozpočtových pravidel.
- (4) Ve služebním úřadu konají na vhodných služebních místech službu státní zaměstnanci, kteří jsou osobami se zdravotním postižením; zákon o zaměstnanosti se použije obdobně.
- (5) Služební úřad zajistí bezpečnou úschovu svršků a osobních předmětů, které státní zaměstnanec obvykle do služby nosí.

§ 117

Zabezpečení státního zaměstnance

- (1) Státnímu zaměstnanci přísluší od služebního úřadu při skončení služebního poměru z důvodu dlouhodobého neplnění předpokladu zdravotní způsobilosti, k němuž došlo v souvislosti s výkonem služby, odchodné ve výši dvanáctinásobku měsíčního platu.
- (2) O odchodném rozhodne služební orgán.
- (3) Není-li odchodné vyplaceno státnímu zaměstnanci v den skončení služebního poměru, vyplatí se v nejbližším výplatním termínu určeném ve služebním úřadu pro výplatu platu.

Díl 8
Podmínky pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby a výkon služby z jiného místa

§ 118

Podmínky pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby

(1) Služební úřad vytváří podmínky pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby, zejména rozvržením služební doby včetně stanovení začátku a konce služební doby a pružného rozvržení služební doby, povolováním kratší služební doby, sjednáváním možnosti vykonávat službu z jiného místa, a zřizováním školských zařízení za účelem předškolního vzdělávání nebo poskytováním péče o dítě v dětské skupině podle jiného zákona.

(2) Nebrání-li tomu řádné plnění úkolů služebnímu úřadu, služební orgán povolí státnímu zaměstnanci pečujícímu o dítě, které dosud nedokončilo první stupeň základní školy, pružné rozvržení služební doby nebo kratší služební dobu; to platí obdobně i pro osamělou státní zaměstnankyni a osamělého státního zaměstnance, kteří pečují o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let, jakož i pro státního zaměstnance, který prokáže, že převážně sám dlouhodobě pečuje o osobu, která se podle jiného právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost).

§ 119

Výkon služby z jiného místa

(1) Nebrání-li tomu řádné plnění úkolů služebnímu úřadu, služební orgán může se státním zaměstnancem uzavřít dohodu o výkonu služby z jiného místa, ve které se sjednají podmínky výkonu služby. Za místo výkonu služby se považuje místo sjednané v dohodě o výkonu služby z jiného místa.

(2) Při výkonu služby z jiného místa se na státního zaměstnance nevztahuje úprava rozvržení služební doby.

(3) Při výkonu služby z jiného místa státnímu zaměstnanci při důležitých osobních překážkách ve službě, které se řídí § 199 odst. 2 zákoníku práce a nařízením vlády, kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci, nepřísluší náhrada platu, s výjimkou překážek uvedených v bodech 5, 7 a 10 přílohy k tomuto nařízení vlády, nebo jde-li o poskytování platu při dočasné neschopnosti k výkonu služby; pro účely poskytování platu při dočasné neschopnosti k výkonu služby platí pro tohoto státního zaměstnance stanovené rozvržení služební doby do směn, které služební orgán pro tento účel stanoví služebním předpisem.

(4) Při výkonu služby z jiného místa státnímu zaměstnanci nepřísluší

- a) plat nebo náhradní volno za službu přesčas,
- b) náhradní volno nebo náhrada platu anebo příplatek za službu ve svátek.

§ 120

Podmínky výkonu služby státních zaměstnankyň

Podmínky výkonu služby státní zaměstnankyně se řídí § 238 odst. 2 zákoníku práce.

Podmínky výkonu služby těhotných státních zaměstnankyň a státních zaměstnankyň – matek

§ 121

Převedení těhotné státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, která kojí, nebo státní zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu, která vykonává službu, kterou nesmějí tyto zaměstnankyně vykonávat, na jiné služební místo a zařazení této zaměstnankyně z noční služby na denní službu se řídí § 239 zákoníku práce.

§ 122

Zařazení státní zaměstnankyně pečující o dítě k výkonu služby ve směnách a omezení výkonu služby přesčas státní zaměstnankyně se řídí § 241 zákoníku práce; to platí též pro státního zaměstnance pečujícího o dítě.

§ 123

Mateřská a rodičovská dovolená a přestávky ke kojení

(1) Mateřská dovolená státní zaměstnankyně a rodičovská dovolená státní zaměstnankyně nebo státního zaměstnance se řídí § 195 až 198 zákoníku práce.

(2) Přestávky ke kojení se řídí § 242 odst. 1 a 2 zákoníku práce.

(3) Přestávky ke kojení se započítávají do doby výkonu služby. Po dobu přestávek ke kojení se plat nekrátí.

Hlava VI

Náhrada škody, služební úraz a nemoc z povolání

§ 124

Předcházení škodám

(1) Vytváření podmínek státním zaměstnancům k předcházení škodám, kontrola, zda státní zaměstnanci plní své služební úkoly tak, aby nedocházelo ke škodám, a kontrola věcí, které státní zaměstnanci vnášejí nebo odnášejí ze služebního působiště, se řídí zákoníkem práce. Pracovním řádem se pro tyto účely rozumí služební předpis.

(2) Povinnosti státního zaměstnance při předcházení škodám se řídí zákoníkem práce.

§ 125

Odpovědnost státního zaměstnance za škodu

(1) Odpovědnost státního zaměstnance za škodu, kterou způsobil služebnímu úřadu, se řídí zákoníkem práce.

(2) Generální ředitel stanoví služebním předpisem okruh činností, pro jejichž výkon je nezbytné uzavření dohody o hmotné odpovědnosti.

§ 126

Odpovědnost služebního úřadu za škodu a zabezpečení státního zaměstnance při služebním úrazu nebo nemoci z povolání

(1) Odpovědnost služebního úřadu za škodu vzniklou státnímu zaměstnanci se řídí zákoníkem práce. Vnitřním předpisem se pro tyto účely rozumí služební předpis. Zabezpečení státního zaměstnance při služebním úrazu nebo nemoci z povolání se řídí zákoníkem práce.

(2) Služebním úrazem se pro účely tohoto zákona rozumí pracovní úraz.

(3) Služební úřad odpovídá za škodu způsobenou státnímu zaměstnanci na jeho majetku, pokud mu tato škoda byla způsobena pro plnění jeho služebních úkolů.

§ 127

Zvláštní odpovědnost služebního úřadu za škodu

Služební úřad nahradí škodu osobě, která poskytla státnímu zaměstnanci na jeho žádost nebo s jeho vědomím pomoc při plnění jeho služebních úkolů; této odpovědnosti se zproští jen tehdy, způsobí-li si poškození tuto škodu úmyslně.

Hlava VII

Sociální zajištění státních zaměstnanců

Základní ustanovení

§ 128

Zdravotní pojištění, nemocenské pojištění a důchodové pojištění státních zaměstnanců upravují jiné zákony.

§ 129

Sociální zajištění státního zaměstnance zahrnuje plat při dočasné neschopnosti k výkonu služby.

§ 130

Plat při dočasné neschopnosti k výkonu služby

(1) Státnímu zaměstnanci, který byl uznán dočasně neschopným k výkonu služby, přísluší v době prvních 14 dnů dočasné neschopnosti k výkonu služby za dny, které jsou dny výkonu služby, plat ve snížené výši, a to ve výši 60 %, s výjimkou prvních 3 dnů, které jsou dny výkonu služby, za které plat při dočasné neschopnosti k výkonu služby nepřísluší.

(2) Plat stanovený podle odstavce 1 se snižuje o 50 %, jde-li o případy, kdy nemocenské podle právních předpisů o nemocenském pojištění náleží ve výši 50 %; plat stanovený podle odstavce 1 nepřísluší státnímu zaměstnanci, který si úmyslně přivodil dočasnou neschopnost k výkonu služby.

(3) Dočasnou neschopností k výkonu služby se pro účely tohoto zákona rozumí uznaná dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa.

Hlava VIII

Informování státních zaměstnanců a projednání věcí služby, odborové organizace, rada státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví

Díl 1

Informování státních zaměstnanců a projednání věcí služby

§ 131

Základní ustanovení

(1) Státní zaměstnanci mají právo na informace a projednání v záležitostech výkonu služby a podmínek jejího výkonu.

(2) Projednáním se rozumí jednání mezi služebním úřadem a státními zaměstnanci, v němž mají možnost zaujmout své stanovisko k projednávané věci za účelem dosažení shody.

(3) Služební úřad je povinen informovat státní zaměstnance a jednat s nimi přímo. Působí-li ve služebním úřadu odborová organizace, zajišťuje informování a projednání vůči všem státním zaměstnancům.

(4) Nepůsobí-li ve služebním úřadu odborová organizace, zajišťuje informování a projednání vůči všem státním zaměstnancům rada státních zaměstnanců, jestliže byla zvolena, a projednání v záležitostech bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby zajišťují zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby, jestliže byli zvoleni.

§ 132

Informování státních zaměstnanců

(1) Služební úřad je povinen informovat státní zaměstnance o
a) pravděpodobném vývoji zaměstnanosti ve služebním úřadu,

- b) početním stavu a struktuře státních zaměstnanců ve služebním úřadu,
- c) základních podmínkách výkonu služby a jejich změně.

(2) Informování státních zaměstnanců za služební úřad zajišťuje služební orgán a představení.

§ 133

Projednání se státními zaměstnanci

(1) Služební úřad je povinen se státními zaměstnanci projednat otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby v rozsahu stanoveném § 101 až 108 zákoníku práce a § 2 až 11 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(2) Účast státních zaměstnanců na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, jde-li o činnost zástupců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby nebo o přímé jednání nebo poskytování informací státním zaměstnancům, se řídí § 108 zákoníku práce.

(3) Projednání se státními zaměstnanci za služební úřad zajišťuje služební orgán a představení.

Díl 2

Odborové organizace

§ 134

(1) Služební úřad je povinen informovat příslušnou odborovou organizaci o záležitostech uvedených v § 132 a projednat s ní záležitosti uvedené v § 133.

(2) Odborová organizace je dále oprávněna zejména

- a) projednat a zaujmout stanovisko k podkladům potřebným k sestavení organizační struktury služebního úřadu,
- b) dostat zprávu o nově jmenovaných státních zaměstnancích,
- c) projednat a zaujmout stanovisko k návrhům rozhodnutí týkajících se změn a skončení služebního poměru,
- d) projednat a zaujmout stanovisko k návrhům služebních předpisů, které mají být vydány služebním orgánem a týkající se služebního úřadu, v němž odborová organizace působí,
- e) projednat a zaujmout stanovisko k návrhům na zlepšení podmínek výkonu služby a tyto návrhy předkládat,
- f) být přítomna při konání úřednické zkoušky,
- g) být zúčastněna v poradních orgánech generálního ředitele,
- h) vykonávat kontrolu nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby v rozsahu a za podmínek vyplývajících z § 322 zákoníku práce.

(3) Generální ředitelství je povinno s odborovou organizací projednat návrhy

- a) ve věcech systemizace služebních úřadů,
- b) na zlepšení podmínek výkonu služby,
- c) právních předpisů týkajících se státních zaměstnanců,

d) služebních předpisů, které se týkající více služebních úřadů.

(4) Služební orgány jsou povinny zajistit, aby odborové organizace mohly vykonávat oprávnění podle tohoto zákona.

(5) Za odborovou organizaci jedná orgán určený jejími stanovami.

§ 135

(1) Odborová organizace působí ve služebním úřadu a má právo jednat, jen jestliže je k tomu oprávněna podle stanov a alespoň 3 její členové vykonávají ve služebním úřadu službu ve služebním poměru.

(2) Oprávnění odborové organizace ve služebním úřadu vznikají dnem následujícím po dni, kdy služebnímu orgánu oznámila, že splňuje podmínky podle odstavce 1; přestane-li odborová organizace tyto podmínky splňovat, je povinna to služebnímu orgánu bez zbytečného odkladu oznámit.

(3) Působí-li ve služebním úřadu více odborových organizací, je služební úřad povinen v případech týkajících se všech nebo většího počtu státních zaměstnanců, kdy tento zákon vyžaduje informování nebo projednání s odborovou organizací, plnit tyto povinnosti vůči všem odborovým organizacím, nedohodne-li se s nimi na jiném způsobu informování nebo projednání.

(4) Působí-li ve služebním úřadu více odborových organizací, jedná za státní zaměstnance ve vztahu k jednotlivým státním zaměstnancům odborová organizace, jejímž je státní zaměstnanec členem. Za státního zaměstnance, který není odborově organizován, jedná ve služebních vztazích odborová organizace s největším počtem členů, kteří vykonávají ve služebním úřadu službu, neurčí-li tento státní zaměstnanec jinak.

Díl 3

Rada státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví

§ 136

(1) Státní zaměstnanci ve služebním úřadu, v němž nepůsobí odborová organizace, si mohou zvolit radu státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby.

(2) Služební úřad informuje radu státních zaměstnanců o záležitostech podle § 132.

(3) Rada státních zaměstnanců má právo na informace podle § 132 a dále je oprávněna se služebním úřadem projednat opatření v souvislosti s organizačními změnami.

(4) Služební úřad projedná se zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby záležitosti v rozsahu stanoveném v § 133.

(5) Služební orgán je povinen zajistit, aby rada státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby mohli vykonávat oprávnění, která jim jsou tímto zákonem stanovena.

(6) Oprávnění podle § 132 a 133 a podle odstavce 3 nelze dále rozšiřovat.

§ 137

(1) Radu státních zaměstnanců lze zvolit ze státních zaměstnanců ve služebním úřadu, v němž vykonává službu více než 25 státních zaměstnanců. Rada státních zaměstnanců má nejméně 3, nejvýše však 15 členů; počet jejích členů musí být lichý.

(2) Zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby lze zvolit ze státních zaměstnanců ve služebním úřadu, v němž vykonává službu více, než 10 státních zaměstnanců; jejich celkový počet závisí na celkovém počtu státních zaměstnanců a na riziku vykonávané služby. Jednoho zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby lze však ustavit nejvýše pro 10 státních zaměstnanců.

(3) Počet členů rady státních zaměstnanců a počet zástupců státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby určí služební orgán po projednání s volební komisí.

§ 138

(1) Pro volby rady státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby je rozhodný počet státních zaměstnanců vykonávajících službu ve služebním úřadu v den podání písemného návrhu na vyhlášení voleb.

(2) Funkční období rady státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby trvá 3 roky.

(3) Rada státních zaměstnanců zvolí ze svých členů na svém prvním zasedání předsedu a informuje o tom služební orgán a státní zaměstnance.

§ 139

(1) Působí-li při přechodu výkonu práv a povinností ze služebního poměru mezi služebními úřady i u přejímajícího služebního úřadu rada státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby, přejímající služební úřad plní tímto zákonem stanovené povinnosti vůči oběma radám státních zaměstnanců a zástupcům státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby, nedohodnou-li se mezi sebou a služebním orgánem jinak.

(2) Rady státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby plní povinnosti podle § 136 až do dne, kdy jim skončí funkční období. Jestliže před skončením funkčního období počet členů jedné z rad státních zaměstnanců klesl na méně než 3, přebírá její funkci zbývající rada státních zaměstnanců.

§ 140

(1) Rada státních zaměstnanců a funkce zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby zaniká dnem

- a) kdy odborová organizace služebnímu orgánu prokáže, že vznikla a že ve služebním úřadu působí,
- b) skončení funkčního období,
- c) převodu služebního úřadu do jiného služebního úřadu, pokud v převáděném služebním úřadu nebo v přejímajícím služebním úřadu působí odborová organizace, nebo
- d) zrušení služebního úřadu.

(2) Rada státních zaměstnanců dále zaniká dnem, kdy počet členů rady zaměstnanců klesne na méně než 3.

(3) V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 předá rada státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby veškeré podklady související s výkonem funkce služebnímu orgánu, který je uschová po dobu 5 let ode dne zániku funkce rady státních zaměstnanců nebo funkce zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby.

(4) Členství v radě státních zaměstnanců a funkce zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby končí rovněž dnem

- a) vzdání se funkce, nebo
- b) skončení služebního poměru.

§ 141

(1) Volby rady státních zaměstnanců a zástupce pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby se řídí § 283 až 285 zákoníku práce s tím, že radou zaměstnanců se rozumí rada státních zaměstnanců, zástupcem pro oblast bezpečnosti a ochranu zdraví při práci se rozumí zástupce pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby, zaměstnavatelem se rozumí služební úřad, v němž vykonává státní zaměstnanec službu, zaměstnanci se rozumí státní zaměstnanci, kteří vykonávají ve služebním úřadu službu, pracovním poměrem se rozumí služební poměr a pracovní cestou se rozumí služební cesta.

(2) Volby rady státních zaměstnanců a zástupce pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby vyhlašuje služební orgán.

Díl 4 Společná ustanovení

§ 142

(1) Členové odborových orgánů, členové rady státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby nesmějí být pro výkon své činnosti diskriminováni nebo znevýhodněni ani zvýhodněni.

(2) Služební poměr nesmí být skončen z důvodu výkonu funkce v odborové organizaci, radě státních zaměstnanců nebo zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby.

§ 143

(1) Služební úřad je povinen poskytnout k výkonu činnosti podle § 133, 134 odst. 1 a 2 a § 136 odst. 4 odborové organizaci nebo radě státních zaměstnanců a zástupcům státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby pravdivé a úplné informace a podklady včas a přihlížet k jejich stanoviskům. Na požádání je povinen poskytnout informace písemně. Odborová organizace nebo rada státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby a v případě uvedeném v § 131 odst. 3 větě první státní zaměstnanci mají právo požadovat na služebním úřadu doplnění informací a odpovědi na položené otázky.

(2) Služební úřad je povinen umožnit státním zaměstnancům konání voleb do orgánů odborové organizace, voleb členů rad státních zaměstnanců a zástupců státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby, a vytvořit podmínky pro řádný výkon jejich činnosti, zejména jim poskytovat podle svých provozních možností v přiměřeném rozsahu místnosti s nezbytným vybavením, hradit nezbytné náklady na údržbu a technický provoz a náklady na potřebné podklady.

(3) Služební úřad je povinen poskytnout členům volební komise, členům odborové organizace, členům rad státních zaměstnanců a zástupcům státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby k výkonu jejich činnosti podle tohoto zákona služební volno v nezbytně nutném rozsahu; za dobu uvolnění jim přísluší plat.

§ 144

(1) Odborová organizace působící ve služebním úřadu, rada státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby jsou povinni vhodným způsobem informovat státní zaměstnance o své činnosti a o obsahu a závěrech informací a projednání se služebním úřadem.

(2) Členové odborové organizace, členové rad státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dovědí při výkonu své funkce, pokud by porušením mlčenlivosti mohlo dojít k prozrazení utajovaných informací nebo porušení oprávněných zájmů služebního úřadu nebo státních zaměstnanců. Povinnost podle věty první trvá po dobu 1 roku po skončení výkonu jejich funkce, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

§ 145

Kolektivní dohoda

(1) Ke zlepšení podmínek výkonu služby, zejména zdravotních, sociálních nebo kulturních, je možné v kolektivní dohodě upravit práva státních zaměstnanců, jakož i práva a povinnosti stran této dohody.

(2) Kolektivní dohodu smí za státní zaměstnance uzavřít pouze odborová organizace.

(3) Postup při uzavírání kolektivní dohody se řídí § 8 zákona o kolektivním vyjednávání. Platnost a účinnost kolektivní dohody se řídí § 26 zákoníku práce. Řešení kolektivních sporů se řídí § 10 až 26 zákona o kolektivním vyjednávání s tím, že za

- a) podnikovou kolektivní smlouvu se považuje kolektivní dohoda uzavřená mezi služebním orgánem nebo více služebními orgány a odborovou organizací nebo více odborovými organizacemi působícími u služebního úřadu,
- b) kolektivní smlouvu vyššího stupně se považuje kolektivní dohoda uzavřená mezi generálním ředitelem a odborovou organizací nebo odborovými organizacemi,
- c) stávkou ve sporu za uzavření kolektivní smlouvy se považuje stávka za uzavření kolektivní dohody,
- d) pracovní právní nároky se považují nároky ze služebního poměru.

Hlava IX

Odměňování státních zaměstnanců

§ 146

Obecná ustanovení o platu a odměně za služební pohotovost

(1) Odměňování státních zaměstnanců se řídí zákoníkem práce, není-li stanoveno jinak.

(2) Kde se v zákoníku práce používá pojem

- a) zaměstnanec, rozumí se tím pro účely tohoto zákona státní zaměstnanec,
- b) vedoucí zaměstnanec, rozumí se tím pro účely tohoto zákona představený,
- c) zaměstnavatel, rozumí se tím pro účely tohoto zákona služební orgán,
- d) pracovní poměr, rozumí se tím pro účely tohoto zákona služební poměr,
- e) výkon práce, rozumí se tím pro účely tohoto zákona výkon služby,
- f) plat za práci přesčas, rozumí se tím pro účely tohoto zákona plat za službu přesčas,
- g) příplatek za práci v sobotu a v neděli, rozumí se tím pro účely tohoto zákona příplatek za službu v sobotu a v neděli,
- h) příplatek za noční práci, rozumí se tím pro účely tohoto zákona příplatek za službu v noční době,
- i) příplatek za práci ve svátek, rozumí se tím pro účely tohoto zákona příplatek za službu ve svátek,
- j) příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí, rozumí se tím pro účely tohoto zákona příplatek za službu ve ztíženém pracovním prostředí,
- k) pracovní pohotovost, rozumí se tím pro účely tohoto zákona služební pohotovost.

§ 147

Zvláštní ustanovení o platovém tarifu a platových třídách

(1) První až čtvrtá platová třída stanovená zákoníkem práce se v případě státních zaměstnanců nepoužijí. Výši platových tarifů s přihlédnutím k povinnostem a omezením při výkonu služby a k jeho významu a způsob jejich určení pro státní zaměstnance stanoví vláda nařízením.

(2) Charakteristika platových tříd je uvedena v příloze č. 1 k tomuto zákonu. Vláda na jejím základě stanoví nařízením katalog správních činností a jejich zařazení podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti do jednotlivých platových tříd.

(3) Pro nové služební místo státního zaměstnance, na kterém se mají vykonávat činnosti neuvedené v katalogu správních činností, platovou třídu navrhne generální ředitelství se souhlasem Ministerstva práce a sociálních věcí.

§ 148

Zvláštní ustanovení o příplatku za vedení

(1) Rozpětí příplatků za vedení stanoví příloha č. 2 k tomuto zákonu.

(2) Generální ředitel nebo nadřízený služební orgán může služebním předpisem stanovit závazná pravidla pro určení konkrétní výše příplatků za vedení v rámci stanoveného rozpětí.

§ 149

Zvláštní ustanovení o příplatku za službu přesčas

K veškeré službě přesčas je přihlédnuto v platu představeného, který je služebním orgánem nebo vedoucím zastupitelského úřadu.

§ 150

Zvláštní ustanovení o zvláštním příplatku

(1) Generální ředitel služebním předpisem stanoví pravidla pro určení konkrétní výše zvláštního příplatku.

(2) Služební orgán služebním předpisem stanoví výši zvláštního příplatku pro služební místa ve služebním úřadu.

§ 151

Zvláštní ustanovení o osobním příplatku

(1) Státnímu zaměstnanci lze osobní příplatek přiznat, zvýšit, snížit nebo odejmout v závislosti na výsledku jeho služebního hodnocení.

(2) Státním zaměstnancům lze osobní příplatek snížit nebo odejmout také z důvodu změny podmínek, za kterých byla jeho výše určena, spočívající ve snížení objemu prostředků na platy státních zaměstnanců v systemizaci nebo ve snížení potřebných prostředků z důvodu zvýšení platových tarifů.

(3) Státnímu zaměstnanci lze do jeho prvního služebního hodnocení přiznat, zvýšit, snížit nebo odejmout osobní příplatek, a to na návrh představeného.

§ 152

Zvláštní ustanovení o odměně

(1) Odměnou lze ocenit též dobrovolné převzetí splnění naléhavých služebních úkolů za nepřítomného státního zaměstnance, pokud mu nevznikl nárok na příplatek za vedení.

(2) Celkový úhrn odměn vyplacených za kalendářní rok činí nejvýše 25 % z úhrnu vyplacených platů státnímu zaměstnanci za kalendářní rok.

§ 153

Zvláštní ustanovení o odměně za služební pohotovost

Výše odměny za služební pohotovost činí 10 % průměrného výdělku.

§ 154

Zvláštní ustanovení o platu některých služebních orgánů

(1) Výši platového tarifu, výši příplatku za vedení, poskytnutí odměny a její výši a přiznání a výši osobního příplatku, jeho zvýšení, snížení nebo odejmutí představenému na služebním místě generálního ředitele, zástupce generálního ředitele, vedoucího služebního úřadu v ústředních správních úřadech a vedoucího služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad, určí ten, kdo jej na dané služební místo jmenoval, podle této hlavy a příloh č. 1 a 2 k tomuto zákonu.

(2) U ostatních vedoucích služebních úřadů rozhodne o platových náležitostech uvedených v odstavci 1 nadřízený služební orgán.

Hlava X Společná ustanovení

Díl 1

Osobní spis, služební průkaz, služební hodnocení a stížnost státního zaměstnance

§ 155

Osobní spis

(1) O služebním poměru státního zaměstnance se vede osobní spis, který smí obsahovat jen písemnosti nezbytné pro služební poměr a hodnocení státního zaměstnance.

(2) Do osobního spisu mají právo nahlížet služební orgán, jakož i představení, kteří jsou státnímu zaměstnanci nadřizení. Právo nahlížet do osobního spisu, jakož i právo na pořízení opisu osobního spisu má generální ředitelství, orgán inspekce práce, Úřad pro ochranu osobních údajů, soud, státní zástupce, policejní orgán, Národní bezpečnostní úřad a zpravodajská služba.

(3) Státní zaměstnanec a bývalý státní zaměstnanec mají právo nahlížet do svého osobního spisu, činit si z něj výpisy a na náklady služebního úřadu z něho požadovat opisy listin.

§ 156

Služební průkaz

(1) Služební úřad, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, vystaví státnímu zaměstnanci služební průkaz. Služební průkaz osvědčuje, že jeho držitel je státním zaměstnancem. Služební průkaz obsahuje

- a) fotografii státního zaměstnance,
- b) jméno, popřípadě jména, a příjmení, popřípadě i akademický titul státního zaměstnance,
- c) evidenční číslo státního zaměstnance,
- d) označení služebního úřadu, v němž státní zaměstnanec vykonává službu,
- e) číslo služebního průkazu,
- f) datum vystavení, popřípadě i datum platnosti služebního průkazu.

(2) Vzor služebního průkazu stanoví generální ředitel služebním předpisem.

Služební hodnocení

§ 157

(1) Státní zaměstnanec podléhá služebnímu hodnocení.

(2) Služební hodnocení se provádí jednou ročně v prvním čtvrtletí kalendářního roku za uplynulý kalendářní rok. Obsahuje-li služební hodnocení státního zaměstnance závěr o tom, že ve službě dosahoval nevyhovující výsledky, další služební hodnocení se provede po uplynutí 6 měsíců ode dne seznámení státního zaměstnance s předchozím služebním hodnocením.

(3) Služební hodnocení státního zaměstnance zahrnuje hodnocení

- a) znalostí a dovedností,
- b) výkonu služby z hlediska správnosti, rychlosti a samostatnosti v souladu se stanovenými individuálními cíli,
- c) dodržování služební kázně,
- d) výsledků vzdělávání.

(4) Služební hodnocení musí obsahovat závěr o tom, zda státní zaměstnanec dosahoval ve službě

- a) vynikající výsledky,
- b) dobré výsledky,
- c) dostačující výsledky, nebo
- d) nevyhovující výsledky.

(5) Služební hodnocení dále obsahuje stanovení individuálních cílů pro další osobní rozvoj státního zaměstnance.

(6) Státnímu zaměstnanci musí být vydán stejnopis služebního hodnocení.

§ 158

(1) Služební hodnocení státního zaměstnance provádí bezprostředně nadřízený představený v součinnosti se služebním orgánem, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Služební hodnocení vedoucího služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem, a vedoucího služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad, provádí generální ředitel; návrh služebního hodnocení se nevypracuje.

(3) Služební hodnocení vedoucího podřízeného služebního úřadu provádí nadřízený služební orgán.

(4) Služební hodnocení státního tajemníka provádí generální ředitel v součinnosti se členem vlády, který toto ministerstvo řídí, a v Úřadu vlády s vedoucím Úřadu vlády.

(5) Služební hodnocení státních zaměstnanců podřízených generálnímu řediteli provádí generální ředitel.

(6) Služební hodnocení se neprovádí v případě generálního ředitele.

Stížnost

§ 159

(1) Státní zaměstnanec může podat ve věcech výkonu služby a ve věcech služebního poměru písemnou stížnost služebnímu orgánu.

(2) Stížnost státního zaměstnance vyřizuje podle jejího obsahu představený, který je státnímu zaměstnanci bezprostředně nadřízen, nebo služební orgán, není-li dále stanoveno jinak.

(3) Stížnost státního zaměstnance nesmí vyřizovat představený nebo služební orgán, vůči kterému stížnost směřuje; vyřizuje ji nadřízený představený nebo nadřízený služební orgán představeného nebo služebního orgánu, vůči kterému směřuje.

(4) Stížnost státního zaměstnance, který je služebním orgánem, vyřizuje nadřízený služební orgán nebo generální ředitel.

(5) Stížnost generálního ředitele nebo zástupce generálního ředitele vyřizuje předseda vlády.

(6) Stížnost státního zaměstnance musí být vyřízena písemně nejpozději do 30 dnů od jejího podání.

§ 160

(1) Jestliže státní zaměstnanec stížnost opakuje, je nutné přezkoumat, zda původní stížnost byla správně vyřízena, a o výsledku státního zaměstnance písemně vyrozumět. Neobsahují-li další stížnosti státního zaměstnance v téže věci nové skutečnosti, není nutno je vyřizovat; o tom se státní zaměstnanec písemně vyrozumí.

(2) Státní zaměstnanec je oprávněn požádat o součinnost při vyřizování své stížnosti odborovou organizaci, radu státních zaměstnanců a ve věcech týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby.

Díl 2 **Řízení ve věcech služby**

§ 161 **Základní ustanovení**

- (1) Ustanovení o řízení ve služebních věcech se vztahují na rozhodování o
- a) jmenování do služby,
  - b) odměňování,
  - c) změně služebního poměru,
  - d) kárné odpovědnosti,
  - e) skončení služebního poměru,
  - f) odbytném,
  - g) odchodném,
  - h) jmenování a odvolání členem
    - 1. zkušební komise,
    - 2. kárné komise,
    - 3. výběrové komise,
  - i) povolení
    - 1. kratší služební doby,
    - 2. volna k individuálním studijním účelům,
    - 3. zvýšení vzdělání státního zaměstnance na náklady služebního úřadu včetně volna k němu a zastavení poskytování tohoto volna,
    - 4. výkonu jiné výdělečné činnosti než služby,
  - j) náhradě nákladů podle § 112,
  - k) zastavení poskytování úlev ve službě podle § 113.

(2) Ustanovení o řízení ve služebních věcech ani ustanovení správního řádu o správním řízení se nevztahují na rozhodování o

- a) jmenování na služební místo představeného a odvolání z tohoto služebního místa, pokud spadá do působnosti vlády,
- b) vyslání na služební cestu,
- c) zastupování státního zaměstnance nebo představeného,
- d) zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost,
- e) povolení pružného rozvržení služební doby,

- f) nařízení služební pohotovosti, služby přesčas nebo ve dnech pracovního klidu,
- g) povolení neplaceného služební volna,
- h) čerpání dovolené a dodatkové dovolené,
- i) prohlubování vzdělání,
- j) služebním hodnocení státního zaměstnance,
- k) stížnosti státního zaměstnance.

§ 162

Použití správního řádu

Nestanoví-li zákon jinak, v řízení ve služebních věcech se postupuje podle správního řádu.

Účastníci řízení a rozhodující orgány

§ 163

Účastníkem řízení je

- a) žadatel o jmenování do služby, nebo
- b) státní zaměstnanec.

§ 164

(1) Ve věcech kárné odpovědnosti rozhoduje v prvním stupni kárná komise prvního stupně.

(2) Spory z veřejnoprávních smluv uzavřených podle tohoto zákona rozhoduje v prvním stupni zástupce generálního ředitele.

(3) V ostatních služebních věcech rozhoduje v prvním stupni příslušný služební orgán.

(4) Pokud se rozhodnutí služebního orgánu má týkat působnosti jiného služebního orgánu, lze ho vydat jen s jeho souhlasem.

§ 165

Zvláštní ustanovení o vyloučení z projednávání a rozhodování věci

Ustanovení správního řádu o vyloučení z projednávání a rozhodování věci se nepoužijí pro generálního ředitele.

§ 166

Zvláštní ustanovení o výběrovém řízení

Pro výběrové řízení podle tohoto zákona se podmínka jeho oznámení v hromadných sdělovacích prostředcích podle § 146 odst. 2 správního řádu nepoužije. Ustanovení § 146 odst. 6 správního řádu se nepoužije; na výběrovou komisi se však vztahuje ustanovení správního řádu o vyloučení z projednávání a rozhodování věci. Společné rozhodnutí se nevydává.

§ 167

Zvláštní ustanovení o vydání rozhodnutí

Vydání rozhodnutí může být prvním úkonem v řízení, s výjimkou rozhodnutí o kárné odpovědnosti nebo skončení služebního poměru.

§ 168

Zvláštní ustanovení o náhradě nákladů řízení

Jestliže je účastník v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném nebo přezkumném řízení úspěšný, má nárok na náhradu nákladů od služebního úřadu. Jestliže má účastník v řízení úspěch jen částečný, má nárok na poměrnou náhradu nákladů. Nárok musí účastník uplatnit před ukončením řízení, a jestliže to není možné, do 3 dnů ode dne doručení rozhodnutí, jinak zaniká.

§ 169

Zvláštní ustanovení o výkonu rozhodnutí

Nesplní-li účastník ve stanovené lhůtě povinnost k peněžitému plnění, která je mu uložena vykonatelným rozhodnutím, rozhodne služební orgán o srážkách z jeho platu.

§ 170

Odvolací řízení

(1) Odvolacím orgánem je

- a) ve věcech kárné odpovědnosti kárná komise druhého stupně,
- b) v ostatních služebních věcech nadřízený služební orgán.

(2) Nadřízeným služebním orgánem je

- a) generální ředitel vůči vedoucímu služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad, a vůči státnímu tajemníkovi,
- b) vedoucí služebního úřadu vůči vedoucímu podřízeného služebního úřadu,
- c) státní tajemník vůči vedoucímu služebního úřadu podřízeného ministerstvu,

(3) Odvolání nemá odkladný účinek. To neplatí při odvolání proti rozhodnutí ve věcech kárné odpovědnosti, o odbytném, odchodném a náhradě nákladů podle § 112.

(4) Odvolacím orgánem ve služebních věcech podle odstavce 1 písm. b) v případě rozhodnutí vydaného v prvním stupni zástupcem generálního ředitele je generální ředitel.

(5) Odvolá-li se státní zaměstnanec proti rozhodnutí o uložení kárného opatření, nelze mu v řízení o odvolání uložit přísnější kárné opatření.

§ 171

Zvláštní ustanovení o přezkoumání rozhodnutí ve služebních věcech soudem

(1) Byla-li podána žaloba proti rozhodnutí ve věcech kárné odpovědnosti, odkládá se vykonatelnost rozhodnutí do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o žalobě.

(2) Je-li pravomocné rozhodnutí o přeložení zrušeno pro nezákonnost, přísluší státnímu zaměstnanci od služebního úřadu, z něhož byl přeložen, jeden měsíční plat, který mu příslušel před nezákonným přeložením.

Díl 3

Přechod výkonu práv a povinností ze služebního poměru

§ 172

(1) Stanoví-li jiný zákon, že služební úřad zaniká sloučením nebo splynutím s jiným služebním úřadem, přechází výkon práv a povinností ze služebního poměru v plném rozsahu na přejímající služební úřad.

(2) Stanoví-li jiný zákon, že služební úřad zaniká rozdělením, přechází výkon práv a povinností ze služebního poměru na služební úřady nově vzniklé.

§ 173

Stanoví-li jiný zákon, že část služebního úřadu se převádí do jiného služebního úřadu, přechází výkon práv a povinností ze služebního poměru týkajících se této části služebního úřadu na přejímající služební úřad.

Díl 4

Systemizace pracovních míst a postavení náměstka člena vlády

§ 174

Systemizace pracovních míst

Pro stanovení systemizace pracovních míst zaměstnanců ve správním úřadu platí § 17 a 18 obdobně s tím, že počet míst náměstků člena vlády, s výjimkou náměstků pro řízení sekce, a zaměstnanců, kteří vykonávají práci pro člena vlády, včetně zaměstnanců zařazených v kabinetu člena vlády, nebo zaměstnanců, kteří vykonávají práci pro vedoucího Úřadu vlády, a jejich platový tarif určuje a objem prostředků na jejich platy navrhuje příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády. Kabinetem člena vlády se rozumí útvar v ministerstvu nebo v Úřadu vlády, v jehož působnosti je formulování politik výlučně pro člena vlády.

§ 175
Náměstek člena vlády

(1) Náměstek člena vlády je zástupcem člena vlády, s výjimkou věcí, které vyhrazuje členovi vlády zákon. Zejména je oprávněn účastnit se místo člena vlády jednání schůze vlády a zastupovat jej na schůzi výboru nebo komise Poslanecké sněmovny včetně vyšetřovací komise, není-li výslovně požadována osobní účast člena vlády, nebo na schůzi výboru nebo komise Senátu.

(2) Pracovní místo náměstka člena vlády, s výjimkou náměstka pro řízení sekce, není v organizačním uspořádání správního úřadu stupněm řízení; člen vlády může mít nejvýše 2 takové náměstky.

(3) Náměstek člena vlády, s výjimkou náměstka pro řízení sekce, je v pracovním poměru ke státu a jmenuje a odvolává jej příslušný člen vlády; náměstek člena vlády, který není pověřen řízením ministerstva, je zařazen v Úřadu vlády.

Díl 5
Průměrný výdělek

§ 176

Zjišťování a používání průměrného výdělku se řídí § 352, 353, § 354 odst. 1 až 3 a § 355 až 357 zákoníku práce.

§ 177

Plat při

- a) zproštění služby na základě usnesení o zahájení trestního stíhání pro trestný čin nebo z důvodu vazby,
  - b) zařazení mimo službu z organizačních důvodů,
  - c) volnu k individuálním studijním účelům,
  - d) zvýšení vzdělání, nebo
  - e) nezákonném přeložení
- se pro účely zjišťování průměrného výdělku nezahrnuje do hrubého platu zúčtovaného státnímu zaměstnanci k výplatě v rozhodném období a doba, po kterou je tento plat poskytován, se nepovažuje za odpracovanou v rozhodném období.

Díl 6
Výklad některých pojmů

§ 178

Platem státního zaměstnance se pro účely

- a) doplatku k platu v souvislosti s přeložením státního zaměstnance,
- b) zproštění služby na základě usnesení o zahájení trestního stíhání pro trestný čin nebo z důvodu vazby,

- c) snížení platu při převedení státního zaměstnance na jiné služební místo,
  - d) zařazení mimo službu z organizačních důvodů,
  - e) odbytného,
  - f) uložení kárného opatření spočívajícího ve snížení platu,
  - g) prohlubování vzdělání a zvyšování vzdělání,
  - h) volna k individuálním studijním účelům,
  - i) odchodného, nebo
  - j) limitu odměn vyplacených za kalendářní rok
- rozumí součet měsíčních částek platového tarifu, příplatku za vedení, příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí, osobního příplatku, zvláštního příplatku a příplatku za rozdělenou směnu, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo které mu byly naposled určeny.

§ 179

(1) Pro ohrožení nemocí z povolání se použije § 347 odst. 1 zákoníku práce.

(2) Právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby se rozumějí předpisy a pokyny uvedené v § 349 odst. 1 a 2 zákoníku práce.

(3) Karanténou se rozumějí též izolace, karanténní opatření formou zvýšeného zdravotnického dozoru, byl-li uložen zákaz činnosti, který brání státnímu zaměstnanci ve výkonu služby, a mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku podle zákona o ochraně veřejného zdraví, jde-li o zákaz nebo omezení styku skupin fyzických osob podezřelých z nákazy s ostatními fyzickými osobami a o zákaz nebo nařízení další určité činnosti k likvidaci epidemie nebo nebezpečí jejího vzniku, brání-li tyto zákazy, omezení nebo nařízení zaměstnanci ve výkonu práce.

(4) Osamělými se rozumějí neprovdané, ovdovělé nebo rozvedené ženy, svobodní, ovdovělí nebo rozvedení muži a ženy i muži osamělí z jiných vážných důvodů, nežijí-li s druhem, popřípadě s družkou nebo s partnerem.

Díl 7 Použití pracovního poměru

§ 180

(1) Služební orgán může obsadit služební místo osobou v pracovním poměru na dobu určitou podle pracovněprávních předpisů, jestliže

- a) státní zaměstnanec nevykonává službu z důvodu dočasné neschopnosti k výkonu služby po dobu delší, než 1 kalendářní měsíc,
- b) státní zaměstnanec vykonává vojenské cvičení nebo mimořádnou službu,
- c) státní zaměstnankyně čerpá mateřskou dovolenou nebo státní zaměstnankyně nebo státní zaměstnanec čerpá rodičovskou dovolenou,
- d) státní zaměstnanec byl zproštěn služby na základě usnesení o zahájení trestního stíhání pro trestný čin nebo z důvodu vazby,

- e) státnímu zaměstnanci byl přerušen výkon služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže,
- f) státní zaměstnanec byl přeložen, nebo
- g) státní zaměstnanec byl zařazen mimo výkon služby.

(2) Zaměstnanec uvedený v odstavci 1 je povinen dodržovat služební předpisy vztahující se k výkonu služby. Se služebními předpisy musí být zaměstnanec řádně seznámen.

(3) Se zaměstnancem uvedeným v odstavci 1 se sjednají požadované činnosti jako druh práce v pracovní smlouvě a přísluší mu plat podle hlavy IX.

(4) Zaměstnanci uvedenému v odstavci 1 se na jeho žádost umožní vykonat úřednickou zkoušku.

Díl 8

Informační systém o službě a platech

§ 181

(1) Ministerstvo financí spravuje Informační systém o službě a platech jako součást Informačního systému o platech.

(2) V rámci Informačního systému o službě a platech se vede rejstřík státních zaměstnanců, který obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, popřípadě i akademický titul státního zaměstnance,
- b) evidenční číslo státního zaměstnance,
- c) služební označení státního zaměstnance,
- d) den vzniku a skončení služebního poměru,
- e) údaj o tom, zda se jedná o služební poměr na dobu neurčitou nebo určitou; v případě služebního poměru na dobu určitou též dobu jeho trvání,
- f) obor služby,
- g) služební úřad, v němž státní zaměstnanec vykonává službu.

(3) Služební úřady jsou povinny poskytovat Ministerstvu financí do Informačního systému o službě a platech údaje podle odstavce 2, údaje o platech státních zaměstnanců a údaje o služebním poměru státních zaměstnanců zařazených mimo výkon služby z organizačních důvodů nebo pro výkon funkce v odborové organizaci.

(4) Ministerstvo financí je povinno předávat údaje o službě a platech státních zaměstnanců Generálnímu ředitelství pro koncepci, metodiku, statistiku a kontrolu služby, Ministerstvu práce a sociálních věcí pro účely hodnocení a rozvoj platového systému a Českému statistickému úřadu pro statistické účely.

(5) Generální ředitelství shromažďuje a zpracovává údaje z Informačního systému o službě a platech, zejména údaje o prostředcích na platy a na odměny za služební pohotovost, průměrných výdělcích a o osobních a dalších údajích státních zaměstnanců.

(6) Rozsah a způsob poskytování údajů podle odstavce 3 stanoví vláda nařízením.

Hlava XI Přechodná ustanovení

§ 182

Systemizace a systemizace pracovních míst

(1) První systemizace a první systemizace pracovních míst podle tohoto zákona se ve všech správních úřadech stanoví s účinností od 1. ledna 2015. Namísto služebního orgánu předloží návrh těchto systemizací generálnímu ředitelství ten, kdo je v čele správního úřadu, jehož se tento návrh týká.

(2) Systemizace podle odstavce 1 se zaměřují zejména na vymezení služebních míst státních zaměstnanců a pracovních míst zaměstnanců.

(3) Ke dni 1. července 2015 lze provést změnu systemizací podle odstavce 1, jejímž cílem je zpřesnění vymezení služebních míst státních zaměstnanců a pracovních míst zaměstnanců; ustanovení § 18 se nepoužije.

(4) Na systemizace podle odstavce 1 a jejich změnu se jinak použijí § 17, 18 a 174 obdobně.

Služební orgány

§ 183

(1) Vláda jmenuje na základě výběrového řízení generálního ředitele a zástupce generálního ředitele z dosavadních zaměstnanců, kteří jsou v pracovním poměru ve správních úřadech (dále jen „dosavadní zaměstnanec“), splňují předpoklady podle § 25 odst. 1, jsou státními občany České republiky, ke dni jmenování dosáhli věku 40 let, vykonávají činnosti obdobné činnostem podle § 5 a v uplynulých 10 letech vykonávali nejméně po dobu 6 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti obdobné činnostem podle § 5, a stanoví jim plat podle hlavy IX. Generální ředitel a zástupce generálního ředitele se jmenují do služebního poměru na dobu neurčitou; službu na služebním místě generálního ředitele nebo zástupce generálního ředitele vykonávají po dobu 7 let ode dne jmenování. Generální ředitel a zástupce generálního ředitele jsou služebními orgány.

(2) Na výběrové řízení se obdobně použije § 51 a 52. Generální ředitel a zástupce generálního ředitele složí služební slib před předsedou vlády; jinak platí § 32 a 33.

§ 184

(1) Vedoucí správního úřadu se považuje za vedoucího služebního úřadu ve služebním poměru na dobu neurčitou; může vykonávat službu na služebním místě vedoucího služebního úřadu, nejdéle však do doby, než bude toto služební místo obsazeno postupem podle tohoto zákona.

(2) Vedoucí služebního úřadu, který je v čele ústředního správního úřadu, složí do 60 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona služební slib před generálním ředitelem, vedoucí jiného služebního úřadu složí služební slib před nadřízeným služebním orgánem, popřípadě před generálním ředitelem; nesložil-li služební slib ve lhůtě, odmítne-li jej složit nebo jej složí s výhradou, služební poměr mu zanikne.

(3) Generální ředitel vyhlásí do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona výběrové řízení na služební místo vedoucího služebního úřadu; toto výběrové řízení se zpravidla dokončí do 31. prosince 2015. K výběrovému řízení se mohou přihlásit státní zaměstnanci, kteří v uplynulých 5 letech vykonávali nejméně po dobu 3 let ve správních úřadech nebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné; ustanovení § 59 se použije obdobně.

§ 185

Státní tajemník

(1) Generální ředitel v řízení podle tohoto zákona na základě výběrového řízení jmenuje v ministerstvu a v Úřadu vlády státního tajemníka z dosavadních

- a) vedoucích zaměstnanců v těchto správních úřadech, kteří pracují jako vrchní ředitelé, ředitelé sekcí nebo ředitelé odborů a vykonávají činnosti obdobné činnostem podle § 5,
- b) zaměstnanců v krajských úřadech, kteří pracují jako ředitelé krajských úřadů, a
- c) zaměstnanců v obecních úřadech, kteří pracují jako tajemníci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností,

pokud splňují předpoklady podle § 25 odst. 1 a v uplynulých 8 letech vykonávali nejméně po dobu 4 let ve správních úřadech, v obecním úřadu obce s rozšířenou působností, v krajském úřadu nebo v Evropské komisi činnosti obdobné činnostem podle § 5, a stanoví mu plat podle hlavy IX.

(2) Na výběrové řízení se obdobně použije § 53. Státní tajemník složí služební slib před generálním ředitelem, jinak platí § 32 a 33.

§ 186

Představený

(1) Dosavadní vedoucí zaměstnanec ve správním úřadu vykonávající činnosti obdobné činnostem podle § 5 se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za státního zaměstnance ve služebním poměru na dobu neurčitou a představeného; může vykonávat službu na služebním místě představeného, nejdéle však do doby, než bude toto služební místo obsazeno postupem podle tohoto zákona.

(2) Zaměstnanec uvedený v odstavci 1, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona pracuje jako ředitel odboru nebo vedoucí oddělení, se považuje za představeného na služebním místě ředitele odboru nebo vedoucího oddělení.

(3) Zaměstnanec uvedený v odstavci 1, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona pracuje jako

- a) náměstek vedoucího ústředního správního úřadu, který současně řídí sekci, nebo
- b) vrchní ředitel nebo ředitel sekce,

se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona považuje v ministerstvu nebo v Úřadu vlády za náměstka pro řízení sekce, v jiném správním úřadu za ředitele sekce.

(4) Služební orgán vyhlásí do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona výběrové řízení na služební místo náměstka pro řízení sekce nebo ředitele sekce; toto výběrové řízení se zpravidla dokončí do 31. prosince 2015. Na služební místo ředitele odboru a vedoucího oddělení vyhlásí služební orgán výběrové řízení nejpozději do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; toto výběrové řízení se zpravidla dokončí do 31. prosince 2016. K výběrovému řízení se mohou přihlásit státní zaměstnanci ve služebním poměru na dobu neurčitou, kteří vykonávají službu na služebním místě ve stejném oboru služby, v jakém je služební místo představeného, které má být obsazeno; ustanovení § 59 odst. 3 se použije obdobně.

§ 187

Náměstek člena vlády

Dosavadní vedoucí zaměstnanec, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona pracuje jako náměstek člena vlády, nejde-li o náměstka podle § 186 odst. 3 písm. a), se považuje za náměstka člena vlády podle § 175 odst. 2.

Služební poměr dosavadních zaměstnanců

§ 188

(1) Dosavadní zaměstnanec vykonávající činnosti podle § 5, který je ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru na dobu neurčitou, má nárok být na základě systemizace podle § 182 odst. 1 jmenován do služebního poměru na dobu neurčitou, jestliže

- a) splňuje předpoklady uvedené v § 25 odst. 1,
- b) má podle systemizace vykonávat činnosti podle § 5,
- c) požádá o jmenování do služby správní úřad písemně ve lhůtě 2 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a
- d) vykonával v den podání žádosti v uplynulých 10 letech ve správních úřadech, v obecním úřadu obce s rozšířenou působností nebo krajském úřadu anebo v Evropské komisi činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné nejméně po dobu 3 let.

(2) Pracovní poměr dosavadního zaměstnance uvedeného v odstavci 1 trvá ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona až do dne vzniku služebního poměru na dobu neurčitou; to nevylučuje skončení pracovního poměru podle pracovněprávních předpisů i před vznikem služebního poměru.

(3) Vznik služebního poměru se řídí § 23 a 31 až 33. Služební orgán vydá rozhodnutí o žádosti o jmenování do služby do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Nepožádá-li dosavadní zaměstnanec uvedený v odstavci 1 o jmenování do služby, zaniká jeho pracovní poměr na dobu neurčitou uplynutím 31. prosince 2016; to nevylučuje skončení pracovního poměru před tímto dnem podle pracovněprávních předpisů. Do doby zániku nebo skončení pracovního poměru smí na služebním místě vykonávat činnosti podle § 5.

(5) Odstavec 4 se použije obdobně i v případě, že dosavadní zaměstnanec požádal o jmenování do služby, ale nebyl do ní jmenován proto, že nesplňuje předpoklady pro jmenování služby; v tomto případě mu přísluší odstupné podle pracovních předpisů.

§ 189

(1) Dosavadní zaměstnanec, který splňuje předpoklady uvedené v § 188 odst. 1, s výjimkou předpokladu uvedeného v § 188 odst. 1 písm. d), má nárok být na základě systemizace podle § 182 odst. 1 jmenován do služebního poměru na dobu určitou, a to s trváním do 31. prosince 2016.

(2) Pracovní poměr dosavadního zaměstnance uvedeného v odstavci 1 trvá ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona až do dne vzniku služebního poměru na dobu určitou; to nevylučuje skončení pracovního poměru podle pracovních předpisů i před vznikem služebního poměru.

(3) Dosavadní zaměstnanec uvedený v odstavci 1 je povinen do 31. prosince 2016 úspěšně vykonat úřednickou zkoušku.

(4) Služební poměr dosavadního zaměstnance uvedeného v odstavci 1 zanikne posledním dnem kalendářního měsíce, v němž nevykonal úspěšně ani opakovanou úřednickou zkoušku, nejpozději však marným uplynutím lhůty stanovené v odstavci 3 pro úspěšné vykonání této zkoušky; v tomto případě mu přísluší odstupné podle pracovních předpisů. Jinak se použije § 188 odst. 3 až 5 obdobně.

(5) Dosavadní zaměstnanec uvedený v odstavci 1 má po úspěšném vykonání úřednické zkoušky nárok na jmenování do služebního poměru na dobu neurčitou.

§ 190

(1) Dosavadní zaměstnanec vykonávající činnosti podle § 5, který je ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru na dobu určitou, má nárok být na základě systemizace podle § 182 odst. 1 jmenován do služebního poměru na dobu určitou, která nesmí překročit dobu, na kterou byl sjednán pracovní poměr, jestliže

- a) splňuje předpoklady uvedené v § 25 odst. 1,
- b) má podle systemizace vykonávat činnosti podle § 5 a
- c) požádá o jmenování do služby správní úřad písemně ve lhůtě 2 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Pracovní poměr dosavadního zaměstnance uvedeného v odstavci 1 trvá ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona až do dne vzniku služebního poměru na dobu určitou; to nevylučuje skončení pracovního poměru podle pracovních předpisů i před vznikem služebního poměru. Do doby zániku nebo skončení pracovního poměru smí na služebním místě vykonávat činnosti podle § 5.

(3) Vznik služebního poměru se řídí § 23 a 31 až 33. Služební orgán vydá rozhodnutí o žádosti o jmenování do služby do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Nepožádá-li dosavadní zaměstnanec uvedený v odstavci 1 o jmenování do služby, zaniká jeho pracovní poměr na dobu určitou uplynutím této doby, nejpozději však uplynutím 31. prosince 2016.

§ 191

(1) Dosavadní zaměstnanec žádost o jmenování do služby podává písemně v českém jazyce.

(2) Předpoklad bezúhonnosti dosavadní zaměstnanec osvědčuje písemným čestným prohlášením. Za účelem ověření plnění předpokladu bezúhonnosti si příslušný služební orgán do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů; žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Vyjde-li na základě výpisu z Rejstříku trestů najevo, že dosavadní zaměstnanec předpoklad bezúhonnosti nesplňoval, služební poměr skončí dnem následujícím po dni, kdy byl výpis z Rejstříku trestů služebnímu orgánu doručen.

(3) Dosavadní zaměstnanec uvedený v § 188 až 190, který nepožádal o jmenování do služby, vykonává na služebním místě druh práce podle pracovní smlouvy, přitom smí vykonávat činnosti podle § 5; při odměňování tohoto zaměstnance se postupuje podle § 180 odst. 3.

§ 192

(1) Na dosavadního zaměstnance vykonávajícího činnosti podle § 5, jehož pracovní místo bylo systemizací podle § 17 nebo její změnou podle § 18 nebo § 182 odst. 3 vymezeno jako služební místo státního zaměstnance, se použijí § 188 až 191 obdobně s tím, že lhůty tam stanovené se namísto ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona počítají ode dne nabytí účinnosti systemizace nebo její změny.

(2) Na dosavadního zaměstnance vykonávajícího činnosti podle § 5, který nekoná práci z důvodu překážky v práci na straně zaměstnance podle § 191 až 205 zákoníku práce, se použijí § 188 až 191 obdobně s tím, že lhůty tam stanovené se namísto ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona počítají ode dne odpadnutí překážky v práci na straně zaměstnance.

§ 193

Vznikl-li podle § 183 až 186, 188 až 190 nebo § 192 služební poměr osobě, která přede dnem jeho vzniku dovršila věk 70 let, skončí uplynutím kalendářního roku, v němž vznikl.

§ 194

Úřednická zkouška

Vznikem služebního poměru státních zaměstnanců podle § 183 až 186 a 188 platí, že úspěšně vykonali úřednickou zkoušku; služební orgán jim o tom vystaví osvědčení.

§ 195

Omezení některých práv státních zaměstnanců

Do doby 3 měsíců po vzniku služebního poměru jsou státní zaměstnanci povinni ukončit jinou výdělečnou činnost nebo požádat služební orgán o udělení souhlasu podle § 83 odst. 2.

Odměňování

§ 196

(1) Dosavadnímu zaměstnanci se ke dni jeho jmenování do služby stanoví osobní příplatek a příplatek za vedení ve výši, která odpovídá výši jeho osobního přípatku a příplatku za vedení podle platového výměru platného ke dni bezprostředně předcházejícímu jmenování do služby; zařazení do platové třídy a platového stupně se nemění, nejde-li o případy, kdy ke dni jmenování do služby dosavadní zaměstnanec splnil podmínky pro postup do vyššího platového stupně.

(2) Dosavadnímu zaměstnanci, kterému byl určen platový tarif v rámci rozpětí platových tarifů stanovených pro nejnižší až nejvyšší platový stupeň příslušné platové třídy a jeho platový tarif podle platného platového výměru ke dni bezprostředně předcházejícímu jmenování do služby je v důsledku toho nižší, než by odpovídalo jeho započitatelné praxi, se ke dni jeho jmenování do služby platový tarif stanoví tak, aby odpovídal platovému stupni podle započitatelné praxe.

(3) Dosavadnímu zaměstnanci, který je odměňován smluvním platem, se ke dni jeho jmenování do služby stanoví platový tarif, osobní příplatek a příplatek za vedení, popřípadě zvláštní příplatek a příplatek za službu ve ztíženém pracovním prostředí, tak, aby jejich úhrn odpovídal dosavadní výši sjednaného smluvního platu; pokud by však takto stanovená výše osobního příplatku, příplatku za vedení, popřípadě zvláštního příplatku a příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí, přesahovala jejich nejvyšší přípustnou výši podle tohoto zákona, tyto složky platu se sníží na jejich nejvýše přípustnou výši. Platový tarif musí odpovídat zařazení do platové třídy stanovené pro příslušné služební místo a délce započitatelné praxe.

(4) V případě státních zaměstnanců uvedených v odstavci 1 se § 151 odst. 3 nepoužije.

§ 197

Služební úřady poskytnou Ministerstvu práce a sociálních věcí součinnost a podklady pro přípravu nového systému odměňování státních zaměstnanců tak, aby tento nový systém odměňování mohl nabýt účinnosti dnem 1. ledna 2017.

§ 198

Výjimka z předpokladu vzdělání

(1) Dosavadního zaměstnance, který se při výkonu práce v pracovním poměru dlouhodobě osvědčil, přestože nesplňoval pro požadované činnosti předpoklad vzdělání podle právního předpisu o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy, lze jmenovat do služby na služební místo, na kterém bude vykonávat službu obdobného obsahu, jaký měl jeho druh práce v pracovním poměru, i v případě, že pro toto služební místo nesplňuje stanovené vzdělání podle § 7 odst. 2 písm. c) až e).

(2) Po dobu výkonu služby na služebním místě uvedeném v odstavci 1 se státní zaměstnanec považuje za státního zaměstnance, který stanovené vzdělání splňuje.

§ 199

Služební průkaz

Služební úřad vystaví státnímu zaměstnanci služební průkaz nejpozději do 31. prosince 2019.

ČÁST DRUHÁ ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

§ 200

Zrušuje se:

1. Zákon č. 213/1948 Sb., o úpravě některých poměrů na ochranu veřejných zájmů.
2. Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).
3. Zákon č. 309/2002 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).
4. Zákon č. 281/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění zákona č. 131/2003 Sb., a zákon č. 309/2002 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění zákona č. 123/2003 Sb.
5. Část první zákona č. 426/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
6. Část jedenáctá zákona č. 359/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

- v souvislosti se stanovením platu a dalších náležitostí poslanců Evropského parlamentu, zvolených na území České republiky.
7. Část čtyřicátá sedmá zákona č. 436/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zaměstnanosti.
  8. Část čtvrtá zákona č. 586/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon).
  9. Části devátá a desátá zákona č. 626/2004 Sb., o změně některých zákonů v návaznosti na realizaci reformy veřejných financí v oblasti odměňování.
  10. Část dvacátá zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích).
  11. Část padesátá čtvrtá zákona č. 413/2005 Sb., o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.
  12. Část padesátá sedmá zákona č. 444/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
  13. Část devatenáctá zákona č. 57/2006 Sb., o změně zákonů v souvislosti se sjednocením dohledu nad finančním trhem.
  14. Část čtyřicátá čtvrtá zákona č. 189/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o nemocenském pojištění.
  15. Část padesátá první zákona č. 264/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce.
  16. Části první a druhá zákona č. 531/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
  17. Část třicátá pátá zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů.
  18. Část pátá zákona č. 362/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
  19. Část dvanáctá zákona č. 305/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
  20. Část dvacátá zákona č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
  21. Zákon č. 381/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 309/2002 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
  22. Část třicátá první zákona č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku.
  23. Část desátá zákona č. 326/2009 Sb., o podpoře hospodářského růstu a sociální stability.
  24. Část devátá zákona č. 30/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, a další související zákony.
  25. Část dvacátá druhá zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů.
  26. Část čtrnáctá zákona č. 364/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí.

27. Část šedesátá sedmá zákona č. 375/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě.
28. Zákon č. 445/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 309/2002 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
29. Část dvacátá zákona č. 457/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Finanční správě České republiky.
30. Část padesátá čtvrtá zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů.

ČÁST TŘETÍ ÚČINNOST

§ 201

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015, s výjimkou ustanovení § 13, 182, 183 a 185, která nabývají účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Charakteristiky platových tříd státních zaměstnanců ve služebních úřadech

5. platová třída

Služební označení: referent

Stanovené vzdělání: střední vzdělání s výučním listem

Stejnorodé, přesně vymezené činnosti s rámcovým zadáním a s přesně vymezenými výstupy, s větší možností volby jiného postupu a rámcovými návaznostmi na další procesy (dále jen „rutinní činnost“), kde je předmětem činnosti mnoho prvků se vzájemnými vazbami a souvztažnostmi, které jsou součástí určitého systému nebo samostatné systémy bez dalších vazeb, například podklady jednotlivých správních řízení, důležité adresné písemnosti, předvolání, lhůty.

6. platová třída

Služební označení: odborný referent

Stanovené vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Rutinní činnosti, kde jsou předmětem ucelené systémy s vnitřním řádem mnoha prvků s dílčími vazbami na malý okruh dalších systémů, například jednoduchá podání do protokolu, evidence, registrace, soubory podkladů pro správní řízení v jednoduchých věcech (malého rozsahu a jednoduchého způsobu zjišťování bez dalších náležitostí stanovených právním předpisem), například shromažďování a vedení návrhů a vyjádření účastníků řízení, důkazů, čestných prohlášení, přiznání a dokladů, provádění výpočtů, poskytování odborných informací.

7. platová třída

Služební označení: odborný referent

Stanovené vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Různorodé, rámcově vymezené činnosti se zadáním podle obvyklých postupů se stanovenými výstupy, postupy a značnými vazbami na další procesy (dále jen „odborná činnost“), kde jsou předmětem ucelené samostatné systémy s případným členěním na dílčí subsystémy a s vazbami na další systémy, například příprava správního řízení (případu) s jednoznačným postupem a s malým počtem účastníků nebo příprava (vedení) ucelené podkladové dokumentace pro rozhodnutí s dalšími náležitostmi a listinnými důkazy, požadovanými právním předpisem, znaleckými posudky, ohledáním.

8. platová třída

Služební označení: odborný referent

Stanovené vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Odborné činnosti, kde jsou předmětem komplexní systémy s vnitřním členěním na ucelené subsystémy s úzkými vazbami na další systémy a s dalším vnitřním členěním, například vyřizování správních případů (správního řízení) s více účastníky, s rozsáhlou podkladovou dokumentací, zasahující do více právních a věcných oblastí, náročné na dobu řízení (lhůty) a předpokládající složitou podkladovou dokumentaci, vedení jednoduchých agend s jednotlivými prvky systému, malým rozsahem působnosti a omezenými vazbami na další

agendy, vedení soustavy podkladové dokumentace spojené s vyhledáváním (bez analýzy), dokumentováním, složitými výpočty (mnoho parametrů), šetřením, prošetřováním.

9. platová třída

Služební označení: odborný referent nebo vrchní referent

Stanovené vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání

Zajišťování širokého souboru činností s rámcově stanovenými vstupy a způsobem vykonávání a vymezenými výstupy, které jsou organickou součástí širších procesů, kde jsou předmětem činnosti zvláště složité správní případy s mnoha účastníky zasahující do mnoha různorodých právních a věcných oblastí a vyžadující rozsáhlou podkladovou dokumentaci, dožadání, znalecké posudky a složitý výkon rozhodnutí. Zajišťování uceleného souhrnu prací v oboru služby (dále jen „služební agenda“) územních správních úřadů.

10. platová třída

Služební označení: vrchní referent nebo rada

Stanovené vzdělání: vyšší odborné vzdělání nebo bakalářský studijní program

Zajišťování komplexu činností s obecně vymezenými vstupy, rámcově stanovenými výstupy, značnou variantností způsobu řešení a postupů a specifickými vazbami na široký okruh procesů (dále jen „systémová činnost“), kde jsou předmětem činnosti komplexní systémy složené ze samostatných různorodých systémů se zásadními určujícími vnitřními a vnějšími vazbami, například složité služební agendy územních správních úřadů s rozsáhlými vnitřními a vnějšími vazbami na další obory služby nebo služební agendy správních úřadů s celostátní působností.

11. platová třída

Služební označení: rada nebo odborný rada (ministerský rada, vládní rada)

Stanovené vzdělání: bakalářský nebo magisterský studijní program

Systémové činnosti, kde je předmětem služební agenda ústředních správních úřadů s danými jednoznačnými vztahy k ostatním agendám, průběhem a způsobem provádění nebo služební agenda správních úřadů s celostátní působností s rozsáhlými vnitřními a vnějšími vazbami na další agendy a s dopady na široké skupiny obyvatelstva. Činnosti s nespecifikovanými vstupy, způsoby řešení a velmi rámcově vymezenými výstupy s velmi širokými vazbami na další procesy (dále jen „systémová specializovaná činnost“) v oborech služby územních správních úřadů.

12. platová třída

Služební označení: rada nebo odborný rada (ministerský rada, vládní rada)

Stanovené vzdělání: bakalářský nebo magisterský studijní program

Systémové činnosti, kde je předmětem služební agenda ústředních správních úřadů nebo obor služby správních úřadů s celostátní působností. Systémové specializované činnosti v oborech služby územních správních úřadů s rozsáhlým vnitřním členěním a s četnými vazbami na další služební obory a zasahujících do mnoha věcných a právních oblastí.

13. platová třída

Služební označení: odborný rada (ministerský rada, vládní rada)

Stanovené vzdělání: magisterský studijní program

Činnosti s nespécifikovanými vstupy, způsoby řešení a velmi rámcově vymezenými výstupy s velmi širokými vazbami na další procesy (dále jen „koncepční činnost“) v oborech služby správních úřadů s celostátní působností nebo v oborech služby územních správních úřadů s rozsáhlým vnitřním členěním na specializované obory služby a s četnými vazbami na další obory služby a zasahující do mnoha věcných a právních oblastí nebo se zvláště obtížnými podmínkami pro plnění úkolů celospolečenského významu včetně koordinace a sjednocování postupu územních správních úřadů při výkonu daného oboru služby. Systémové činnosti v oborech služby ústředních správních úřadů nebo ve služebních agendách těchto úřadů zasahujících do různých věcných a právních oblastí nebo jinak věcně a organizačně složitých služebních agendách se zásadními vazbami na další obory služby.

14. platová třída

Služební označení: odborný rada (ministrský rada, vládní rada)

Stanovené vzdělání: magisterský studijní program

Systémové specializované činnosti v oborech služby ústředních správních úřadů nebo systémové činnosti v oborech služby ústředních správních úřadů s rozsáhlým vnitřním členěním a s širokými vazbami na jiné obory služby s celostátní působností. Koncepční činnosti správních úřadů s celostátní působností s rozsáhlým vnitřním členěním na obory služby a s četnými vazbami na další obory služby a zasahující do mnoha věcných a právních oblastí nebo se zvláště obtížnými podmínkami pro plnění úkolů celospolečenského významu včetně koordinace a sjednocování postupu dalších územních správních úřadů při výkonu daného oboru služby.

15. platová třída

Služební označení: vrchní rada (vrchní ministrský rada, vrchní vládní rada)

Stanovené vzdělání: magisterský studijní program

Koncepční činnost v oborech služby ústředních správních úřadů včetně systémové koordinace více oborů služby a systémů celospolečenského významu. Systémové specializované činnosti v oborech služby ústředních správních úřadů s rozsáhlým vnitřním členěním s širokými vazbami na jiné obory služby s celostátní působností.

16. platová třída

Služební označení: vrchní rada (vrchní ministrský rada, vrchní vládní rada)

Stanovené vzdělání: magisterský studijní program

Stanovování koncepce dlouhodobého vývoje oborů služby ústředních správních úřadů s rozsáhlým vnitřním členěním na obory služby a s širokými vazbami na jiné obory služby s celostátní působností a jiné celospolečenské systémy předurčující konání nejširších skupin dalších osob v zásadních oblastech včetně systémové koordinace s mezinárodními a nadnárodními systémy.

Příloha č. 2 k zákonu o státní službě

ROZPĚTÍ PŘÍPLATKŮ ZA VEDENÍ

(v % z platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je místo představeného zařazeno)

Představený	Ústřední správní úřady	Správní úřady s celostátní působností	Správní úřady s územní působností	Ostatní správní úřady
zástupce vedoucího oddělení, určený podle § 9 odst. 7	10 až 20	5 až 15		
vedoucí oddělení, zástupce ředitele odboru, určený podle § 9 odst. 7, zástupce vedoucího zastupitelského úřadu, určený podle § 9 odst. 7	20 až 30	10 až 20		
ředitel odboru, zástupce náměstka pro řízení sekce nebo zástupce ředitele sekce, určený podle § 9 odst. 7, vedoucí zastupitelského úřadu, zástupce státního tajemníka, určený podle § 9 odst. 7	30 až 40	25 až 35	20 až 30	15 až 25
náměstek pro řízení sekce nebo ředitel sekce, státní tajemník, zástupce generálního ředitele, zástupce vedoucího služebního úřadu, určený podle § 9 odst. 7	40 až 50	35 až 45	30 až 40	25 až 35
vedoucí služebního úřadu, generální ředitel	50 až 60	45 až 55	35 až 45	30 až 40

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

K části první – návrh zákona o státní službě a o změně souvisejících zákonů (zákon o státní službě)

K názvu zákona

Zákon č. 218/2002 Sb. byl schválen s názvem „Zákon o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon)“. V praxi se zkrácený název služebního zákona nevžil. Jako služební zákon je označován zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který nabyl účinnosti dnem 1. července 2007, ten v názvu zkrácení spočívající ve slovech „služební zákon“ však nemá. Z uvedeného důvodu se navrhuje, aby nový zákon nesl název „zákon o státní službě“.

K části první, hlavě I – § 1 až 19

Vymezuje se institucionální a osobní působnost zákona, a to jak pozitivním (§ 1 a 3), tak i negativním (§ 2) způsobem.

Definuje se pojem „správní úřad“ (§ 3); aby při aplikaci zákona nedocházelo k případným výkladovým nejasnostem, navrhuje se pojem „správní úřad“ definovat jak terminologicky novým způsobem (Ústava používá pojem ministerstva a jiné správní úřady), tak způsobem používaným v minulosti, kdy se správní úřady označovaly jako orgány státní správy (tento pojem používá například zákon č. 2/1969 Sb.).

Stanoví se, že každý správní úřad, na který se vztahuje zákon o státní službě, je zároveň služebním úřadem. Dále se definuje pojem služební působnost státního zaměstnance, kterým je obec, v níž má sídlo služební úřad nebo jeho organizační útvar. Pro stanovení hierarchie služebních úřadů se zároveň vymezuje pojem nadřízený služební úřad (§ 4).

Vymezují se „obory služby“ jako jednotlivé úseky výkonu státní správy (§ 5), resp. činnosti vykonávané v rámci státní správy státními zaměstnanci podléhajícími režimu služebního zákona (§ 6).

Služební označení státních zaměstnanců (§ 7) se oproti stávající právní úpravě obsažené v zákoně č. 218/2002 Sb. zpřehledňuje a zjednodušuje, a to zejména tím, že dochází ke snížení jejich počtu. Vzhledem k diplomatickým zvyklostem se služební označení státních zaměstnanců v zahraniční službě navrhuje ponechat beze změny tak, jak je obsaženo ve výše citovaném zákoně (§ 8).

Definuje se pojem „představený“ a stanovuje se hierarchie představených (§ 9), jakožto klíčových státních zaměstnanců, jimž je do rukou svěřena pravomoc vést podřízené státní zaměstnance, ukládat jim služební úkoly, dávat příkazy a kontrolovat výkon jejich služby. V ministerstvu a v Úřadu vlády jsou představenými „náměstek pro řízení sekce“, „ředitel odboru“ a „vedoucí oddělení“, v jiném správním úřadu je představeným osoba, která stojí v jeho čele, tedy „vedoucí služebního úřadu“, dále „ředitel sekce“, „ředitel odboru“ a „vedoucí oddělení“.

Zákon též stanoví, že představený ze svých přímo podřízených představených určí jednoho, který je jeho zástupcem, a pokud v jeho přímé podřízenosti žádní představení nejsou, určí svého zástupce z jemu podřízených státních zaměstnanců; takto určený státní zaměstnanec je povinen představeného zastupovat v plném rozsahu jeho činnosti; přitom se považuje za představeného. To, že svého zástupce představený vybírá primárně z představených a ne z jiných jemu podřízených zaměstnanců, je dána tím, že představení již prošli výběrovým řízením na představené a lze tedy předpokládat, že budou splňovat požadavky na výkon práce představeného i v rámci zastupování.

Definuje se pojem „služební orgán“ a stanovují se jeho kompetence (§ 10). Služební orgán, kterým bude podle navrhované právní úpravy generální ředitel, zástupce generálního ředitele, vedoucí služebního úřadu a náměstek pro státní službu – státní tajemník (dále jen „státní tajemník“), bude jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru a řídit činnosti související se zajišťováním organizačních věcí služby, správy služebních vztahů a odměňování státních zaměstnanců. Současně se stanovuje zvláštní postavení zástupce generálního ředitele, který bude v některých věcech služebního poměru rozhodovat v 1. instanci (např. při jmenování některých vedoucích služebních úřadů do funkce) tak, aby byla zajištěna dvojinančnost řízení ve věcech služebního poměru. Služební orgán bude vždy zároveň i představeným, tedy například státní tajemník bude mít současně postavení náměstka pro řízení sekce – bude se tedy jednat o dvojjedinou pozici těchto vedoucích státních zaměstnanců.

Způsobem obdobným tomu, který je obsažen ve stávající právní úpravě zákona o státní službě, se definuje pojem služební předpis, jakožto výrazný právní instrument pro bližší úpravu organizačních věcí služby a služebních vztahů státních zaměstnanců (§ 11).

Co do právní povahy je služební předpis interní normativní instrukcí. Interní normativní instrukce je v zásadě vnitřní předpis. Lze jí zavazovat v příslušných věcech podřízené orgány a fyzické osoby ve vnitřních vztazích veřejné správy. Tyto instrukce nemusejí být veřejně vyhlášeny; stačí, jsou-li vhodným způsobem sděleny těm, jichž se týkají.

Stanovuje se, že služební předpis nesmí zakládat státnímu zaměstnanci nové právní povinnosti (§ 12 odst. 1), tzn., že tento předpis se musí pohybovat v mezích zákonů, jinak bude neplatný. Jde o podobnou úpravu, kterou obsahuje zákoník práce. Též se stanovuje kompetence služebnímu orgánu a generálního ředitele zrušit služební předpis, který je v rozporu s právními předpisy.

V případě právní úpravy Generálního ředitelství (§ 13) se vychází z platné právní úpravy s tím, že kompetence Generálního ředitelství vést Informační systém o službě a platech se navrhuje převést na Ministerstvo financí (§ 181). Pouze u generálního ředitele dochází k určitému rozšíření demonstrativního výčtu jeho pravomocí, kdy se nově navrhuje upravit, že stanoví služebním předpisem kariérní řád, pravidla pro vytvoření předpokladů sladění rodinného a osobního života s výkonem služby, podmínky výkonu služby z domova a charakteristiku činností vykonávaných v jednotlivých oborech služby, u kterých výkon služby z domova povolit nelze, nebo pravidla pro ochranu státních zaměstnanců, kteří učinili oznámení o podezření ze spáchání protiprávního jednání představeným nebo jiným státním zaměstnancem, jiným zaměstnancem nebo osobou ve služebním poměru podle jiného právního předpisu, a činí vhodná opatření k ochraně těchto oznamovatelů.

Návrh zákona na rozdíl od platné právní úpravy obsažené v zákoně o státní službě již nepočítá s institutem personálního ředitele a personálního útvaru. Důvodem je skutečnost, že podle platné právní úpravy byly kompetence svěřené do rukou personálního ředitele ve své

podstatě totožné s pravomocemi státního tajemníka, a proto by v praxi mohlo docházet k určitým kompetenčním sporům. Nově se proto navrhuje pravomoci personálního ředitele v plném rozsahu přenést na státního tajemníka, resp. vedoucího služebního úřadu.

Stanovují se kompetence vedoucího služebního úřadu (§ 14), který bude řídit činnosti související se zajišťováním organizačních věcí služby a správy služebních vztahů a odměňování státních zaměstnanců, jakož i plnit úkoly související s pracovněprávními vztahy zaměstnanců ve správním úřadu a služebními vztahy osob ve služebním poměru podle jiného zákona zařazených k výkonu služby ve služebním úřadu.

Stanovují se kompetence státního tajemníka, jehož služební místo se zřizuje pouze v ministerstvu a v Úřadu vlády, a který má postavení náměstka pro řízení sekce (§ 15). Zásadní rozhodnutí ve věcech změny služebního poměru a jeho skončení musí státní tajemník projednat s příslušným členem vlády.

Na rozdíl od platné právní úpravy by státní tajemník nově neměl být v ministerstvu a v Úřadu vlády odborným garantem za celkový výkon státní správy, ale měl by plnit pouze úkoly služebního orgánu (§ 10).

Stanoví se, že nadřízený služební úřad plní v organizačních věcech služby, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů zaměstnanců ve správním úřadu, popřípadě organizačních věcech služby a služebních vztahů osob ve služebním poměru podle jiného zákona, úkoly za služební úřad, v němž službu vykonává nebo v pracovním poměru pracuje celkem méně než 25 osob, a za obvodní báňský úřad, okresní správu sociálního zabezpečení, Odvolací finanční ředitelství nebo finanční úřad (§ 16).

Definuje se pojem systemizace a stanoví se důvody, na základě kterých lze systemizaci změnit (§ 17 a 18). V rámci tohoto ustanovení se definuje systemizace jako systemizace služebních míst, kterou se rozumí stanovení počtu služebních míst z hlediska účelného fungování státní služby včetně určení obsahu činnosti (náplně) na těchto místech s propojením na odměňování státních zaměstnanců. Systemizace pracovních míst ve správních úřadech je řešena v ustanovení § 174.

Systemizace patří k základním postulátům, na kterých je zákon o státní službě postaven.

Celkový návrh systemizace za všechny správní úřady zpracuje generální ředitelství státní služby, a to na základě návrhů jednotlivých služebních orgánů. Návrh musí být v souladu se schváleným střednědobým výhledem státního rozpočtu. Tento návrh předloží předsedovi vlády. Systemizaci schvaluje vláda vždy na následující kalendářní rok v souvislosti se schvalováním státního rozpočtu.

Jde-li o systemizaci Českého telekomunikačního úřadu, Energetického regulačního úřadu, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebo Úřadu pro ochranu osobních údajů, nemůže vláda bez souhlasu toho, kdo je v jejich čele, snížit počet služebních míst a objem prostředků na platy oproti systemizaci pro předchozí kalendářní rok. To je dáno specifickým postavením právě uvedených úřadů, u nichž musí být s ohledem na jejich působnost garantována vyšší míra nezávislosti.

Podle schválené systemizace služební orgán zpracuje návrh organizační struktury služebního úřadu (§ 19). Organizační strukturu schvaluje generální ředitel. Nově je stanovena

kompetence vlády v souvislosti se schvalováním systemizace upravit organizační strukturu jakéhokoliv služebního úřadu.

K části první, hlavě II – § 20 až 78

Stanoví se, že služba je státními zaměstnanci vykonávána ve služebním poměru. Základním druhem služebního poměru je služební poměr na dobu neurčitou, ve kterém bude státní službu vykonávat většina státních zaměstnanců (§ 20).

Zákon stanoví podmínky, za kterých lze službu vykonávat ve služebním poměru na dobu určitou. Fakultativně jej lze zvolit v případě zahraniční služby s tím, že ostatní případy jeho využití se stanoví v systemizace nebo ve služebním předpisu; obligatorně pak musí být zvolen vždy v případě, je-li do služby jmenována osoba, která dosud nesložila úřednickou zkoušku (§ 21).

Zákon stanoví, že i osoba, která uspěla ve výběrovém řízení, nemá na jmenování do služby právní nárok. Jmenování do služby se uskutečňuje v řízení ve věcech služebního poměru a rozhoduje o něm příslušný služební orgán (§ 23).

Stanoví se, že na obsazení volného služebního místa se koná výběrové řízení a dále případy, kde se výběrové řízení nekoná (§ 24); další výjimky z konání výběrového řízení upravuje § 48, 68 a 72. Dále se stanoví, že výběrové řízení vyhlásí služební orgán oznámením na úřední desce a taxativní výčet náležitostí takového oznámení.

Stanovují se obecné předpoklady, jež musí splňovat žadatel o jmenování do služby (§ 25), kterými jsou státní, resp. „unijní“ občanství, plnoletost, svéprávnost, bezúhonnost, vzdělání a zdravotní způsobilost. Dále se v tomto ustanovení stanovuje, že žadatel, který není státním občanem České republiky, musí prokázat znalost českého jazyka, českých reálií a českého právního řádu, a to prostřednictvím zkoušky složené u generálního ředitelství. Současně se stanoví, že tuto zkoušku nemusí skládat v případě, že absolvoval alespoň po dobu 3 školních roků základní, střední nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk, a tuto skutečnost písemně doloží. Obsah a rozsah zkoušky stanoví generální ředitel služebním předpisem, který se zveřejní i na internetových stránkách generálního ředitelství.

Dále se upravuje kompetence vlády stanovit v rámci systemizace služební místa, u kterých je s ohledem na ochranu veřejného zájmu nezbytným předpokladem státní občanství České republiky. Obdobně může služební orgán služebním předpisem stanovit pro služební místo požadavek úrovně znalosti cizího jazyka nebo jiný odborný požadavek potřebný pro výkon služby, respektive způsobilost seznamovat se s utajovanými informacemi v souladu s právním předpisem upravujícím ochranu utajovaných informací, je-li tento předpoklad pro služební místo požadován.

Stanoví se způsob doložení některých předpokladů stanovených pro žadatele o jmenování do služby (§ 26).

Zákon dále stanoví, že výběrového řízení se může zúčastnit jen osoba, která splňuje předpoklady podle § 25, s výjimkou požadavku způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi v souladu s právním předpisem upravujícím ochranu utajovaných informací (§ 27). Dále toto ustanovení upravuje postup služebního orgánu při provádění výběrového řízení. Stanoví se, že se žadatelem, který nebyl z výběrového řízení rozhodnutím služebního

orgánu vyloučen, provede výběrová komise pohovor, který lze doplnit též písemnou zkouškou.

Stanovují se pravidla pro ustavení výběrové komise, která bude tříčlenná (§ 28). V ministerstvu nebo v Úřadu vlády členy výběrové komise jmenuje a odvolává státní tajemník, z toho 2 na návrh příslušného ředitele odboru. V jiném služebním úřadu jmenuje a odvolává členy výběrové komise vedoucí služebního úřadu. Při vyhodnocování výsledků výběrového řízení se postupuje tak, že výběrová komise sestaví pořadí uchazečů, kteří uspěli, s tím, že pořadí, ve kterém se účastníci ve výběrovém řízení umístili, je pro služební orgán závazné.

Obligatoriamente se stanoví, že je-li do služby jmenována osoba, která dosud úspěšně nesložila úřednickou zkoušku, zvolí se vždy služební poměr na dobu určitou, a pokud je na konkrétní služební místo jmenována osoba, která dosud nebyla ve služebním poměru, tedy není státním zaměstnancem, stanoví se pro ni zkušební doba v délce 6 měsíců (§ 29).

Stanoví se pravidlo, na základě kterého lze na služební místo, které bylo uvolněno v souvislosti se jmenováním uchazeče, který uspěl ve výběrovém řízení na volné služební místo, jmenovat osobu, která se v témže výběrovém řízení umístila jako další v pořadí (§ 30).

Stanoví se obligatorní náležitosti rozhodnutí služebního orgánu o jmenování do služby (§ 31). V případě rozhodnutí o žádosti neúspěšných žadatelů se uplatní obecná úprava podle správního řádu. Nevydává se společné rozhodnutí (§ 166).

Platná právní úprava stanoví, že služební poměr ke státu se zakládá jmenováním na služební místo, avšak vzniká až dnem, ve kterém je složen služební slib. Nově se navrhuje stanovit okamžik vzniku služebního poměru dnem, který je uveden v rozhodnutí o jmenování do služby; tento den je zároveň dnem nástupu do služby (§ 32).

Stanoví se, že v případě, kdy státní zaměstnanec nenastoupí do služby v den, který je uveden v rozhodnutí o jmenování do služby, aniž by mu v tom bránila závažná překážka, nebo pokud služební orgán neuvědomí o vzniku této překážky do týdne, služební orgán rozhodnutí o přijetí do služebního poměru zruší s účinky ode dne vzniku služebního poměru.

Státní zaměstnanec je povinen v den nástupu do služby složit služební slib. S nesložením služebního slibu zákon spojuje nevyvratitelnou právní domněnku, že služební poměr nikdy nevznikl (§ 33).

Zákon stanoví okruh osob, jimž vykonávaná funkce brání v tom, aby mohly být jmenovány do státní služby nebo je překážkou výkonu této služby. Z důvodu vyšší přehlednosti předmětného ustanovení se navrhuje stávající právní úpravu rozdělit do dvou odstavců a zároveň rozšířit překážky jmenování do služby o asistenta soudce, asistenta státního zástupce a náměstka člena vlády (§ 34).

Ustanovení § 35 upravuje, jakým způsobem se služební úřad dozví o tom, že státní zaměstnanec byl odsouzen pro trestný čin nebo omezen ve svéprávnosti. V případě trestných činů jde i o ty, které nezakládají ztrátu bezúhonnosti, neboť odsouzení pro takový trestný čin je překážkou pro členství v kárné komisi.

Stanoví se povinnost státního zaměstnance úspěšně vykonat úřednickou zkoušku, a to nejpozději do doby skončení jeho služebního poměru na dobu určitou (§ 36). V tomto případě se jedná o přímou souvislost s ustanovením § 29 návrhu zákona.

Prostřednictvím úřednické zkoušky, která se skládá z části obecné a z části zvláštní, se zejména ověřuje, zda má státní zaměstnanec potřebné znalosti organizace a činnosti veřejné správy, práv a povinností a pravidel etiky státního zaměstnance, resp. zda má potřebné vědomosti a schopnosti a je dostatečně odborně připraven pro další výkon služby v oboru služby, pro který byl do služby jmenován (§ 37).

Zákon též stanoví, že obecná část úřednické zkoušky se koná vždy písemně s tím, že služební předpis upravující podrobnosti organizace provádění úřednické zkoušky stanoví, že se tak děje vždy ve zvláštní pro tyto účely zařízené místnosti a pod odborným dozorem.

Zvláštní část úřednické zkoušky se koná ústně před zkušební komisí.

Zkušební komise, která má vždy 3 členy, z nichž nejméně 2 jsou státními zaměstnanci, se zřizuje podle oboru služby u ústředního správního úřadu; u této komise se též konají úřednické zkoušky státních zaměstnanců vykonávajících službu v podřízených služebních úřadech (§ 38). Členy zkušební komise jmenuje a odvolává služební orgán v ústředním správním úřadu.

Dále návrh zákona v několika ustanoveních stanovuje organizační a procesní pravidla postupu služebního orgánu a zkušební komise při konání úřednické zkoušky (§ 39 až 41).

Stanoví se kompetence generálního ředitele vydat služební předpis, ve kterém stanoví obsah, rozsah a další náležitosti úřednické zkoušky včetně způsobu jejího provedení a hodnocení (§ 42).

Stanoví se pravidlo, že pokud státní zaměstnanec, který byl jmenován do služebního poměru na dobu určitou, do konce uplynutí této doby úspěšně vykoná úřednickou zkoušku, má právo být jmenován do služebního poměru na dobu neurčitou (§ 43).

Dále návrh zákona stanoví postup při jmenování státního zaměstnance na služební místo s přihlédnutím k jeho příbuzenským a obdobným vztahům a to tak, aby osoby sobě navzájem blízké nebyly vůči sobě ve vztahu vzájemné podřízenosti, resp. nadřízenosti (§ 44).

Platná právní úprava druhů změn služebního poměru zůstává zachována a v plném rozsahu se přebírá do nového služebního zákona (§ 45).

Stanoví se právní úprava vysílání státních zaměstnanců na služební cestu s tím, že o vyslání na služební cestu rozhoduje služební orgán, přičemž k tomu, aby byl státní zaměstnanec na služební cestu vyslán, není zapotřebí jeho souhlasu (§ 46).

Dále návrh zákona stanoví, že státní zaměstnanec je na služební cestu povinen nastoupit i ve dnech pracovního klidu, jestliže to je k plnění úkolů služby nezbytné (§ 47).

Stanoví se podrobnosti právní úpravy přeložení státního zaměstnance; doba přeložení musí být předem pevně stanovena a nesmí přesáhnout 180 dnů v kalendářním roce. Ani v tomto případě se nevyžaduje souhlas státního zaměstnance, výjimkou je pouze situace, kdy by mělo dojít k prodloužení celkové maximální doby přeložení. V takovém případě se souhlas státního zaměstnance vyžaduje (§ 48).

Stanoví se povinnost služebního orgánu zprostit státního zaměstnanec výkonu služby, a to na základě usnesení o zahájení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti; stejně se postupuje i v případě, kdy byl státní zaměstnanec vzat do vazby (§ 49).

Stanovují se základní pravidla pro jmenování na služební místo představeného, kterými jsou generální ředitel a jeho zástupce, státní tajemník, vedoucí služebního úřadu, náměstek pro řízení sekce nebo ředitel sekce, ředitel odboru, vedoucí oddělení (§ 50 až 58).

Pro obsazení každé z uvedených funkcí se vyhláší výběrové řízení a ustavuje výběrová komise, jejíž počet členů a způsob jejich jmenování a odvolání se liší podle druhu obsazované funkce. Účastník, který ve výběrovém řízení uspěl, má nárok na jmenování do obsazované funkce.

Obecně platí, že výběrového řízení na místo představeného se může zúčastnit pouze představený, který vykonává službu v příslušné sekci příslušného správního úřadu. Výjimku představuje výběrové řízení na obsazení služebního místa vedoucího oddělení (zpravidla nejnižší stupeň řízení). Prvního kola výběrového řízení na obsazení tohoto služebního místa se může zúčastnit státní zaměstnanec vykonávající službu ve služebním poměru na dobu neurčitou v příslušném správním úřadu, druhého kola se mohou zúčastnit osoby, které úspěšně vykonaly úřednickou zkoušku a v uplynulých 4 letech vykonávali nejméně po dobu 2 let činnosti podle § 5 návrhu zákona nebo činnosti obdobné a třetího kola výběrového řízení se může zúčastnit každý, kdo splňuje obecné zákonné předpoklady k účasti na výběrovém řízení, resp. k podání žádosti o přijetí do služebního poměru (§ 25). Je-li v rámci výběrového řízení vybrána osoba, která nemá úspěšně vykonanou úřednickou zkoušku, jmenuje ji služební orgán pouze do služebního poměru na dobu určitou, a to s trváním 2 měsíců s tím, že jakmile tato osoba úspěšně vykoná úřednickou zkoušku, má právo být jmenována do služebního poměru na dobu neurčitou; po dobu trvání služebního poměru na dobu určitou nemá vedoucí oddělení nárok na příplatek za vedení.

Stanoví se, že osoba, která byla jmenována na služební místo představeného na dobu určitou, se po dobu 3 let od uplynutí této doby považuje za osobu splňující předpoklady pro účast ve výběrovém řízení na služební místo představeného podle tohoto zákona na stejný nebo nižší stupeň řízení (§ 59 odst. 3). Ustanovení typicky dopadá na ty z představených, kteří jsou jako služební orgány jmenováni na dobu určitou, dopadne ale i na jiné případy, typicky na vedoucí některých správních úřadů, kteří jsou jmenováni na dobu určitou, nebo na představené, jejichž služba na místě představeného je časově omezena do výběrového řízení, anebo

Stanoví se výjimka z konání výběrového řízení v případě obsazování služebního místa vedoucího zastupitelského úřadu (§ 60).

Zákon stanoví taxativní výčet důvodů, na základě kterých lze odvolat představeného z jeho funkce (§ 61). Důvodem je zvýšení stability fungování státní správy a posílení její nezávislosti na aktuálním politickém dění.

Dále se v této souvislosti stanoví, že generálního ředitele a jeho zástupce lze z jimi zastávaných funkcí odvolat i v případě, že zvláště závažným způsobem porušili služební kázeň nebo se dopustili zaviněného chování nebo jednání, jímž narušili důstojnost své funkce nebo ohrozili důvěru v nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování (§ 61 odst. 3).

Stanoví se zákonná pravidla pro převedení státního zaměstnanec na jiné služební místo, jeho zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené, nebo pro výkon funkce v odborové organizaci, anebo z důvodu pozastavení výkonu služby (§ 62 až 66). Důvody pozastavení výkonu služby jsou stanoveny v § 34 odst. 1.

Stanoví se povinnost státního zaměstnanec zastupovat představeného nebo státního zaměstnanec na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě, a to na základě jejich příkazu (§ 67).

Stanovují se pravidla pro vyslání státního zaměstnanec k výkonu služby do zahraniční, resp. do tzv. zahraniční služby. Rozhodnutí o vyslání státního zaměstnanec do zahraniční služby je podmíněno předchozím souhlasem vysílaného zaměstnanec; služební orgán může se státním zaměstnanec v souvislosti s jeho vysláním do zahraniční služby uzavřít veřejnoprávní dohodu, jejímž obsahem budou podmínky výkonu zahraniční služby (§ 68).

Navrhuje se, aby mohla být služba státního zaměstnanec přerušena z důvodu jeho dalšího vzdělání nebo odborné stáže, a to jen v případě, že státní zaměstnanec vykonával službu po dobu alespoň 5 let. Přerušeni bude moci trvat nejdéle 12 kalendářních měsíců; po dobu přerušeni nebude státnímu zaměstnanec příslušet plat (§ 70).

Zákon stanoví případy, kdy služební poměr končí na základě rozhodnutí služební orgánu (§ 74), jedná se například o případy, kdy státní zaměstnanec přestal splňovat předpoklad státního občanství nebo zdravotní způsobilosti, dále z důvodu zrušení jeho služebního místa v systemizaci, nebo jestliže dvě po sobě jdoucí služební hodnoceni státního zaměstnanec obsahují závěr o tom, že služba jím nebyla vykonávána řádně, anebo v případě, kdy trestně stíhaný státní zaměstnanec byl vzat do vazby, a doba trvání vazby přesáhla 18 měsíců.

Služební poměr může skončit též na základě písemné žádosti státního zaměstnanec (§ 75).

Služební poměr ze zákona skončí například v případech, kdy byl státní zaměstnanec pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, nebo v případě, kdy byl státní zaměstnanec na základě pravomocného soudního rozhodnutí omezen na svéprávnosti, dnem nabytí právní moci rozsudku, nebo bylo-li státnímu zaměstnanec pravomocně uloženo kárné opatření propuštění ze služebního poměru, dnem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, dále jestliže byl státnímu zaměstnanec pravomocně uloženi trest zákazu činnosti vykonávat službu, anebo dnem 31. prosince kalendářního roku, v němž státní zaměstnanec dovršil věk 70 let (§ 76). U tohoto naposledy uvedeného zákonného důvodu skončení služebního poměru se navrhuje vycházeti z analogie s ustanovením § 94 písm. a) zákona o soudech a soudcích, podle kterého ze zákona funkce soudce zaniká uplynutím kalendářního roku, v němž soudce dosáhl věku 70 let. Daný způsob skončení služebního poměru není v rozporu se směrnicí Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení. Skončení služebního poměru ze zákona je nezbytné proto, aby mohla být provedena potřebná opatření pro zajištění kontinuálního výkonu služby, tzn., aby bylo dopředu zřejmé, kteří státní zaměstnanec státní službu skončí. Systemizace je jedním ze základních nástrojů k dosažení cíle celé právní úpravy, tj. kvalifikované a kvalitní státní správy, proto lze navrženou úpravu považovati za legitimní, přičemž jí je dosaženo přiměřeným způsobem, který je nezbytný.

V této souvislosti se rovněž poznamenává, že není vyloučeno využití odborných zkušeností bývalého státního zaměstnanec, jehož služební poměr z důvodu dosažení stanovené věkové

hranice skončil, jeho zaměstnáním v pracovním poměru podle zákoníku práce na pracovním místě, bude-li takové místo v rámci systemizace vytvořeno.

Návrh zákona též upravuje případ, kdy je pravomocné rozhodnutí o skončení služebního poměru soudem zrušeno pro nezákonnost. V takovém případě služební poměr státnímu zaměstnanci neskončil a on má nárok na plat, a to ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o skončení služebního poměru až do doby jeho zařazení k výkonu služby (§ 77).

Zákon stanoví, že po skončení služebního poměru služební orgán státnímu zaměstnanci vydá služební posudek a potvrzení o službě (§ 78).

K části první, hlavě III – § 79 až 88

Stanovují se povinnosti a práva státního zaměstnance, jakož i státního zaměstnance, který je představným (§ 79 až 81).

Jedná se například o povinnost vykonávat službu nestranně, v mezích svého oprávnění a zdržet se při výkonu služby všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v jeho nestrannost, dodržovat právní předpisy vztahující se k jejímu výkonu, služební předpisy a příkazy k výkonu služby, dodržovat služební kázeň, zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem služby ve prospěch vlastní nebo jiného, jakož i nezneužívat postavení státního zaměstnance, v souvislosti s výkonem služby nepřijímat dary nebo jiné výhody v hodnotě přesahující částku 300 Kč, s výjimkou darů nebo výhod poskytovaných služebním orgánem (§ 79).

Nad rámec obecných povinností stanovených pro všechny státní zaměstnance jsou představení navíc například povinni řídit a kontrolovat výkon služby podřízenými státními zaměstnanci, průběžně hodnotit jejich výkon služby a podílet se na jejich služebním hodnocení (§ 80).

Zákon též stanoví demonstrativní výčet práv státních zaměstnanců, kterými jsou zejména právo na vytvoření podmínek pro řádný výkon služby, na plat a platový postup nebo právo odmítnout vyřizovat služební úkoly, které nepatří do působnosti služebního úřadu, v němž vykonává službu (§ 81).

Zákon dále stanoví, že představený nesmí po dobu trvání služebního poměru vykonávat žádnou funkci v politické straně nebo v politickém hnutí (§ 82), stejně tak, jako mu nepřísluší vykonávat právo na stávkou (§ 84). Omezení práva představených na stávkou vychází z čl. 44 Listiny základních práv a svobod, podle kterého zaměstnancům státní správy a územní samosprávy ve funkcích, které zákon určí, nepřísluší (též) právo uvedené v čl. 27 odst. 4 (tj. právo na stávkou).

Obdobně zákon stanoví, že žádný státní zaměstnanec nesmí být členem řídicích nebo kontrolních orgánů obchodních korporací provozujících podnikatelskou činnost. Výjimkou je pouze případ, kdy byl do těchto orgánů vyslán služebním orgánem (§ 83 odst. 1).

Obdobně jako je tomu u jiných služebních poměrů, se státnímu zaměstnanci umožňuje, aby mohl vykonávat jinou výdělečnou činnost než službu (§ 83 odst. 2). K takové výdělečné činnosti je však zapotřebí písemného souhlasu služebního orgánu. Toto omezení se však nevztahuje například na činnost vědeckou, pedagogickou, publicistickou, literární nebo

uměleckou, nebo na činnost vykonávanou v poradních orgánech vlády a jejích orgánech, činnost v poradních nebo jiných orgánech ústředního správního úřadu a na správu vlastního majetku.

Stanoví se kompetence člena vlády, vedoucího Úřadu vlády a představného ukládat služební úkoly státním zaměstnancům (§ 86). Rozsah pravomoci člena vlády a vedoucího Úřadu vlády dávat státním zaměstnancům příkazy k výkonu služby se nijak nekonkretizuje; v případě představeného rozsah jeho pravomocí stanoví služební předpis.

Dále zákon stanoví, že domnívá-li se státní zaměstnanec, že vydaný příkaz je v rozporu s právním nebo služebním předpisem, je povinen na to upozornit bezprostředně nadřízeného představeného, vyššího představeného, vedoucího služebního úřadu, příslušného člena vlády nebo vedoucího Úřadu vlády dříve, než tento příkaz začne plnit (§ 87). Nedojde-li k nápravě, je státní zaměstnanec povinen na tento rozpor písemně upozornit.

Stanoví se oprávnění služebního orgánu udělit státnímu zaměstnanci ocenění za příkladný výkon služby, a to ve formě písemné pochvaly nebo věcného daru v hodnotě nejvýše 5 000 Kč v kalendářním roce. Služební orgán může státnímu zaměstnanci za splnění určitých podmínek poskytnout též peněžitou odměnu (§ 88).

K části první, hlavě IV – § 89 až 99

Vymezuje se pojem služební kázeň, který zahrnuje řádné plnění povinností státního zaměstnance (§ 89). Tyto povinnosti mohou být obsaženy v právních předpisech, interních normativních aktech nebo mohou vyplývat i z příkazů představených. Ve své podstatě se jedná o stávající platnou právní úpravu kárné odpovědnosti státního zaměstnance za zaviněné porušení služební kázně obsaženou v zákoně o státní službě.

Dále se vymezuje kárné provinění, a to jako zaviněné porušení služební kázně (§ 90). Vzhledem k hierarchickému uspořádání služebních vztahů je navrženo, aby za kárné provinění neodpovídal generální ředitel a jeho zástupce; v jejich případě však má vláda možnost je odvolat i bez kárného řízení, pokud zvláště závažným způsobem porušili služební kázeň nebo se dopustili takového jednání, kterým narušili důstojnost své funkce nebo ohrozili důvěru v jejich nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování (§ 61 odst. 3).

Za kárné provinění lze uložit státnímu zaměstnanci kárné opatření, kterým může být písemná důtka, snížení platu až o 15 % na dobu až 3 kalendářních měsíců, nebo odvolání ze služebního místa představeného. V důsledku kárného provinění může být státní zaměstnanec v krajním případě též propuštěn ze služebního poměru (§ 91).

Zánik kárné odpovědnosti se navrhuje vymezit uplynutím objektivního časového úseku, a to doby 1 roku, která běží ode dne spáchání kárného provinění, jestliže nebyl podán návrh na zahájení kárného řízení podle § 96 návrhu zákona (§ 92). Tato zákonem stanovená lhůta je lhůtou propadnou, tedy po jejím uplynutí již nelze za žádných okolností kárné řízení zahájit. Jedná se o přísnější právní úpravu, než tu, která je u téhož institutu stanovena pro příslušníky bezpečnostních sborů. Podle ustanovení § 186 odst. 9 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, lze kázeňský trest za kázeňský přestupek příslušníkovi bezpečnostního sboru uložit nejpozději do 2 měsíců ode dne, kdy se služební funkcionář dozvěděl o jednání, které má znaky kázeňského přestupku, a nejpozději do 1 roku ode dne, kdy ke spáchání kázeňského přestupku došlo; kázeňský trest

za jednání, které má znaky přestupku, lze pak příslušníkovi bezpečnostního sboru uložit nejpozději do 1 roku ode dne, kdy došlo ke spáchání přestupku.

Navrhuje se, aby kárnou pravomoc vykonávaly kárné komise prvního a druhého stupně. Členy kárné komise, která musí mít vždy 3 členy, z nichž nejméně 1 člen musí mít vysokoškolské vzdělání v oboru právo v magisterském studijním programu, jmenuje a odvolává služební orgán. V čele kárné komise stojí vždy nejvýše služebně postavený státní zaměstnanec; je-li takových státních zaměstnanců více, určí se předsedající losem. Zákon dále stanoví, že členem kárné komise nemůže být státní zaměstnanec, kterému bylo pravomocně uloženo kárné opatření, pokud nebylo zahlazeno, nebo který byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, který nezakládá ztrátu bezúhonnosti podle tohoto zákona, pokud odsouzení nebylo zahlazeno nebo se na státního zaměstnance nehledí, jako by nebyl odsouzen (§ 93).

Kárná komise prvního stupně, která se zřizuje v každém služebním úřadu, v němž službu vykonává alespoň 25 státních zaměstnanců, rozhoduje o uložení kárného opatření (§ 94).

Kárná komise druhého stupně, která se zřizuje u generálního ředitelství, rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí kárné komise prvního stupně (§ 95).

Kárné řízení se zahajuje na základě podnětu generálního ředitele, příslušného služebního orgánu nebo představeného podaného kárné komisi; kárná komise na základě tohoto podnětu zahájí kárné řízení z moci úřední. Jde-li o kárné provinění vedoucího služebního úřadu, zahajuje se řízení na základě podnětu služebního orgánu v nadřízeném služebním úřadu, a nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, na základě podnětu generálního ředitele. V případě kárného provinění státního tajemníka může podat podnět k zahájení kárného řízení i příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády (§ 96).

Návrh zákona dále obsahuje formální náležitosti podnětu podaného k zahájení kárného řízení proti státnímu zaměstnanci (§ 97).

Stanoví se zásada, že pokud se státní zaměstnanec dopustil více kárných provinění, projednávají se tato kárná provinění ve společném řízení (§ 98). Dále se stanovuje pravomoc kárné komise zastavit řízení o kárném provinění, jestliže zjistí, že skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není kárným proviněním, anebo nebyl spáchán státním zaměstnancem, dále v případě, že spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo příslušníkovi prokázáno, nebo odpovědnost za kárné provinění zanikla, anebo pokud byl státní zaměstnanec za týž skutek již pravomocně potrestán rozhodnutím soudu nebo správního orgánu. Kárná komise kárné řízení zastaví též v případě, že státní zaměstnanec zemřel nebo přestal být státním zaměstnancem, nebo když byla věc po zahájení řízení postoupena jinému správnímu orgánu nebo orgánu činnému v trestním řízení.

Stanovuje se pravidlo pro zahlazení kárného opatření, a to tak, že po uplynutí určité doby ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení kárného opatření se na státního zaměstnance hledí, jako by nebyl za kárné provinění postižen; délka doby je pro jednotlivá kárná opatření stanovena odlišně, a to v návaznosti na závažnost kárného provinění (§ 99).

K části první, hlavě V – § 100 až 123

Stanoví se, že na rovné zacházení se státními zaměstnanci a zákaz diskriminace těchto osob ve služebním poměru se použijí ustanovení zákoníku práce, které odkazují na právní úpravu obsaženou v antidiskriminačním zákoně (§ 100).

Platnou právní úpravu podmínek výkonu služby státních zaměstnanců sestávající ze stanovení služební doby a doby odpočinku, dovolené, služebního volna, vzdělávání státních zaměstnanců, náhrady výdajů příslušejících státnímu zaměstnanci v souvislosti s výkonem služby, bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, podmínek pro výkon služby státního zaměstnance, zabezpečení státního zaměstnance, podmínky výkonu služby státní zaměstnankyně, těhotné státní zaměstnankyně a státní zaměstnankyně-matky, mateřské dovolené a rodičovské dovolené a přestávek ke kojení, se navrhuje v nové právní úpravě zachovat s tím, že dochází k dílčím zpřesňujícím změnám (§ 101).

Navrhuje se upravit možnost zavést ve služebním úřadu pro státního zaměstnance pružné rozvržení služební doby, a to na základě povolení služebního orgánu (§ 102).

Pokud jde o služební pohotovost, tu by měl nařizovat státnímu zaměstnanci písemně služební orgán (§ 103).

Právní úprava dovolené a dodatkové dovolené se řídí zákoníkem práce s tím, že dovolená činí 5 týdnů v kalendářním roce (§ 105).

Dobu služebního volna v případě placených překážek ve službě na straně státního zaměstnance se oproti platné úpravě obsažené v zákoně o státní službě navrhuje zpřesnit jednak výslovným delegováním příslušných pracovněprávních předpisů a jednak zjednodušit tím, že za odpadlou služební dobu bude státnímu zaměstnanci příslušet plat, nikoli jeho náhrada, jako je tomu v případě dovolené (§ 106). V ostatních případech se v plném rozsahu přebírá platná právní úprava ze zákona č. 218/2002 Sb.

V případě překážek ve službě se navrhuje výslovně upravit možnost povolit státnímu zaměstnanci čerpání neplaceného služebního volna (§ 107).

Plat namísto náhrady by měl státnímu zaměstnanci příslušet také v případě překážek ve službě na straně služebního úřadu (§ 108).

Zákon stanoví, co se rozumí pod pojmem prohlubování vzdělání s tím, že do tohoto institutu spadá vstupní vzdělávání, průběžné vzdělávání, vzdělávání představených a jazykové vzdělávání; prohlubování vzdělání státního zaměstnance se zaměřuje na jeho další odborný růst nebo získávání jazykových znalostí (§ 109).

Právní úprava služebního volna poskytovaného státnímu zaměstnanci k individuálním studijním účelům v rozsahu nejvýše 6 dnů výkonu služby v kalendářním roce (§ 110) se navrhuje v zásadě převzít z platného služebního zákona s tím, že se nově navrhuje stanovit i individuální vzdělávací cíl tohoto služebního volna.

V případě rozsahu úlev poskytovaných státnímu zaměstnanci při zvýšení jeho vzdělání se postupuje podle § 232 odst. 1 zákoníku práce s tím, že větší rozsah úlev nebude možné státnímu zaměstnanci povolit (§ 111).

K výraznějším změnám oproti platné právní úpravě však dochází v případě právní úpravy zvýšení vzdělání státního zaměstnance (§ 112 a 113). Jde o zvýšení vzdělání studiem na vyšší odborné škole, vysoké škole, absolvování školení nebo studijního pobytu.

Navrhuje se vyjít z obdobné právní úpravy obsažené v ustanoveních § 73 až 74 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Tato úprava spočívá v tom, že za zameškanou dobu služby vzděláváním na náklady služebního úřadu nebude příslušet státnímu zaměstnanci náhrada platu, nýbrž plat. Nepočítá se s delegováním úpravy dohody o zvýšení kvalifikace (viz § 234 zákoníku práce), která je dvoustranným právním jednáním stran. Povinnost k náhradě nákladů v případě, že státní zaměstnanec nesplní povinnost po zákonem stanovenou dobu setrvat ve služebním poměru, mu vůči služebnímu úřadu vznikne ze zákona. Stanovená částka vynaložených nákladů je v návrhu koncipována jako nejvyšší.

Úpravu náhrady výdajů příslušejících státnímu zaměstnanci v souvislosti s výkonem služby se řídí zákoníkem práce (§ 114). Totéž platí, i pokud jde o úpravu bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby (§ 115).

Stanoví se povinnost služebního úřadu vytvářet podmínky pro řádný a bezpečný výkon služby (§ 116).

V úpravě zabezpečení státního zaměstnance (§ 117) odchodným se oproti platné právní úpravě obsažené v zákoně č. 218/2002 Sb. navrhuje provést změnu, jejímž cílem je úspora nákladů vůči státnímu rozpočtu České republiky.

Navrhuje se v případě odchodného stanovit, že státnímu zaměstnanci bude příslušet od služebního úřadu při skončení služebního poměru z důvodu dlouhodobého neplnění předpokladu zdravotní způsobilosti, k němuž došlo v souvislosti s výkonem služby, odchodné ve výši pětinasobku měsíčního platu.

Stanoví se povinnost služebního úřadu vytvářet podmínky výkonu služby se zřetelem na osobní a rodinné poměry státního zaměstnance. Zejména se tím má na mysli to, aby služební orgán při stanovování rozvržení služební doby, povolování kratší služební doby nebo stanovování služební doby vždy zohledňoval nutnost sladění výkonu služby s rodinným a osobním životem státních zaměstnanců. V případě státního zaměstnance pečujícího o dítě, které dosud nedokončilo první stupeň základní školy, je služební orgán povinen vyhovět jeho žádosti o stanovení kratší služební doby za předpokladu, že tomu nebrání řádné plnění úkolů služebním úřadem (§ 118).

Návrh zákona zcela nově upravuje institut výkonu služby z jiného místa, tedy z místa, které by jinak bylo jeho pravidelným pracovištěm. Bude se jednat o období institutu obsaženého v ustanovení § 317 zákoníku práce, který upravuje právní režim výkonu práce zaměstnance, který nepracuje na pracovišti zaměstnavatele. Stanoví se, že služební orgán uzavře se státním zaměstnancem dohodu o výkonu služby z jiného místa, ve které se sjednají podmínky výkonu služby, a to za předpokladu, že tomu nebrání řádné plnění úkolů služebního úřadu, přičemž za místo výkonu služby se bude považovat místo sjednané v této dohodě. Obdobně, jako je tomu ve výše citovaném ustanovení zákoníku práce, se na státního zaměstnance vykonávajícího službu z jiného místa nebude vztahovat úprava rozvržení služební doby.

Návrh zákona dále stanoví, že při výkonu služby z jiného místa státnímu zaměstnanci nepřísluší plat nebo náhradní volno za službu přesčas ani náhradní volno nebo náhrada platu anebo příplatek za službu ve svátek.

K části první, hlavě VI – § 124 až 127

Návrh služebního zákona neobsahuje speciální právní úpravu odpovědnosti státního zaměstnance za škodu, kterou způsobil služebnímu úřadu, nýbrž odkazuje na obecnou úpravu obsaženou v zákoníku práce (§ 125). Stejně tak je tomu v případě odpovědnosti služebního úřadu za škodu vzniklou státnímu zaměstnanci (§ 126).

K části první, hlavě VII – § 128 až 130

Konstatuje se, že zdravotní, nemocenské a důchodové pojištění státních zaměstnanců upravují jiné zákony.

Byl-li státní zaměstnanec uznán dočasně neschopným výkonu služby, za první tři dny služby mu plat nepřísluší a v době prvních čtrnácti dnů, které jsou dny výkonu služby, mu přísluší plat ve snížené výši, tedy ve výši 60 % z platu (§ 130).

K části první, hlavě VIII – § 131 až 145

Stanoví se úprava informování státních zaměstnanců a projednání se státními zaměstnanci v záležitostech výkonu státní služby a podmínek jejího výkonu, oprávnění odborových orgánů, rady státních zaměstnanců, zástupců státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu státní služby a jejich oprávnění vychází z podobné úpravy, které je obsažena v zákoníku práce (§ 131 až 145).

K části první, hlavě IX – § 146 až 154

Z ustanovení čl. 28 Listiny základních práv a svobod vyplývá, že „Zaměstnanci mají právo na spravedlivou odměnu za práci a na uspokojivé pracovní podmínky. Podrobnosti stanoví zákon.“. Z tohoto ústavně právního vymezení jasně vyplývá, že právní úprava odměňování státních zaměstnanců musí být obsažena originálně především v zákonu, nikoli na základě pouhého zmocnění jen v prováděcím právním předpisu. Takovým způsobem je také koncipováno odměňování státních zaměstnanců v návrhu zákona o státní službě, které vychází z právní úpravy odměňování stanovené zákoníkem práce s tím, že v případě státních zaměstnanců se nepoužije první až čtvrtá platová třída, neboť v prvních čtyřech třídách obecného šestnáctitřídního systému se správní činnosti nevyskytují. Výši platových tarifů pro jednotlivé platové třídy a způsob jejich určení stanoví vláda nařízením.

V návrhu služebního zákona se stanoví pouze odchylky od obecné právní úpravy obsažené v zákoníku práce, a to v případě příplatku za vedení (§ 148), příplatku za službu přesčas (§ 149), zvláštního příplatku (§ 150), osobního příplatku (§ 151), odměny (§ 152), odměny za služební pohotovost (§ 153) a v případě platu některých služebních orgánů (§ 154).

Příplatek za vedení oceňuje řídicí činnost vedoucího státního zaměstnance (§ 148). Úroveň příplatků za vedení je odvozena od úrovně stanovené pro zaměstnance ve veřejných službách a správě podle zákoníku práce. Ke sjednocení postupu se umožňuje generálnímu řediteli

a nadřízenému služebnímu úřadu, aby vydal závazná pravidla pro určování příplatku v rámci stanovených rozpětí.

Výše osobního příplatku je odvozena od výše stanovené v zákoníku práce pro zaměstnance ve veřejných službách a správě (§ 151). Tímto nenárokovým nástrojem se má zpružnit rigorózní systém oceňování nabytých zkušeností státních zaměstnanců při stanovení platového tarifu podle platových stupňů. Umožňuje se tak více ocenit státní zaměstnance s nižší mírou zkušeností, ale podávající lepší výkony, než zkušenější státní zaměstnanci. Z důvodu vyšší objektivity se navrhuje provázat přiznání, zvýšení, snížení nebo odejmutí osobního příplatku se systémem služebního hodnocení.

Navrhují se stanovit důvody, které odůvodňují změnu výše jednou přiznaného osobního příplatku. Obdobně jako v návrhu novely zákoníku práce se výslovně stanoví i důvody spočívající v ekonomických možnostech státního rozpočtu, přičemž v takovém případě se musí ale jednat o plošné opatření, resp. plošné snížení osobních příplatků nediskriminačním způsobem, neboť toto snížení nesouvisí s kvalitou vykonávané služby ani se služebním hodnocením.

Navrhuje se, aby fakultativní složkou platu bylo možné ocenit jednorázové nebo krátkodobé intenzivnější plnění služebních úkolů, které nelze v jiných složkách platu zohlednit (§ 152).

Je nezbytné stanovit postup při odměňování pro představené, kteří nemají nadřízené představené (§ 154). Navrhuje se zachovat obecnou zásadu, podle které určuje plat ten, který do funkce státního zaměstnance jmenuje.

Takto koncipovaná právní úprava odměňování je navržena jako určité dočasné řešení do doby, než bude navržen a přijat zcela nový systém, který bude zohledňovat specifika státní služby (asi od roku 2017).

K části první, hlavě X – § 155 až 181

Stanoví se povinnost služebního úřadu vést o služebním poměru státního zaměstnance osobní spis, který má obsahovat pouze písemnosti nezbytné pro služební poměr a hodnocení státního zaměstnance (§ 155).

Stanoví se povinnost služebního úřadu vystavit státnímu zaměstnanci služební průkaz, jakož i jeho formální náležitosti (§ 156).

Stanoví se povinnost služebního orgánu v součinnosti s bezprostředně nadřízeným představeným zpracovávat služební hodnocení státního zaměstnance, které se provádí v průběhu prvního kalendářního čtvrtletí (§ 157 a 158). Dále se stanoví, že pokud služební hodnocení obsahuje závěr o tom, že ve službě státní zaměstnanec dosahoval nevyhovujících výsledků, další služební hodnocení se provede po uplynutí 6 měsíců ode dne seznámení státního zaměstnance s předchozím služebním hodnocením (§ 157 odst. 2).

V závislosti na kvalitě, včasnosti a úrovni plnění služebních úkolů musí představený ve služebním hodnocení státního zaměstnance uvést závěr o tom, zda státní zaměstnanec dosahoval vynikajících, dobrých, dostačujících nebo nevyhovujících výsledků (§ 157 odst. 4). Služební

hodnocení státního zaměstnance musí též obsahovat stanovení individuálních cílů pro jeho další osobní rozvoj (§ 157 odst. 5).

Stanoví se právní úprava podávání stížností státního zaměstnance ve věcech služebního poměru nebo ve věcech výkonu služby (§ 159 a 160). Stížnost může státní zaměstnanec podat písemně bezprostředně nadřízenému představenému.

V případě řízení ve služebních věcech se bude postupovat podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, pokud zákon o státní službě nestanoví odchylky (§ 161 až 171). Dosavadní úprava řízení ve věcech služby byla koncipována jako samostatný typ správního řízení, což sice čl. 36 odst. 1 Ústavy České republiky nevyklučuje, ale taková zvláštní úprava se nejevila být příliš efektivní.

Stanoví se podrobná úprava systemizace pracovních míst a právního postavení náměstků členů vlády (§ 174). Pro stanovení systemizace pracovních míst zaměstnanců ve správním úřadu se použijí obdobně ustanovení § 17 až 19 návrhu zákona s tím, že počet míst „politických“ náměstků člena vlády a zaměstnanců, kteří vykonávají práci pro člena vlády, včetně zaměstnanců zařazených v kabinetu člena vlády, nebo pro vedoucího Úřadu vlády, a jejich platový tarif určuje a objem prostředků na jejich platy navrhuje příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády. Současně se navrhuje definovat „kabinet člena vlády“ jako organizační útvar, v jehož působnosti jsou činnosti související pouze s výkonem ústavní funkce člena vlády.

Stanoví se, že náměstek člena vlády jej v plném rozsahu zastupuje, avšak s výjimkou pravomocí, které členovi vlády vyhrazuje výlučně do jeho rukou zákon. Náměstek tedy například může člena vlády zastupovat na jednání schůze vlády, avšak nemůže za něj hlasovat. Obdobně náměstek nemůže podepsat právní předpis vydaný ministerstvem (vyhláška). Stanoví se, že člen vlády může mít nejvýše 2 „politické“ náměstky, kteří nejsou pověřeni řízením sekce (§ 175).

Návrh zákona dále stanoví, že služební orgán může obsadit služební místo osobu v pracovním poměru na dobu určitou, a to například v případě dlouhodobé neschopnosti státního zaměstnance k výkonu služby, mateřské nebo rodičovské dovolené anebo vojenského cvičení (§ 180).

Zákon stanoví kompetenci Ministerstva financí vést Informační systém o službě a platech (§ 181). Jeho účelem je shromažďování, zpracování a uchovávání údajů o prostředcích na platy a na odměny za pracovní pohotovost, průměrných výdělcích a o osobních údajích státních zaměstnanců ovlivňujících výši platu. Tento informační systém je informačním systémem veřejné správy. Zákon dále stanoví, že služební úřady jsou povinny poskytovat Ministerstvu financí do Informačního systému o službě a platech potřebné údaje. Na druhou stranu je Ministerstvo financí je povinno předávat údaje o službě a platech státních zaměstnanců Generálnímu ředitelství pro koncepci, metodiku, statistiku a kontrolu služby, Ministerstvu práce a sociálních věcí pro účely hodnocení a rozvoj platového systému a Českému statistickému úřadu pro statistické účely.

K části první, hlavě XI – § 182 až 198

V souvislosti s nabytím účinnosti nového zákona o státní službě je nezbytné stanovit první systemizaci služebních a pracovních míst. Zákon pro tuto první systemizaci stanoví časový

úsek od 1. ledna 2015 do 31. prosince 2015 s tím, že ke dni 1. července 2015 bude možno provést změnu těchto systemizací. Od 1. ledna 2016 by poté již měly být obě systemizace stanovovány ve standardním režimu podle ustanovení § 17 a 174 zákona o státní službě.

Zákon předpokládá, že ještě před nabytím plné účinnosti zákona o státní službě bude na základě výběrového řízení jmenován vládou v pořadí první generální ředitel a jeho zástupce (§ 183). Obdobně tomu bude i v případě státních tajemníků v ministerstvech a v Úřadu vlády, které do funkce na základě výsledků výběrového řízení jmenuje generální ředitel (§ 185).

Z výše uvedených důvodů proto nabývají ustanovení § 182, 183 a 185 zákona účinnosti již dnem jeho vyhlášení.

Zákon stanoví fikci, že dosavadní vedoucí správních úřadů se považují za vedoucí služebních úřadů a služební orgány ve služebním poměru na dobu neurčitou (§ 184 odst. 1); svoji funkci budou moci na tomto služebním místě vykonávat po dobu 2 let ode dne nabytí účinnosti zákona o státní službě.

Zákon dále stanoví povinnost generálního ředitele vyhlásit nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti zákona o státní službě výběrová řízení na služební místo vedoucího služebního úřadu (§ 184 odst. 3).

Stanoví se právní fikce, podle které se dosavadní vedoucí zaměstnanec vykonávající činnosti podle § 5 považuje za státního zaměstnance ve služebním poměru na dobu neurčitou a představeného s tím, že na tomto služebním místě může vykonávat službu nejdéle do doby, než bude toto služební místo obsazeno postupem podle tohoto zákona; služební orgán vyhlásí v zákonem stanoveném termínu výběrová řízení na obsazení služebních míst představených (§ 186).

Dále zákon stanoví, že dosavadní náměstek vedoucího ústředního správního úřadu, který současně řídí sekci, a vrchní ředitel nebo ředitel sekce, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona považují v ministerstvu nebo v Úřadu vlády za náměstka pro řízení sekce, v jiném správním úřadu za ředitele sekce (§ 186 odst. 3). V souvislosti s touto právní úpravou návrh zákona dále stanoví (§ 187), že dosavadní náměstek člena vlády, který není současně pověřen řízením sekce, se považuje za „politického“ náměstka člena vlády podle § 175 odst. 2.

Stanoví se nárok dosavadního zaměstnance vykonávajícího činnosti podle § 5, který bude ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru na dobu neurčitou, a který splňuje stanovené podmínky, aby byl na základě své žádosti jmenován do služebního poměru na dobu neurčitou (§ 188). Zároveň se stanoví pravidla, jak postupovat v případě, když dosavadní zaměstnanec o jmenování do služby nepožádá.

Současně zákon stanoví pravidlo pro přechod dosavadního zaměstnance vykonávajícího činnosti podle § 5 v pracovněprávním vztahu na dobu určitou (§ 190).

Stanoví se právní fikce, podle které se dosavadní zaměstnanci, kterým vznikne služební poměr postupem podle přechodných ustanovení zákona o státní službě (§ 183 až 186 a 188), považují za osoby, které složily úřednickou zkoušku.

Zákon dále stanoví způsob odměňování státních zaměstnanců, jejichž právní poměry byly na základě přechodných ustanovení podřízeny režimu zákona o státní službě (§ 195).

V rámci přechodných ustanovení se též navrhuje stanovit povinnost služebních úřadů podléhajících režimu zákona o státní službě poskytnout Ministerstvu práce a sociálních věcí součinnost a podklady pro přípravu nového systému odměňování státních zaměstnanců (§ 196), který by měl nahradit stávající stav, podle kterého budou státní zaměstnanci po přechodnou dobu odměňováni, s určitými drobnými odchylkami, na základě ustanovení zákoníku práce. Předpokládá se, že novela zákona o státní službě, jejímž obsahem bude zavedení nového systému odměňování, by měla nabýt účinnosti dnem 1. ledna 2017.

Stanoví se výjimka z předpokladu vzdělání (§ 197), podle které lze dosavadního zaměstnance, který se při výkonu práce v pracovním poměru dlouhodobě osvědčil, přestože nesplňoval pro požadované činnosti předpoklad vzdělání podle právního předpisu o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy, jmenovat do služby na služební místo, na kterém bude vykonávat službu obdobného obsahu, jaký měl jeho druh práce v pracovním poměru, a to i v případě, že pro toto služební místo nesplňuje stanovené vzdělání podle § 7 odst. 2 písm. c) až e).

K části třetí, k § 201 (účinnost)

Navrhuje se, aby zákon nabyl plné účinnosti dnem 1. ledna 2015. Zároveň je však nezbytné, aby určitá ustanovení nabyla účinnosti dříve, tedy již dnem vyhlášení zákona. Zejména se jedná o ustanovení stanovující zřízení a kompetence generálního ředitelství, systemizaci na přechodnou dobu a přechodná ustanovení upravující jmenování generálního ředitele a jeho zástupce, a výběr a jmenování v pořadí prvních státních tajemníků. Zahájení činnosti generálního ředitelství, s nímž souvisí například příprava systemizace, služebních předpisů či výběr státních tajemníků, již před 1. lednem 2015 je totiž nezbytné k tomu, aby státní služba mohla od 1. ledna 2015 začít v praxi fungovat.